

Pragda siyasî müzakereler

Çek Cumhurreisi dün Alman sefiri ile görüştü

Pragda bütün matbuat İngilterenin teşebbüsünü memnuniyetle karşılıyor

Südet meselesinin hallinden sonra İngiltere, Almanya arasında müzakerelere zemin hazırlanacağı, görüşmelere Fransanın da iştirak edeceği Pragdan bildiriliyor

Londra 27 (Hususi) — Pragdan alınan haberlere göre gerek hükümet, gerek Südet partisi Lord Ransimen'in hakemlik ve tavassutunu kabul etmişlerdir. Südet mebuslarından Kund bugün Pragdaki İngiliz sefirini ziyaret ederek, Südetlerin noktai nazarlarını Lord Ransimene izah etmeğe amade olduklarını bildirmiştir.

Diğer taraftan Almanyanın Prag sefiri de bugün Cumhurreisi Beneş tarafından kabul olunmuştur. Sefir, yarın başvekil Hodzayı ziyaret edecektir.

Bütün bu ziyaret ve görüşmelerin Südetler meselesine yakından alakadar olduğu anlaşılmaktadır.

Salâhiyetler mahfellerde teyid edildiğine göre, Südet ihtilâfının hallim müteakip Avrupadaki siyasî hava tebellür ederek, İngiltere ile Almanya arasında müzakerelere zemin hazırlanmış olacaktır. Bu müzakerelere Fransanın iştiraki de muhtemel sayılmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

B. Beneş

Misli görülmemiş bir kaçakçılık

Fransız donanmasının yüksek zabitlerinden bir kısmı kaçakçılık suçu ile zan altına alındılar

Fransız gazeteleri yazıyorlar: Denebilir ki şimdiye kadar misline tesadüf edilmemiş bir kaçakçılık hâdi-

(Devamı 11 inci sayfada)

Fransızlar, Türk inkılabına aid bir film çeviriyorlar

Filimde başrolü oynayacak olan maruf Fransız sanatkarı Edwige Feuillère

(Yazısı 11 inci sayfada)

İzmirde ispanyolca konuşan 100 yahudi para cezasına çarptırıldı

İzmir, 27 (Hususi) — İzmir belediyesi yüksek sesle konuşanlar hakkında takibatta bulunmaktadır. Bugün yüksek sesle İspanyolca konuşan 100 Yahudi birer lira para cezasına çarptırılmışlardır.

15 inci yıl madalyası

C. H. P. Genel Sekreterliğinden: Cumhuriyetin 15. inci yıldönümü hatırası olarak, bir tarafında Büyük Önderimiz Atatürk'ün kabartma bir resimleri ile Altı ok, diğer tarafında Cumhuriyetin 15. inci yılını tesbit eden yazı bulunmak üzere Partimizce bir madalya yaptırılacaktır. San'atkarlarımızın, açtığımız bu müsabakaya iştirakleri ve hazırlıyacakları nümuneleri Ağustosun onuna kadar C. H. P. Genel Sekreterliğine göndermeleri rica olunur.

Hitler Avrupa için 25 senelik bir sulh teklifinde bulunmuş

Son Londra müzakereleri hakkında bir İngiliz gazetesi dikkate şayan malûmat veriyor

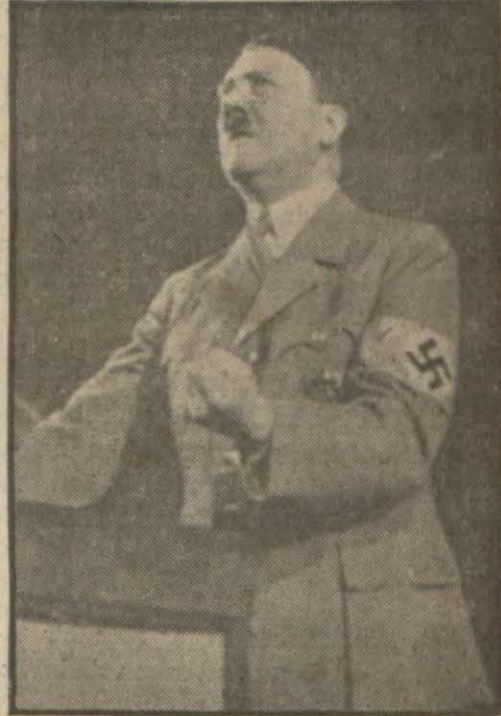
Londrada çıkan The People gazetesi son siyasî müzakereler etrafında şu malûmatı vermektedir:

«Bir sene evvel, tamamen buhranlı ve karışık bir manzara arzeden beynelmül durum, İngiltere ile Almanya arasındaki son Londra konuşmalarından sonra bırakılmaktadır.

Garbi Avrupa işlerinin esas rüknü olan Hitler - anlaşılacağına göre - İngiltere ve Fransa'ya, Lord Halifax vasıtasıyla, Avrupa sulhünü en aşağı 25 sene temin edebilecek bazı şartlar teklif etmiş bulunmaktadır.

Almanya, yaptığı teklifler arasında, İngiltere, Fransa, İtalya ve kendi muhahaslarının da iştirakile, iktisadî meselelerin müzakeresi için bir konferansın toplanmasını istemektedir. Bu konferansta, daha ucuz gümrük tarifeleri tatbiki ve ticaret kolaylıklarının artırılması meseleleri ortaya atılacaktır.

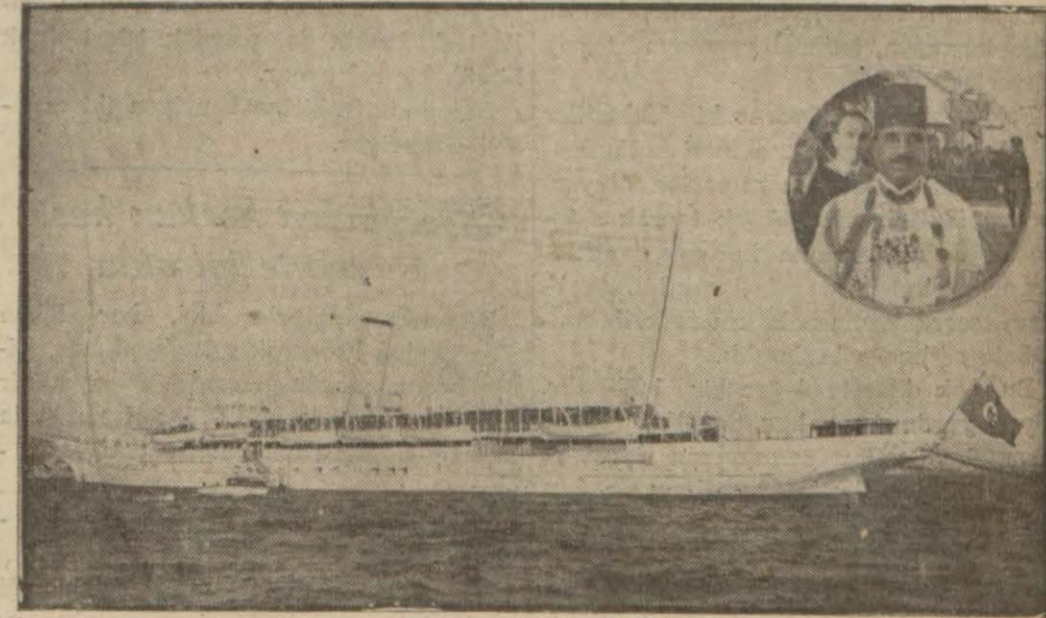
(Devamı 2 nci sayfada)

Hitler

Mısır Bahriye Nazırı dün şehrimize geldi

Mahmud Hamza Paşayı getiren yatla bir müddet sonra Majeste Faruk'un memleketimize gelmesi bekleniyor

Elmahrusa yacı ve Mahmud Hamza Paşa (Yazısı 11 inci sayfada)

Ressamlar için Partide mühim kararlar verildi

Güzel eserler vücade getiren ressamalara Halk Partisi tarafından mükâfat verilecek

Ankara, 27 (Hususi) — Cumhuriyet Halk Partisi umumî idare heyeti toplantılarına devam etmektedir. Bugün öğleden evvel ve sonra Şükrü Kayanın reisliğinde üç toplantı yapılmıştır. Öğleden evvelki birinci toplantıda Partinin iç çalışmalarına aid işler görüşülmüş, öğleden sonraki toplantının birine ise Vekâletler müsteşarlarının birine ise Vekâletler müsteşarları

(Devamı 11 inci sayfada)

Türk - Alman ticaret anlaşması piyasada çok müsaid karşılandı

Anlaşmanın imzalandığı haberi ihraç mallarımız fiyatlarında derhal tesirini gösterdi, fiatların daha yükselmesi bekleniyor

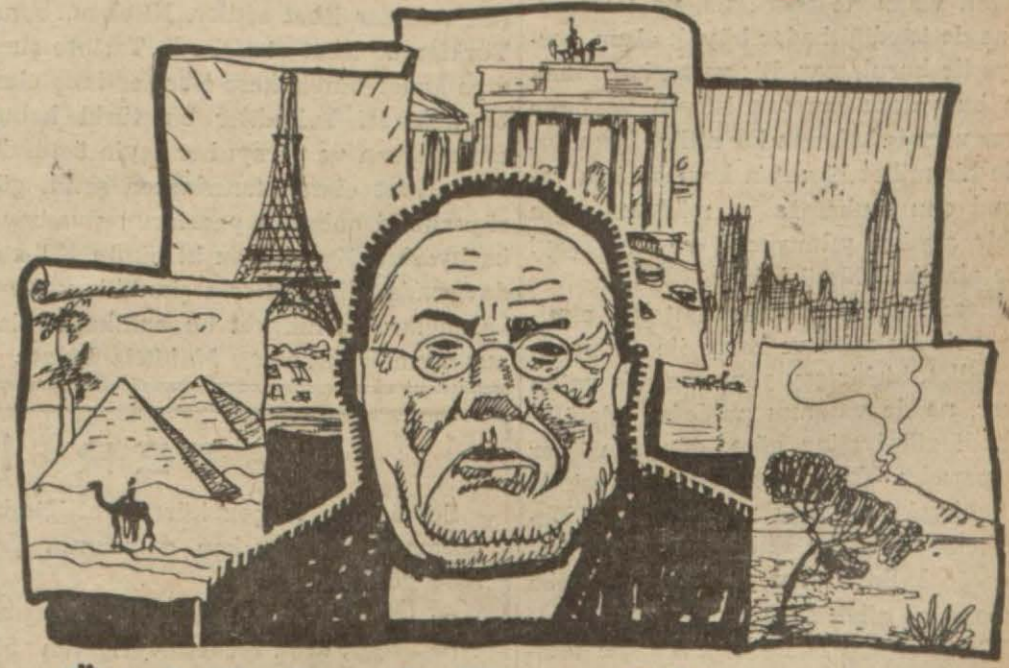
Limanda ihraç faaliyeti

Almanya ile aramızda Berlinde imzalanan ve ağustosun on beşinden itibaren mer'iyete girecek olan yeni ticaret anlaşması piyasada daha şimdiden çok iyi tesirler yapmış, müsaid bir hava u-

(Devamı 11 inci sayfada)

Cumartesi Günü Başlıyoruz

Gurabî Efendi Avrupada

Üstad Ercümen Ekrem Talu'nun mizah edebiyatımıza hediye ettiği en büyük şaheser

Hergün

Siyonizmin Yahudilere Öğrettiği Hakikat

Yazan: Muhittin Birgen

Son zamanlarda Filistin meselesi hâd devrinin en yüksek noktasına çıktı; hemen hergün Filistin bombalar patlıyor ve insanlar düzünelerle ölüp veya mecruh olup gidiyorlar. Temmuz ayının, Filistin vukuatında görüldüğü yenilik te şudur ki şimdiye kadar daha ziyade passif bir rol oynayan Yahudiler son zamanlarda artık mukabil faaliyete geçmişlerdir. Bu da Arabların Yahudilere karşı tatbik ettikleri sistematik taarruzların bir neticesi, yani bir mukabelesi demektir. Arablar, aylardanberi bütün Yahudi köylerini, bütün kolonileri bastılar; yakmadık mahsul bırakmadılar, ellerine geçen Yahudiyi öldürdüler veya yaraladılar. Şimdi görüyoruz ki Yahudiler de mukabeleye mecbur oldular, onlar da bomba kullanıyorlar ve silâh atıyorlar.

Bu yeni hâdise, Filistinde asayişin temin ile mükellef olan İngiltereyi de şaşırttı; İngiltere, bir bakımdan iki ateş arasında kalmış bir vaziyete düştü. Yeniden getirdiği kuvvetler ve mütemadiyen sıkıştırdığı örfi tedbirlerle iki tarafı da himaye, iki tarafı da tedib ve tenkile çalışıyor.

Bu işin inkişafı ne olacak? Alınan tedbirlerin şimdiye kadar hiçbir müsbet netice vermediğine göre, acaba bu defaki tedbirler de mücadelenin daha kızışmasına sebep olacak mı? Burasını elbet göreceğiz.

★

Fakat, işin dikkate değer olan bir tarafı vardır ki bunu enteresan buluruz. O da şudur:

Filistinde kendilerine tarihte birkaç defa vâdedilen bir yurd kurmak üzere harekete geçen Siyonistler, bu yurdun kurulması için sermaye kuvvetinin kâfi geldiğine kanidiler. Siyonizm, hiçbir zaman Yahudi yurdunu silâh ve bomba ile kurmayı düşünmedi. Siyonist Yahudiler arasında teşkilât, bunlar arasında enternasyonal tesanüd ve nihayet bu işi başarmak için sermaye. Teşkilât, tesanüd ve sermaye ile bu yurdun kurulacağına kani olan Siyonistler, daha bundan bir kaç ay evvel neşrettikleri bir beyanname ile Filistin Yahudilerini toprak almaya, bina kurmaya, istihsal yapmaya teşvik ediyorlardı.

Fakat, şimdi görüyoruz ki Yahudiler bomba ve cehennem makinesi kullanmaya başladılar. Kurşun atıyorlar, ölüyorlar ve öldürüyorlar. Artık toprak satın almak durdu, fabrika kurmak, çiftlik yapmak işleri bir tarafa bırakıldı. Arabların taarruzlarına onların usullerile mukabele edilmeğe başlandı.

Bu, çok dikkate değer bir hâdisedir. Siyon yurdunun yalnız teşkilât, yalnız tesanüd ve yalnız sermayenin siyasi ve iktisadi kuvvetlerle kurulamayacağını Yahudilerin nihayet anlamış olmaları Yahudilik tarihi için hayli mühim bir hâdisedir. Yahudiler bu hakikati yeni öğrendiler: Vatan para ile değil, silâhla kurulur!

★

Yahudiler için yeni öğrenilen bu hakikat, dünyanın ve hayatın büyük hakikatlarından biridir. Her millet, bu Filistin hâdiseleri karşısında, bu hakikati hatırlamaya ve üzerinde derin derin düşünmeğe mecburdur.

Evet, vatanı teşkilâtla, ne tesanüde, ne de istediği kadar büyük olsun, sermaye ile kurulamaz. Bir vatan kurulmak için bu vatani kurmak isteyen ve buna karar vermiş bulunan bir millet lâzımdır. Öyle bir millet ki vatan kurmak için veyahud onu muhafaza ve müdafaa için hiçbir şeyden yılmıyacak ve her şeyi göze alacak: Ölümü bile!

Mücadeleyi bu tarzda mütalea etmeyen, yola bu azim ve karar ile çıkmıyan bir millet, hiçbir şey yapamaz. Ne vatan kurar, ne de vatanını müdafaa edebilir. Yahudi zihniyetine göre, dünyada her şey paradır. Yahudi için para sayesinde halledilemeyecek hiçbir dava yoktur. Bunun için, Siyonizm Filistin para ile fetihmeğe kalktı; fakat, bugün, eli bomba tutmaya ve silâh sıkıya alışıyor.

Filistin Arabının ne teşkilâtı, ne tesanüdü, ne de sermayesi vardı. Yurdunu tehlikede gördüğü zaman teşkilât ve tesanüd kendiliğinden geldi. Paranın olmadığı yerde ölmeği kabul etmiş insan-

R. Sınırlı Makale

Söz ticaretinde altın ve gümüş para kullanınız, siz kâr Kılmetsiz akçeyi alan bulunur, fakat iki defa aldananı edersiniz. bulmak güçtür.

SÖZ ARASINDA

Niçin "İnsanlar Çift yaratılır?" Deriz?

Dünyada insanların eş olduğu artık muhakkak gibidir. Yolda, trende, vapurda rastladığımız bir insanın en samimi dostunuz olduğuna nerede ise yemin edeceken, o insanın bir jestinin, dostlarınızın jestlerine uymadığını görür ve kendi kendinize:

— İyi ki, seslenmedim. Aşinalık etmedim. Yoksa ayıp olacaktı! dersiniz.

Hakikaten dünyada birbirine o kadar çok benzeyen insanlar vardır ki fen adamları bunları hakkile ayırd etmek için, parmak izlerinden istifadeden başka çare bulamamaktadırlar. Filhakika herkesin parmak izleri tamamiyle ayırdır. Polis teşkilâtında da, parmak izleri pek büyük bir rol oynar.

Reşmimiz birbirine benzeyen iki zenciyi gösteriyor.

Öleceğinden korkan hasta üç saatte iyi oldu

Plimutlu İngilizin biri, her lâhza öleceğinden korkarak sokağa çıkmaz, işinin başına zarzör gidirmiş. Nihayet bir doktora muayene olmuş. Aynı zamanda bir ruh doktoru olan, fen adamı hastanın:

1 — Hiç sevmediği bir ortağıle çalışmak azabına katlanmaktan,

2 — Çocukluğunda kuspalaşı geçirdiği sıralarda «senin kalbin var, yataкта uzun müddet kumıldamadan yatacaksın» denilmiş olmasından.

Ve bu hislerin şuur altında yerleşmesinden, kendisinde bir nevi kalb hastalığı evhamı ile uykusuzluk başladığını anlamış ve üç saat süren bir konuşma ve telkinden sonra onu iyi etmiştir.

ların da kâfi derecede kuvvetli olduklarını Arablar isbat ettiler. Nitekim, bunu Türkler de isbat etmişlerdi. Tarihte şimdiye kadar binbir kere isbat edilmiş olan bu hakikati Yahudiler bir türlü kabul etmezlerken ve parayı her şeyin üstünde bir kuvvet olarak tanırlarken şimdi görüyoruz ki onlar da paçalarını sıvamaya başlıyorlar. Zannederiz ki bütün Filistin davasında, Siyonistlerin şimdilik yegâne kazançları da nihayet bu hakikati anlamış olmalarıdır. Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra Sivil teşkilâta mensub

Mübalâgacılığile meşhur Marsilyalı Mariyüs bir köpek almıştı. Köpeği yanında sokağa çıktı. Arkadaşları gördüler:

— Mariyüs bu ne köpeği?

— Polis köpeği!

Köpekten anılanlardan biri dik - katlı dikkatli baktı:

— Böyle polis köpeği olmaz..

Mariyüs güldü: — Anlamazsınız, dedi, bu, polis köpeklerinin sivil teşkilâta mensub.. Onun için kulüğundan kıyafetinden polis köpeği olduğunu anlamak mümkün değildir.

İngilterede 7 sene Hapse mahkûm Edilen Don Juan

İngiliz sanayicilerinden, hayırseverliği ile meşhur, Lord Muffieldi, kaçırarak bir yatta hapsediği ve bu suretle 100 bin İngiliz lirası fidyei necat almayı kuran, gene İngilterenin tanınmış yatçılarından Thornton yedi sene ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Thornton güzel bir yat sahibi olarak tanınmış, 1927 de İngiltere yat klübüne âza seçilmiştir. İskoçyada doğan ve bir Alman saatcinin oğlu olan Thorntonun asıl ismi Patrik Tulmandır. Dört kadımla beş defa evlenmiştir. Bu dört kadından birisile iki defa izdivaç etmiştir. Müdhiş bir şantajcı olan bu 43 lik Don Juan zengin bir adamla ailesini haraca kesmiş, ve zavallılardan 40 ilâ elli bin

İngilterede yeni Bir oyun: Ördek dövüşü

İngilterede yeni ve eğlenceli bir oyun icad olunmuştur. «Ördek dövüşü» ismi verilen bu oyunda iki taraf karşı karşıya resimde görüldüğü şekilde çömelmekte ve birbirlerini müvazenelerini kaybettirinceye kadar, şaşırtmacalarda takib etmektedirler.

Oyunda topuklar yerinden kalkmıyacak, kumıldamıyacaktır. Fakat kurbağa gibi sıçramak caizdir.

İğne, çay kaşığı, cam yutan 7 aylık bebek

Geçenlerde bu sütunlarda, iğne ve çay kaşığı yutan, cam yiyecek 7 aylık bir İngiliz bebeğinden bahsetmiştik. Uzun müddet hastanede tedavi altında bulunan çocuğun iyileştiği sanılarak eve gönderilmesi yeni bir hâdiseye sebebiyet vermiş ve çocuk bu sefer de bir çay kaşığı, bir de göğüs iğnesi yutmuştur. Kaşık kolaylıkla çıkarılmış, fakat iğne alınmamıştır. Şimdi de iğnenin tabii seyrini takib ederek kendi kendine çıkması beklenmektedir.

Franko halkın gömlekle dolaşmasını menetti

Frankonun şimali şarki İspanyadaki karargâhı olan Saragossada, halkın gömlekle sokakta dolaşmasını men edilmiştir. Saragossa valisi nerettiği bir beyanname, gömlekle dolaşmanın bir demokrasî âdeti olduğu, ve böyle bir halin ancak Zulular diyarile demokrasilerde hoş görüleceğini, binaenaleyh, böyle gezenlerin 60 kuruştan 12 liraya kadar para cezasına çarptırılacağını ilân etmiştir.

Askerler, iş başındaki işçiler ve plajda bulunanlar, gömlekle dolaşabilirlerse de, kollarını sıvıyamazlar.

İngiliz lirası koparmıştır. Thornton gençliğindeki gönül maceralarile de şöhret kazanmış bulunmaktadı.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sevdiğimiz ve çok hürmet ettiğimiz bir zat matbaamıza uğramıştı, konuşurken omuzunun üzerinde bir tahtakurusu gördük:

— Üstad galiba tahta bir eve taşındınız?

— Hayır, dedi. Şirketihayriyenin 58 numaralı vapuruna binmiştim, oradan gelmiş olacağ.

Ve bize şu hikâyeyi anlattı:

— Geçen gün kamarasında otuyordum, bir aralık gözümlü kaplamalarından birine ilişti, ne göreyim? Dizi dizi, sıra sıra tahtakurusu zincir teşkil etmişlerdi, hemen yerimi değiştirdim. Anlaşılan bir kaç tanesi üzerime atılmış..»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Hayatı ucuzlatma..
Ve acıbadem kurabiyesi

E. Talu

Rahmetli babamın yalısına arada sırada misafir gelen bir Hacı Arif Bey vardı. Görmüş, geçirmiş, Abdülmecidin kılıç alayında bulunmuş, Sivastopol harbine iştirak eden donanmanın Boğazdan geçişini seyretmiş bir adamdı. Pek hoş bir tarzda anlattığı tarihe aid hatıralarını zevkle dinlerdim.

Çocuk hafızası kuvvetli oluyor. Hacı Arif Beyin menkıbelerinden birçoğunu hâlâ hatırlarım.

Nur içinde yatсын, bu zat derdi ki: — Kırm muharebesinde, acıbadem kurabiyelerinin fiatı on paradan yirmi paraya çıktı. Hükûmet, bunun üzerine narh koydu: Ortada bu pahalılığa hiçbir sebep görmediğinden gene kurabiyenin eskisi gibi on paraya satılmasına esnafı mecbur tuttu. O gün bugündür kurabiye on paraya satılır. fakat hacmi gittikçe ufalan bu nesneyi biz, hakikatte yirmi paraya ve hattâ daha ziyadesine yiyoruz da farkında değiliz!

Hayatı ucuzlatmak maksadile lokanta, gazino ve plaj gibi yerlerin yiyecek ve içecek listelerinde tenzilât yapıldığını duydukça, Hacı Arif Beyin bu acıbadem kurabiyesi aklıma geliyor.

Listede yazılı fiatların ucuzlatılması meşrubatın ve me'külânın nevi itibarile aşağılamayacağı ve porsiyonların hacim itibarile küçülmeceği hakkında acaba kim kime teminat verebilir?

Meselâ on tabak muhtelif meze ile içilen bir şişe rakın fiatı 100 kuruş iken 75 kuruşa indirildiği anda birkaç tane acı zeytin ve bir tabak da leblebi ile müşteriye sunulmak istenileceği bence hemen hemen muhakkaktır.

İş bu itibarla, esnafın kendi sütünün temizliğine kalıyor. Allah kendilerine insaf versin!

E. Talu

Hitler Avrupa için 25 senelik bir sulh teklifinde bulunmuş

(Başarafa 1 inci sayfa)

Bu müzakereler neticesinde, bir anlaşmaya varıldığı takdirde, Almanya siyasi hâdiselerin hallinde fedakârlıklarda bulunacaktır.

Hitler, hududların tashini için Çekoslovakya ve Lehistanla da müzakerelere girişmeğe hazır.

Bu uzlaşma en mühim bir hâdiselerden biridir. Zira şimdiye kadar, Hitler şark ve orta Avrupa devletleriyle, Almanya arasındaki meselelere, diğer garb devletlerinin müdahale etmelerini kabul etmemekte idi.

Hitlerin dört devlet konferansı teklifi Londra ve Pariste müsaide bir surette karşılanmıştır. Fransanın İngiltere ile müşterek hareket edeceği muhakkak sayılmaktadır.

Merkez Bankasında basit bir elektrik kontağı telâş uyandırdı

Ankara, 27 (Hususi) — Saat yirmiyi geçerek gece Cumhuriyet Merkez Bankası binasında imdad işaretini ifade eden ziller çalmağa başlamış ve bankanın içinde bekçi olarak bulunanlarla birlikte nöbet bekleyen jandarmalar derhal tertibat alarak bankanın başlıca ehemmiyetli kişilerine koşmuşlar ve bir fevkalâdelelik olmadığını görmüşlerdir.

Diğer taraftan da vak'a mahalline yetişen yardımcı jandarma kıt'ası binaya kordon içine almıştı. Neticede hâdisenin bir elektrik kontağından husule geldiği tesbit edilmiştir. Kendisine edilen telefon üzerine Umum Müdür Kemal Zaim derhal bankaya gelerek başlıca daireleri teftiş etmiş ve hâdisenin bir kontaktan ibaret olduğuna kanaat getirmiştir.

TELGRAF HABERLERİ

İspanyol Cumhuriyetçileri 4000 esir aldılar, ilerliyorlar

Hükümet kuvvetleri Barselon - Valansiya demiryolu üzerinde mühim bir kasabanın varoşlarına girdiler. Bir İngiliz gemisi daha batırıldı

Londra, 27 (Hususi) — Ebre nehri ni muhtelif noktalarda geçmiş olan İspanya hükümet kuvvetleri, bugün Barselon - Valansiya demiryolu üzerinde askeri mühim bir mevki teşkil eden Gandesa kasabasının varoşlarına girmişlerdir.

Burada şiddetli çarpışmalar olmuştur. Hükümetçiler şimdiye kadar 4000 esir almışlardır. Hükümet kuvvetleri 150 kilometre uzunluğunda bir sahada ilerlemektedirler.

General Franko ne yapıyor?

Burgos, 27 (A.A.) — Havas muhabiri

ri bildiriyor: General Franko, halen tamamen sihatte olarak Burgos'da bulunmakta ve sabah akşam umumî karargâha gitmektedir. General Franko'nun halen cebheden oldukça uzak bulunan Burgos'da oturması keyfiyeti, başkumandanlığın, Fliks mintakasında cumhuriyetçilerin yaptıkları teşebbüse hususî bir ehemmiyet atfedilmediğine işaret telâki olunmaktadır.

Tayyarelerin faaliyeti

Burgos, 27 (A.A.) — Fliks mintakasında yüz kadar Frankist tayyare uçmaktadır. Ebre üzerindeki bütün köp-

rüler berhava edilmiştir.

Bir İngiliz vapuru batırıldı

Valansiya, 27 (A.A.) — Delvin adındaki İngiliz vapuru Majorok adından gelen bir tayyare tarafından Gandiya limanında batırılmıştır. Bu vapur, ademi müdahale kontrol komitesinin müsaadesiyle yükletilmiş kömürü hamil bulunmakta idi.

Perpinyan, 27 (A.A.) — Cumhuriyetçi İspanyol hükümetine aid ve 56 milyon frank kıymetinde çubuk ve sikke halinde 116 ton gümüş Fransaya gelmiştir. Bunları muhtevi olan kasalar Paris'e sevkedilmiştir.

Egede sulama işleri sür'atle ilerliyor

942 senesinde istihsalât ilk hamlede iki misline çıkarılacak

İzmir, 27 (Hususi) — Şehrimizde bulunan Nafta Vekâleti su işleri umum müdürü Salâhaddin bana şu beyanatta bulunmuştur:

— Ege mintakasında meydana getireceğimiz sulama tesisleri, sulama kanalları, barajlar peyderpey ihale edilmektedir. Bakırçay ıslahatı bir buçuk milyona çıkacaktır. Tesisat dört senede ikmal edilerek 942 senesinde Ege ovaları sulanacak, bittabiî istihsalât ilk hamlede iki misline çıkarılacaktır.

Marmara gölü barajı da münakasaya

çıkartılmıştır. İzmir hinterlandında Menemen ve Gediz ovaları, büyük Menderes Sarayköyüne kadar kâmilan sulanacaktır.

Bugün Cellâdgölü tesisatını gördüm, bir buçuk ay sonra Cellâd suları denize akmış, ova meydana çıkmış olacaktır. Halen kuruyan ve tarla haline gelen mümbit topraklarda köylüler şimdiden hazırlık yapıyorlar, hattâ kısmen sürmüye bile başladılar. Bu arazinin muhacirlere verileceğini sanıyorum. Mersin, Siflikte tedkiklerimden memnunum.

Japonlar Sovyetlerle müzakereye girişiyorlar

Tokyoda bir tebliğ neşredildi. Japonlar hududun tesbiti için yeni tekliflerde bulunacaklar

Tokyo 27 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Bu akşam üzeri Japon haricîye nezareti tarafından neşredilen bir tebliğ, Japon hükümetinin Mançu-Sovyet hududunun ezümle şark mintakasında Khanka nehri ile Tiumen nehri arasında kat'i olarak çizilmesine büyük ehemmiyet atfettiğini, bildirmektedir.

Tebliğ, bu hususta senelerdenberi Moskova ile Tokyo arasında yapılmakta olan müzakerelerin tarihçesini gizmekte ve bu müzakerelerin «Sovyetlerin aleyhdar vaziyetleri sebebiyle» hiçbir neticeye varmamış olduğunu kaydedilmektedir.

Bu vesika, Şen-Ku-Feng hâdisesine doğrudan doğruya hiçbir telmihte bulunmamakta ve son hâdiselerin halli ve hududun tesbiti için Japonya'nın yeni teklifler yapmak üzere olduğunu da söylemektedir.

Tokyo 27 (A.A.) — Havas: Resmi bir tebliğde bildirildiğine göre, 22 temmuzda 1500 Sovyet askeri, Hintung köyünün karşısında kâin ufak bir adacığı işgal etmiştir. Aynı gün zarfında birkaç kadar Sovyet askeri, Ussuri nehrini geçmişler, Hsintung ve Yaolintse köylerini işgal ederek müteaddid evi ateşe vermişlerdir. Saat 21 de, üç taraftan hücum eden 500 Japon - Mançu askerinin taarruzu üzerine Mançu sahilini terkeylemişlerdir. Çarpışma, beş saat sürmüştür. Maktul miktarı malûm değildir.

23 temmuzda, Japon makamları, Harbin Sovyet konsolosluğu nezdinde enerjik surette protestoda bulunmuşlardır.

İtalyada yakalık ve kravat aleyhdarlığı

Roma, 27 (A.A.) — Palermo üniversitesi profesörlerinden biri eski Rumen yazısının ve kanın devaranını teşkil etmek için de «Yakasız Rumen boynu denilen teלבbûs tarzının kabulünü teklif etmiştir.

Giornale d'Italia «Fransızların âlemin başına belâ etmiş oldukları» yakalık ve kravatı tehvil vadisinde bir takım yazılar yazmıştır.

Ankara - İstanbul telefonu

Ankara, 27 (Hususi) — Ankara - İstanbul arasındaki telefon hatlarına ilâveten bir yeni hat çekilmektedir.

Eski harfli 100 liralıklar tedavülden kalkıyor

Ankara, 27 (A.A.) — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

1 mart 938 tarihinde tamim edildiği vechile yeni harfli banknotlarla tebdilen tedavülden çekilmekte olan yüz liralık eski harfli banknotların tedavül mecburiyeti 1 ağustos 938 de bitecektir. Bu tarihten sonra eski harfli yüzlükler 9 sene 6 ay müddetle yalnız Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası gişelerinde tebdile kabul olunacağını sayın yurddaşlara tekrar bildiririz.

İktisad Vekili Ankarada

Ankara, 27 (Hususi) — İktisad Vekili Şakir Kesbir geldi, Vekâlet erkânı tarafından karşılandı.

Rifat Menemencioğlu bu sabah Almanyadan geldi

Almanya ile bir ticaret anlaşması yapmak üzere Berline gitmiş olan heyetimiz bu sabah sempion ekspresile şehrimize gelmiştir.

Heyet reisi, Hariciye Vekâleti umumî kâtibi, büyük elçi Numan Rifat Menemencioğlu Sirkeci garında kendisiyle görüşen bir muharririmize:

— «Trafeyn arasında tam bir anlaşma hasil oldu. Tamamen serbest esas üzerine tanzim edilmiş olan anlaşma, imza edildi. Geçen seneki kontenjan usulü kaldırılmıştır.» demiş ve anlaşma esasî etrafında bugün Anadolu ajansına beyanatta bulunacağını ilâve etmiştir.

İzmirde yabancı dil konuşanlarla mücadele başladı

İzmir (Hususi) — İzmir belediyesi şehirde yabancı dil konuşanlara ve gürlüğü ve patırdı yapanlarla mücadeleye başlamıştır. Dün İspanyolca konuşarak fazla patırdı yapan yüz kişiden birer lira para cezası alınmıştır. Bu karar vapur, tramvay gibi nakil vasıtalarıyla diğer umumî yerlerde de ısrarla takip edilecektir.

Sovyetler ekmek fabrikalarını kurmağa talib oldular

İzmir, 27 (Hususi) — Türkiyede kurulacak ekmek sanayii için Sovyetler tarafından teklifler yapılmıştır. Sovyetler namına şehrimize gelen mühendis İvanof bugün belediye reisi Behçet Uzu ziyâret ederek Ankara, İstanbul ve İzmirde ekmek fabrikaları kurmağa talib olduklarını bildirmiştir.

Kurulacak her fabrika günde 25 ton ekmek çıkarabilecek tesisatı naiz olacaktır. İvanof İzmir belediyesi ile mutabık kaldıktan sonra İstanbula giderek tekliflerde bulunacaktır.

Ankarada yeni Postane

Ankara, 27 (Hususi) — Şehrimizde yeni bir postane binası yaptırılacaktır. Binanın baş şehrin en güzel binaları arasında yer alacak şekilde inşası kararlaştırılmıştır.

Yeni bina bugünkü merkez postanesinin bulunduğu yere kurulacaktır. Bu maksadla binanın arkasındaki arsalar istimlak edilmiştir. İnşaata arka kısımdan başlanacak ve inşaatın bu kısmı tamamlanınca şimdiki bina yıktırılacaktır.

Filistinde çeteler Faaliyetlerini Artırdılar

Kudüs, 27 (A.A.) — Kudüs civarında müsellâh çetelerin faaliyetleri görülmüştür. Bu çeteler, tecavüz hareketlerine devam etmektedirler. Dün akşam birçok çiftçi kolonilerine taarruz edilmiştir. Askerî takviye kîtaatı, tedhişçilerle mücadeleye girişmiştir.

Erzurumda sahte para basan bir şebeke meydana çıkarıldı

Erzurum, 27 (Hususi) — Gümüş liraları taklid eden bir şebeke Erzurum'a yakalanmıştır. Şebeke mensublarından Bilâl ve Cemal tevkif edilmişlerdir. Şimdiye kadar 200 liradan fazla kalp para yakalanmıştır.

Şebeke mensublarından Ali isminde birinin Erzinca'da bulunduğu öğrenilmiş ve tevkifi için icab eden tedbirler alınmıştır. Sahte paraların Trabzonda basılmakta olduğu tesbit edilmiştir. Şebekenin İstanbul'da da kolları olduğu anlaşılmaktadır.

Yunanistanda tekrar zelzele oldu

Atina, 27 (Hususi) — Yunanistanın bazı mintakalarında bugün tekrar zelzele olmuştur. Birçok binalar yıkılmıştır.

Şimdiye kadar yalnız bir kişinin öldüğü bildirilmektedir.

Şiddetli bir zelzele

Dün gece saat 2 yi 30 dakika 36 saniye geçe şiddetlice bir zelzele kaydedilmiştir. Merkez üssünün İstanbuldan mesafesi 530 kilometre tahmin edilmiştir.

Hududda iki Südet Almanını öldüren Çeklerin muhakemesi başladı

Piezen, 27 (A.A.) — Alman hududu civarında Frankesbad yolunda iki Alman Südet motosikletisine ateş ederek öldüren polis memurunun burada muhakemesine başlanmakta ve bu muhakeme, gerek Çekoslovak mahfillerinde gerek Südet Alman mahfillerinde büyük alâka uyandırmaktadır.

Polis memuru, suçlu olduğunu tamâmile reddetmektedir.

Muhakeme safhalarını takip etmek üzere Piezene birçok Alman gazetecileri gelmiştir.

Son Postanın teşekkürü

«Son Posta»nın 9 uzuncu yaşına girişini tebrik etmek lütfunda bulunan Cumhuriyet ve Kurun arkadaşlarımızla okuyucularımıza ve dostlarımıza hararetle teşekkür ederiz.

Selim Ragıp Emeç

Sabahtan Sabaha:

Hongisi doğru?

Doktorlar, çok çocuk değil, sağlam çocuk iddiasındadırlar. Hükümetçiler sadece nüfus artışı fikrindedirler. Bunun içindir ki hükümet 6 çocuk babalarını bazı vergilerden kurtarıcı gibi içtimai yardım teşkîâtı ile altdan fazla çocuk yapan analara elliser lira ikramiye verir.

Acaba iki kirden hangisi doğru?

Nüfus kalabalığı müdafaa, istihsal bakımından mühim. Yeni harb silâhları insan kıymetini azaltmakla beraber adedin gene mühim bir rolü var. Harbde çoşalan müdafaa saflarını doldurmak için insan fabrikalarının mütemadiyen çalışması lâzım. Fakat cemiyetin terbiye, kültür, ahlâk ve sihat cephesini ne evsafta olursa olsun mutlak bir kalabalıkla müdafaa imkânı var mıdır? Gıdasını, terbiyesini, sihatini kaldırımlardan tophıyacak bir çocuk kalabalığı cemiyete ve devlete ne vâdeder? Çelimsiz, dayanıksız, yalın kat bir gençlik bugünün çetin mücadelesahalarında ailelere, cemiyete ve nihayet devlete bir yük, hattâ ayakbağı olmayacak mıdır?

Geçen yıl havacılık için açılan kurslarda dört yüze yakın gençten ancak kırkı sihi muayenede sağlam çıkmıştı. Deniz ve kara askerî mekteplerine girmek isteyen gençler arasında aynı neticeleri görüyoruz. Her yetkin nesil bütün spor heveslerine rağmen bir evvelkinden daha zayıf görünüyor. Bu, şübhe yok ki yeni doğan çocukların iyi beslenmemiş, iyi yetiştirilmemiş olmasındandır. O halde içtimai muavenet teşkîâtı altı çocuk doğuran analara elliser lira ikramiye vermek için bütçesine koyduğu iki yüz elli bin lira ile bu ailelere birkaç gün bayram ettirmekle kalmasın, bir bu kadar parayı da fakir çocukları yetiştirecek birkaç yatılı mektebin masrafına ilâve etsin. Cemiyeti kuvvetlendirmek için buna da ihtiyaç vardır.

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Çek - Südet Almanı meselesi hakeme gidiyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Çekoslovak - Südet Almanları ve âlelûmum Çekoslovakya-

daki azlıkların vaziyetinden doğan ihtilâf yeni bir safhaya giriyor. Bu vaziyet yaratan Südet Almanlarının, bu işi, eski İngiliz ticaret nazırı Lord Runciman'ın hakemliğine tevdi etmek için yaptıkları tekliftir. Çekoslovak meselesi denince bu

tâbirin zımnında mündemîç olan dava pek giriftir. Bir defa, bizzat Çek devlet adamlarının Çekoslovak istiklâli için çalışırlarken eski Avusturya - Macar imparatorluğuna karşı ileri sürüp sonuna kadar müdafaa etmiş oldukları bir «ademi merkezîyet» davası vardır ki bunu inkâr edemezler. Nitekim, bugünkü Çek devletinin sıkı merkezîyetçi idaresinden şikâyet edenler, vaktile davası görülmüş olan bu meseleyi ileri sürmektedirler ki Çekoslovakları ilzam etmeye kâfi geliyor.

Sonra Çeklerin devlet menfaati namına kurmuş oldukları idare o kadar sıkıcı olmuştur ki bu devletin bünyesine dahil bulunan Slovaklarla diğer azlıklar, Almanlar, Macarlar, Leh ve Rumenler, bugünkü hayatlarından şikâyetçilerdir. Çekoslovakyanın elinde Fransa ile olan ittifakı mevcut bulunduğu ve sıkışık bir zamanda bu ittifakın hareket geçeceği malûm bulunduğu için, Çek azlıklarının davalarını müdafaa etmeleri maddeten mümkün olmuyor. Çekler, bu şekilde, Fransanın müzaheretile, Orta Avrupada, idarelerine verilmiş bir takım insanları tazyik eder vaziyette görülmüyorlar. Çek topraklarında yaşayan azlıkların en kesifi Almanlardır. Gene bu Almanlardır ki haricen güçlü, kuvvetli bir devletin müzaheretine istinad edebiliyorlar. Bu devlet te Almanyadır. Bir taraftan görüldüğü müzaheretle verebileceğini vermeyen Çekler vardır. Öbür tarafta ise ırkdaşlarından azim bir kütlenin sıkıntıda olduğunu gören bir Almanyadır. Bu vaziyetin ergeç bir sademeyi intaç etmesinden tabii ne olabilir? Nitekim ihtirazi gayri kabil olan böyle bir çarpışmanın vukuuna birkaç defa ramak kaldı ve güçlüğü önüne geçildi. Fakat birkaç defa atılan bu tehlikenin nihayet bir defasında atlatılmıyacağı düşüncesidir ki, bugün, bu davanın hususî bir hakemlik yolile halli derpiş edilmiştir. Durumun inkişafını bakılacak olursa bu teşebbüsten de bir netice çıkmıyacak gibidir. En iyi çöze, tıpkı Hatay meselesinde olduğu gibi tarafların karşı karşıya gelip davalarını yüz yüze halletmeleridir. İnsanım kendisine aid olan bir meseleyi, bir üçüncü şahıs ne kadar bitaraf ve anlayışlı olursa olsun, herhalde kâfi bir nüfuz ile kavriyamaz. Bu son teşebbüsün de evvelkiler gibi akim kalmasından korkulur.

Selim Ragıp Emeç

Eğlence yerlerinde ucuzluk temini için yeniden tedkikata başlandı

Yapılan tedkikler Balkan şehirlerindeki eğlence yerlerinin daha ucuz ve daha cazib olduğunu göstermiştir. Belediye kiralari da azaltmağa çalışacaktır

Belediye, eğlence yerlerinin tarifelerinde yeniden mühim bir tenzilât yapılması için tedkikat yapmaktadır. Amele yevmiyelerine, yaşayış tarzlarına göre gözden geçirildiği takdirde Balkan şehirlerinin ekserisindeki eğlence yerleri İstanbuldakilerden daha ehven ve daha cazibedir. Belediye İktisad Müdürü Asım Süreyya geçenlerde Balkan şehirlerinde yapmış olduğu tedkikler esnasında eğlence yerlerini de gözden geçirmiştir. Eğlence yerlerinin tarifelerinde yeniden mühim tenzilât yapabilmek için tedkikatta bulunulurken Asım Süreyyanın yakında Belediye reisliğine vereceği bu husustaki rapordan da istifade edilecektir.

Eğlence yerlerinin sahipleri kira be-

dellerinin pahalı olduğundan şikâyet etmekte bulduklarından Belediye kira bedellerini indirmek için imkânlar aramaktadır.

Diğer taraftan Belediye ev ve apartman kiralari işle de meşgul olmaktadır. Yapılan tedkikat neticesinde İstanbul bazı semtlerinde kiralari yüksek ve bazı semtlerinde de ucuz olduğu görülmüştür. Belediye bunu mahzurlu bulmakta ve aynı büyüklükteki bir ikametgâhın aynı para ile kiralabilmesi imkânlarını araştırmaktadır.

Mareşal Çakmak Ankaraya döndü

Evvelki gün Garbi Anadolu seyahatinden dönen Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak dün akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Sıhhiye Vekili

Birkaç gün evvel Ankaraya dönen Sıhhiye Vekili Dr. Hulûsi Alataş dün sabah Ankara'dan İstanbul'a gelmiştir. Vekil bir iki gün şehrimizde kalarak istirahat edecektir.

Maliye ve Maarif Vekilleri

Şehrimizde bulunan Maliye Vekili Fuad Ağralı bu akşam veya yarın akşam Ankaraya hareket edecektir.

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Saffet Arıkan dün Parkotelde istirahat etmiş, akşam üzeri saraya giderek Atatürk tarafından kabul edilmiştir. Vekil, bu akşam veya yarın akşam Ankaraya hareket edecektir.

Dün sabah Şişlide bir mensucat fabrikasından yangın çıktı

Dün saat 9,30 da Şişlide Âbideihürriyet caddesinde Güneş mensucat fabrikasında bir yangın çıkmış, depolardan birisi kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür.

Yangın, fabrikanın makine dairelerinin arka kısmında mamul ve gayri mamul maddelerin muhafaza edildiği bir depodan çıkmıştır. Saat tam 9,30 da deponun pencerelerinden kesif bir duman çıktığını gören fabrika kâpıcısı, hemen telefonla itfaiyeye malûmat vermiş ve 3 dakika sonra itfaiye yangın mahalline yetişmiştir. Pamuk balyaları ile dolu olan depoda yangını söndürmek hayli güç olmuştur, fakat gerek itfaiyenin vaktinde yetişmesi ve gerek depodaki eşyaların kolaylıkla parlayacak şekilde olmamasından içten içe yanan balyalar bol bir su yağmuru altına alınarak söndürülmüştür.

Yapılan tahkikata göre, yangının içilerden birisinin attığı sigaradan ileri geldiğine ihtimal verilmektedir. Fabrika içindeki eşya Anadolu sigorta şirketine yüz on bin liraya sigortalıdır. Zabıta ve müddeiumumilik tahkikata devam etmektedir.

İki yangın başlangıcı

Dün Eyüde Bahariye caddesindeki Çırcır tepesi denilen mahalde çamhıklarda bir yangın başlamış ise de büyümesine meydan verilmeden söndürülmüştür. Yangının sigara atılmak suretile çıktığı anlaşılmaktadır.

★ İstanbul Belediyesine aid Sürp Agop mezarlığında da bir yangın çıkmış ise de Beyoğlu itfaiyesi tarafından söndürülmüştür. Bunun da caddenin geçenlerin attığı sigaradan ileri geldiği anlaşılmıştır.

Bir genç tren altında parçalandı

Dün sabah saat 11,35 de Haydarpaşada feci bir tren kazası olmuş, 23 yaşında bir delikanlı lokomotifin altında kalarak ikiye bölünmüştür.

Gerede kazasının Harik köyünden Sabri, dün Haydarpaşa Nümune hastanesi istikametinden gelerek geçid mahallinin kapalı olduğunu görmüş ve geçidin üzerinden atlayıp karşı tarafa geçmek istemiştir. Bu sırada geçid bekçisi Ahmed işe müdahale etmiş, geçid kapalı iken geçmenin yasak olduğunu söylemiş ise de Sabri hiç aldırış etmemiştir. Sabri tam yolun ortasına geldiği zaman tren gara girmiş, birdenbire şaşkınlıkla Sabri de lokomotifin altında kalmıştır. Tren durduğu zaman delikanlının cesedinin bir parçası lokomotifin tekerlekleri arasında, diğer parçası da, yolun sol tarafında bulunmuştur. Kaza hakkında zabıta ve müddeiumumilik tahkikatı yapılmaktadır.

Buğday, arpa, tiftik, yapak ihrac nizamnameleri toplantıları sona erdi

Hazırlanan projeler İktisad Vekâleti ve Devlet Şûrasında tedkik edildikten sonra kat'iyet kesbedecektir

Bir aydanberi şehrimizde devam eden standardizasyon toplantıları nihayete ermiştir.

Dün yapılan son toplantıda tiftik projesi de görüşülmüş ve ihracatçıların tamamen mutabık kalınmıştır.

Bu projeye göre Türkiyeden ihrac olunacak tiftikler iki ana sınıfa ayrılmakta ve birinciler (Esas) ifkinciler de (Tâli) adı verilmektedir. Esas mallar: Birinci oğlak, ikinci oğlak, ince tiftik, iyi tiftik, sıra tiftik, Konya dağ malı, Konya ova malı, Kastamonu ve Çengelli adı ile dokuz cins ayrılmaktadır.

Tâli mallar da: Renkli, hafif, yağlı, sarı, alata, deri malı olarak muhtelif cinslere tefrik edilmektedir. Esas mallara tâli mallardan, tâli mallardan da, bir cinsine diğer bir cinsinden mal karıştırılmamaktadır.

Muhtelif tiplerin nümunelerinin ortaya konulması prensibi de kabul edilmiştir. Dünkü toplantı sonunda, tiftik projesi ihracatçılara imza ettirilmiştir.

Bu suretle bir aydanberi şehrimizde yeniden ihracı kontrol altına alınması İktisad Vekâletince kararlaştırılan buğday, arpa, yapak ve tiftik toplantıları sona ermiştir. Bu dört ihrac maddesine aid nizamname projeleri tamamlanmış ve İktisad Vekâletine gönderilmiştir. Bu nizamname projeleri İktisad Vekâletince tedkik edildikten sonra Devlet Şûrasına sevkedilecek ve burada kat'iyet kesbedecektir.

Standardizasyon toplantıları için şehrimize gelmiş olan İktisad Vekâleti mümessilleri bugün şehrimizden ayrılacaklardır. İç Ticaret Umum Müdürü Mümtaz Rek Giresuna hareket etmektedir. Kendisi orada 1 ağustosta açılacak fındık kongresine riyaset edecektir. Standardizasyon müdürü Faruk Sünter de bu akşamki ekspresle Ankaraya hareket edecektir. Bay Mümtaz Rek ve Faruk Sünter İzmirde yapılacak üzüm ve palamut toplantılarına iştirak etmek üzere 20 ağustosta İzmirde gideceklerdir.

Bulgaristandan 50 damızlık boğa getirildi

Memleketimizdeki hayvanatın ıslahı için Bulgaristandan, vilâyet hususî muhasebesi tahsisatından 50 boğa mübayaa edilmiştir. Boz ırktan olan bu boğalar Silivride yeni açılan depoda bir sene besilenip telkiha salih bir hale getirilecek, damızlık olarak İstanbul mülhakatındaki köylere tevzi edilecektir. Köyler de, kendi bütçelerinden, damızlık için birer yavru almaktadırlar. Bundan sonra, damızlıklar haricden getirilmeyecek, dahilde saf kan olarak yetiştirilen boz ırk boğalar damızlık olarak kullanılacaktır.

İstanbul, Türkiyenin sair vilâyetleri için bir boğa mahreci haline getirilmesi kararlaştırılmıştır. Bunun için, her sene, bir taraftan hususî muhasebece, bir taraftan da köy bütçelerinden boğalar mübayaa edilecek ve saf kan boz ırk boğaları yetiştirilmesine çalışılacaktır.

İzmirde ilk kuru üzüm piyasaya nasıl arz edildi?

İzmir, (Husufi) — 938 - 939 mevsiminin ilk kuru üzüm mahsulü Menemenen getirilerek borsa salonunda muayeneden geçirilmiştir. Borsada teşekkül eden heyetin hazırladığı rapordan mahsulün mevsimin ilk çekirdeksiz kuru üzüm mahsulü, tamamen olgun ve ihraca elverişli olduğu anlaşılmıştır. Her sene olduğu gibi bu sene de birinciliği elinden kaçırmayan Menemenli Halil oğlu Mehmed Ünvere, gösterdiği gayretten dolayı bir takdirname verilmiş; keyfiyet İktisad Vekâletine de arz edilmiştir.

Bu sabah Manisanın İsabeyle köyünden de Manisa borsasına ilk kuru üzüm getirilmişse de arada yirmi dört saatlik bir gecikme vardır. Gene bu sabah

Kemalpaşa ve Menemenen daha ikil mahsul İzmir borsasına getirilmiştir.

İlk kuru üzüm mahsulünün borsaya arz edildiği haberi derhal ihracatçı tacirler tarafından alıcı piyasalara telgrafla bildirilmiş, bu haber bilhassa Hamburgda büyük alâkayla karşılanmış. Alman idharlâci firmaları bu münasebetle İzmirdeki ihracatçı tacirlerine tefrik telgrafları göndermekte ve iyi iş temenni etmektedir.

İlk kuru üzüm mahsulünün piyasaya gelmesi üzerine üzüm mağazalarında hazırlık başlamıştır.

İhracat tacirleriyle müstahsil arasında bir anlaşma elde edilerek İzmirde sekiz bin çuval üzüm birikmeden piyasaya açılmamasına çalışılmaktadır. İhracat tacirleri, bu uğurlu hadisenin hem müstahsil, hem de tüccar lehine inkişafını temin için piyasanın açılmasını 20 ağustos cumartesi gününe kadar tehir etmek tasavvurundadırlar. Bunun en mühim sebebi, sayın Başvekâlimiz Bay Celâl Bayar, İktisad Vekilimiz B. Şakir Kesebirin İzmir seyahatlerinin bu tarihte vukuudur. İhracat tacirlerinden bir heyet Başvekili ziyaretle bu sene gerek üzüm ve gerek incir piyasalarının açılmasına riyaset etmelerini rica edeceklerdir.

İlk kuru incir mahsulünün, ağustosun ilk haftası içinde Aydın muntakasından merasimle İzmirde getirileceği tahmin ediliyor. Esasen incir piyasasının da 20 ağustostan evvel açılmamasını icab ettiren mühim sebepler vardır.

Kuru incir mahsulü henüz kemale ermemiştir. Ermiş olsa bile asgari 6000 çuval mahsul piyasada birikmeden satış muamelesi yapılmasına imkân yoktur.

Yeni mahsul mevsimine girerken şu nu da haber verebiliriz ki, bu sene gerek incir ve gerek üzüm mahsulleri kalite itibarile çok nefistir. Dört sene denberi incir mahsulü bu kadar elverişli bir sene geçirmemiştir. Piyasa açılıncaya kadar Türkiye - Almanya ticaret anlaşması imza edildiği takdirde fiatların müsaid bir şekilde inkişafına intizar edilebilir.

VEFAT

Trabzon eşrafından Bay Hayreddin Murad Hanoğlunun refikası uzun za - mandanberi müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak irihal etmiştir. Cenazesi bugün saat on buçukta Kadıköyde Bahariye caddesinde sinema karşısında 63 numaralı hanesinden kaldırılarak istanbul Sirkeciye getirilecek, öğle namazı Yenicaamde kılınıktan sonra Edirnekapı Şehitliğine defnedilecektir. Allah gariki rahmet eylesin.

Yurdaş!

Türk köylüsü yurdumuzun eşsiz mahsullerini senin için yetiştiriyor. Onları bol bol ye ki; köylünün yüzül gülsün.

Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu

Müteferrik :

Ticaret Odası zahire borsası âzalarını seçti

Ticaret ve Sanayi Odası meclisi dün Mithat Nemlinin riyasetinde toplanmış ve odadan zahire borsasına seçilecekleri intihab etmiştir. Dünkü toplantı sonunda Odadan Bay Murad Furtal ve Ziya Taner zahire borsasına intihab edilmişlerdir.

Yeni gelecek seyyahlar da Bursaya gidecekler

Ağustosun ilk haftası içinde şehrimize i ti seyyah vapuru gelecektir. İtalyan ve Amerikan bandıralı olan bu vapurların her biri beşer yüz seyyah getirecektir. Seyyahlar buradan Mudanya yolu ile Bursaya giderek, Bursanın görülecek yerlerini gezeceklerdir.

Azabkapı camiinin etrafı istimlak edilecek

Atatürk köprüsünün Beyoğlu tarafında bulunan koca mimar Sinanın eserlerinden olan camiin uzaktan bütün güzelliğinin görünebilmesi için önündeki binalar istimlak edilecek ve yıkılacaktır. Atatürk köprüsü ile cami arasında kalan saha tanzim ve tezyin edilecektir.

Yeni Türkofis İstanbul şubesi müdürü geldi

Türkofis İstanbul şubesi başkanlığına tayin edilen İzmir Türkofisi reisi Cemal Ziya, dün İzmir vapurile şehrimize gelmiştir. Bay Cemal Ziya Ardal bugünden itibaren yeni vazifesine başlayacaktır.

Kadıköy maliye şubesinin yeni binası

Kadıköyünde, Kadıköy iskelesinin arkasındaki basına inşa edilecek maliye şubesi binasına aid proje Nafia Vekâleti tarafından tasdik edilmiş, vilâyete gönderilmiştir. Binanın bir hafta sonra ihalesi yapılacak ve inşaata hemen başlanacaktır.

Etimes'ud radyo istasyonu nihayet eylülde neşriyata başlayacak

Ankarada Etimes'udda inşa edilen yeni radyo istasyonunun hazırlıkları ikmal edilerek, neşriyata başlayacak bir hale geldiğini yazmıştık.

Yeni istasyonun nihayet eylül başında neşriyata başlayacağı anlaşılmaktadır.

Etimes'ud radyo istasyonu dünyanın kuvvetli istasyonlarından biri olacaktır. Kısa ve uzun dalgalar üzerinde yapılacak neşriyatı, hemen bütün dünya takip edebilecektir. Yeni istasyonun yapacağı neşriyatta halkımızla beraber, diğer memleketlerin zevk ölçüleri, gözönünde tutulmaktadır. Son zamanlarda alaturkaya, bilhassa klâsik musikimize karşı halkta uyanan geniş alâka da, bu ihtiyacı karşılayacak kuvvetli bir programın hazırlanması zarureti doğurmuştur. Etimes'ud istasyonunun programı arasında, alaturka da, ehemmiyetli bir yer ala-

caktır. Ancak, kat'î program henüz tesbit edilmiş değildir. Yeni istasyonun uzun dalga üzerinden tülü mevci 1639, kısa dalga tülü mevci 19-25 arasındadır. Bu istasyon faaliyete geçtikten sonra, İstanbul da 1961 üzerinden neşriyat yapacaktır.

Etimes'ud istasyonuna celbedilmesi düşünülen san'atkarlar büyük bir dikkatle seçilmektedir.

Ancak, ekseri san'atkarlar İstanbuldan ayrılmayı, menfaatlerine uygun bulmamaktadırlar.

Bir kısmı ile de fiat hususunda, ihtilâflar mevcuttur.

İstanbul radyo istasyonunun kaldırılacağı veya Etimes'uddaki istasyona bağlanacağı hakkındaki şayialar, alâkadarlarca, teyid edilmemektedir.

Şehir işleri :

Adliye sarayının yapılacağı yer tedkik edilecek

Sultanahmedde yapılacak adliye sarayının yerinde tarihî bakımdan tedkikat yapacak olan İstanbul vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağın riyaseti altındaki heyet bugün saat on birde Belediye fen işleri müdürlüğünde toplanacak ve tedkiklerine başlayacaktır. Heyeti, İstanbul Cumhuriyet Müddeiumumisi Hikmet Onat, Belediye imar şubesi müdürü Ziya, Güzel San'atlar Akademisi mimarlarından Sedat, mimar Asım, İbrahim Hakkı Konyalı teşkil etmektedir.

Adliye sarayının Sultanahmedde yapılması mahzurlu görülürse başka bir komisyon teşkil edilecek ve bu komisyon yeni bir yer arıyacaktır.

Belediye doktorlarının muayenehaneleri

Yersizlik yüzünden Belediye doktorlarının muayenehaneleri ve evleri uzak semtlerde ve kolayca bulunamayacak yerlerde intihab edildiğinden, hastalık vukuunda fakir halk, belediye doktorunu tedarik etmekte müşkülât çekmektedir. Bundan sonra kaymakamlar belediye doktorlarını halk tarafından kolayca bulunabilecek yerlere nakledeceklerdir.

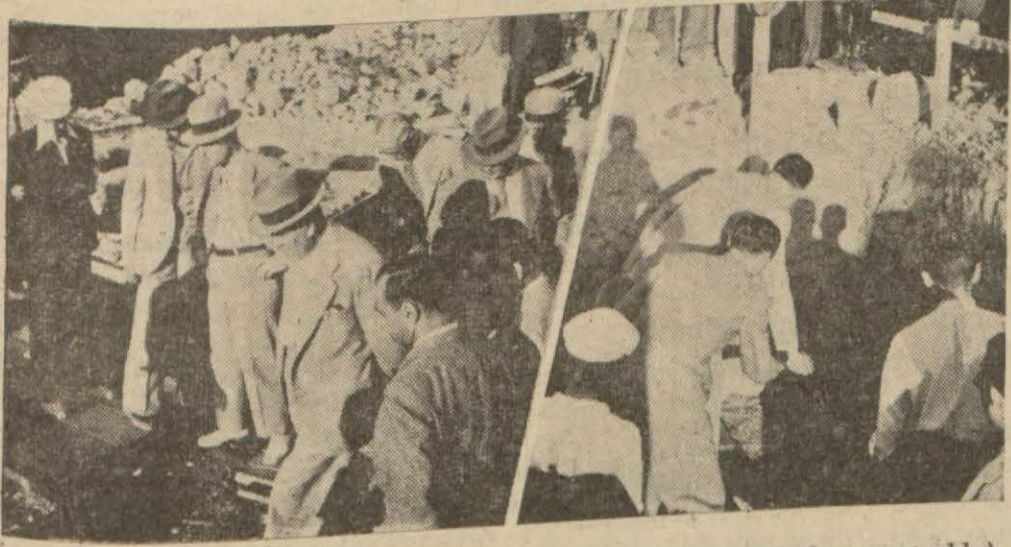
Belediye yeni tip temizlik arabaları yaptırdı

Parke döşenmiş sokaklarda temizlik yapmak için Belediye temizlik işleri müdürlüğü nümunelik el arabaları yaptırmıştır. Yeni arabaların dün tecrübeleri yapılmış, matluba muvafık olduğu anlaşılmıştır. Arabaların sayısı çoğaltılacak ve parke döşenmiş kaldırımları mevcut olan kazalara tevzi edilecektir.

MEMLEKET HABERLERİ

Manisada bir şarap fabrikasının ve bir sinema binasının temelleri atıldı

Bütün imar faaliyeti Atatürk caddesinin yapılması işinde teksif edildi. Vali Lûtfi Kırdar mezuniyet aldı

Vali Lûtfi Kırdar sinema binasının (sağda) ve şarap fabrikasının (solda) temellerini ilk atarken

Manisa (Hususi) — Atatürk caddesinin asfalt olarak yapılması işi gündüne ilerlemektedir. Caddenin çok güzel ve cazip olması için imar faaliyeti bu kısma teksif edilmiştir. Yeni yapılacak olan sinema binası da Atatürk caddesinde yaptırılmaktadır.

65 bin küsur liraya çıkacak olan sinema binasının temeli dün valimiz doktor Lûtfi Kırdar tarafından söylenilen çok güzel bir nutku müteakib atılmış ve törende bütün vilâyet erkânı ve halk hazır bulunmuştur.

Bunu müteakip Timarhane civarında temeli atılacak olan şarap fabrikası ve üzüm deposunun yerine gidilmiş, ilk önce şarap fabrikasının ve onu müte-

İzmirde 51 yaşında bir kadın 29 yaşında bir genç ile evlendi

İzmir (Hususi) — Son bir ay içinde İzmir belediye evlenme dairesinde 130, Karşıyaka evlenme dairesinde 16 çiftin nikâhları kıyılmıştır. İzmir belediye evlenme dairesine müracaat edenlerden altı çiftin nikâhlarının akdine kanuni mevzuat mâni teşkil ettiğinden reddedilmiştir. Temmuz ayında yapılan en enteresan nikâh, 29 yaşında bir delikanlı ile 51 yaşında bir kadına aiddir. 51 yaşındaki bu kadın, hâlâ gençtir ve vücudca sağlamdır.

Sinob sayı Cevdet Kerim Sinobda

Sinob, (Hususi) — Saylavımız Cevdet Kerim İncedayı geçen cuma günü vapurla buraya gelmiş, Parti reisi ile azalar ve halk tarafından karşılanmıştır. Cevdet Kerim parkta istirahat müteakip Halkevinde kendisi için hazırlanan odaya gitmiş, ertesi günü de vali vekilini ziyaret etmiş, bütün memurlarla ve esnafla ayrı ayrı görüşmüştür.

Bir köylünün kulağından giren kurşun içerde kaldı

Konya (Hususi) — Akşehirin Tuzlukçu nahiyesinde Yusuf oğlu Ahmed ile İbrahim arasında bir ekin makinesi yüzünden kavga çıkmış, bu esnada İbrahim, Ahmed'i tabanca kurşunu ile yaralamıştır. Kurşun yaralının kulağı içinde kalmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçu yakalanmıştır.

Bir hizmetkâr Eski efendisini Öldürdü

Bandırma, (Hususi) — Bandırmaya dört kilometre mesafede bulunan Gökmen bahçelerinde bir cinayet işlenmiştir. Bahçelerden birinin sahibi 65 yaşlarında Hasan oğlu Hüseyin, gece bahçesinde uyumakta iken başından ve arkasından tabanca ile vurulmuş suretile öldürülmüştür.

Vak'ayı müteakip yapılan tahkikat neticesinde Hüseyin'in eski hizmetkârı Hamamlı köyünden Kel Hasan namında birisi yakalanmış, ve cinayeti itiraf edenken maktulün oğlu tarafından teşvik edildiğini ve cinayeti parasına tamaan yaptığını söylemiştir.

Bir köylü gebe Karısını öldürerek Tavana astı

Konya (Hususi) — Konyanın Hoca Cihan köyünden Fethiye ile kocası uzun zamandanberi geçimsizlik yüzünden kavga etmektedirler. Hâmile bulunan zavallı kadın son günü gene dövülürken kocasının karnına isabet eden tekmesile cansız olarak yere serilmiştir. Katil bunun üzerine kadının boğazına bir ip takmış ve tavana asarak bu cinayete bir intihar süsü vermek istemiştir.

Hâdiseye el koyan müddeiumûmilik ölüyü muayene ettirdikten sonra görmülmesine izin vermiş, katil yakalanmıştır.

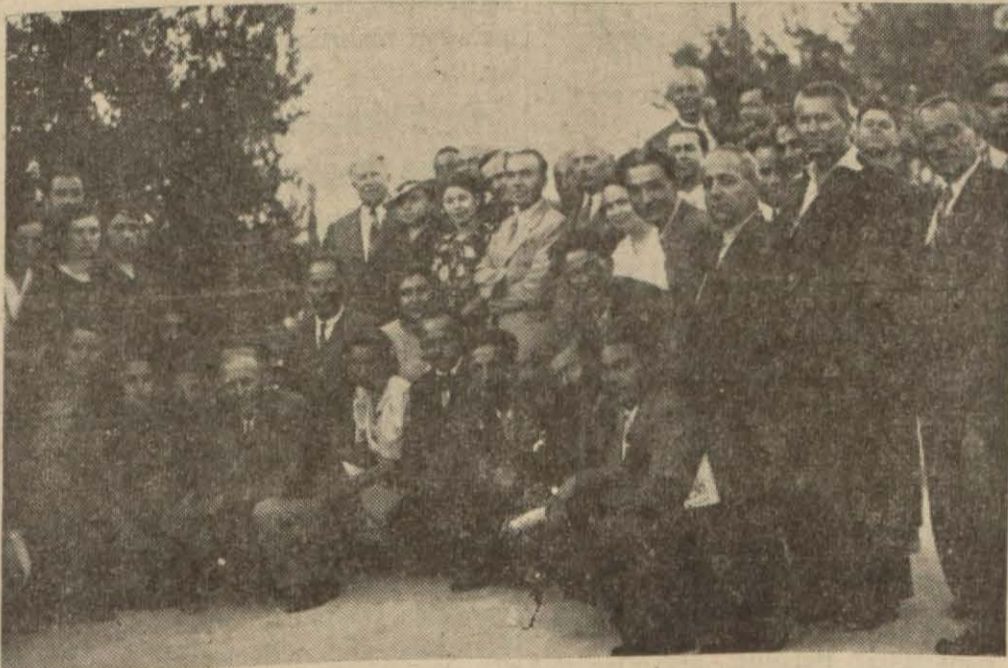
Konyada yıldırım bir köylüyü öldürdü

Konya (Hususi) — Emîrgazi civarındaki yaylada tarlasını gezmiye giden 40 yaşlarında Musa oğlu Mustafaya bir yıldırım isabet etmiş ve derhal ölümüne sebebiyet vermiştir.

Sinobda bir genç boğuldu

Sinob, (Hususi) — Hükümet civarında berber Nailin yanında çalışan 19 yaşında Necati Meydan eteğinde denize girmiş, yüzme bilmediğinden boğulmuştur.

Bursalı muallimler Edirne'de

Edirne (Hususi) — Bursa muallimlerinden müteşekkil bir kafilenin Trakyanızı ziyaret ettiğini, Edirne'de alâka ile karşılandıklarını yazmıştım. Yukarıdaki resim general Kâzım Dirikle umumi müfettişlik baş müşaviri Sabri Öney ve Edirne Valisi Niyazi Mergenî Bursalı muallimlerle bir arada göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

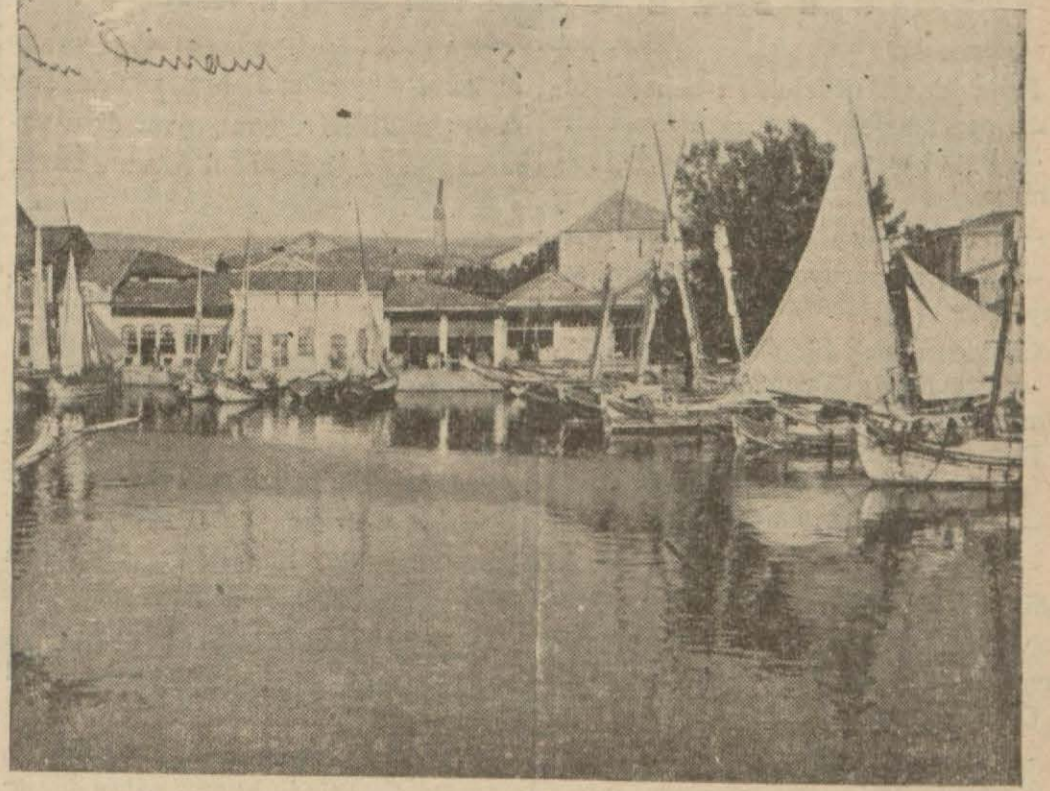
Ressam Şevket — Kuzum Hasan Bey, bunca yıldır resim sergisi açarız..

... lâzım gelenlere hususi davetiyeler bastırıp göndeririz..

... fakat gene sergiyi açarken kimse bulunmaz, birkaç ressam arkadaş hatır için gelir.. buna sebep ne?

Hasan Bey — Tabii üstadım: Davetiyelerde «Zengin bir büfe vardır» cümlesini unutuyorsunuz!..

Yurddan güzel köşeler

Gelibolu limanında yelkenliler

Erzurumun her köşesi eski eserlerle dolu

Ankara dil, tarih ve coğrafya fakültesi profesörlerinden Von der Osten: «Doğu bir hazinedir. Her bucağında bir kıymet saklıyor. Ne yazık ki umumî harbe eski eserlerden anlaşılar, anlamasınlar önüne gelen bu kıymetli eserlerden büyük bir kısmını barbarca söküp götürmüşlerdir!» diyor

Erzurum (Hususi) — Erzurumun her köşesi meraklı bir turisti saatlerce oyalayacak kadar alâka vericidir. Yalnız itiraf etmek lâzımdır ki, bu eserler, tarih öğretmeni Abdürrahim Şerifin tedkiklerinden başka ciddi bir surette gözden geçirilmemiştir.

Üç gün evvel buralarda maarif vekâleti namına ufak bir tedkik seyahati yaparak avdet eden, Ankara dil, tarih, coğrafya fakültesi profesörlerinden Von der Osten hayretini hiç gizlemedi.

— Aman ne güzel, diyordu. Buraları hazine! Bu kadar tarihi sinesinde saklayan bu güzel memleket parçası elbet, hücumlara maruz kalır, baksanıza umumî harbe asarı atikadan anlaşılar veya anlamasınlar, buralarını istilâ edenler ne görmüşlerse, söküp götürmüşler!

Profesör burada (Barbarca) tabirini de kullandı.

Hakikaten barbarca söküp götürmüşler. Meşhur Çifte minareler medresesinin içindeyiz, Selçukî eseri, bir benzeri Sivastadır. Ancak profesör ima ediyor ki, Erzurumun Çifte minareleri, Sivastinkinden güzeldir. Ve daha kıymetlidir.

İşte, medresenin ucunda tamir gören bir kümbet.. bu kümbetin tavanından yere kadar mermer bir zincir sarkıyor, bu zincir, mermerden oyma olduğu için, fevkalâde kıymettarımış, şimdi tavanda iki halkası duruyor. Onu söküp götürmemişler. Çifte minareler medresesinin avlusunda, ince oymalı ve işlemeli bir Arc var. Talebe ülfâm onun altından geçermiş, ona da rahat vermemişler, o kemeri de kırmışlar, üsttarafını kaldırıp götürmüşler.

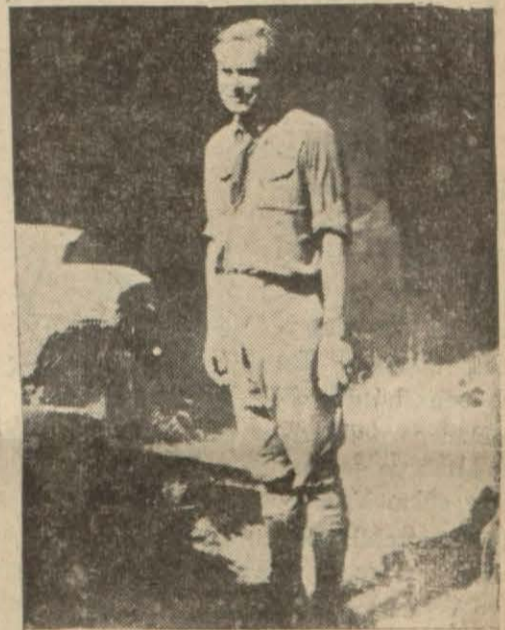
Profesör Osten kıymeti tarihiyesinden hiç şüphe etmediği bir de heykel buldu. Bu heykeli gördük, tuz ile buz olmuş. o, mütevekkilâne başını salladı: «Bunlar derlenir, toplanır!» dedi.

Çifte minareler, hakikaten bir san'at âbidesidir.

İçindeki avluda o kadar güzel sütunlar ve o sütunların her biri üzerinde muhtelif tarzda o kadar çeşid oymalar vardır ki, o zamanki cebirin ve hendesi bilginin, estetik zevkin inceliğine hayran olursunuz.

Çifte minareler, bir medresedir. Fakat ona sırtını vermiş olan bir de Ulucami vardır.

Dışardan, bir mak'ap ve taş yığıdır. İçine girerseniz, hayran kalmamak için, hiç de san'atkâr olmanıza lüzum kalmaz. 7000 kişilik bir cemaati sinesinde barındıran bir müessese. Bildiğimiz camilere benzemiyor. Bunun da kubeleri var. Fakat bir tane.. büyük kubenin yanında ufak ufak oturtulmuş değil, her bölümün üzerinde bir tane... Mühassasın asil hayran olduğu ci-

Prof. Von der Osten

het, camii aydınlatılma, tarzıdır. Kalıfası camii inşa ederken, Erzurumun mevsimlerini, hususi vaziyetlerini o kadar inceden inceye tedkik etmiş ki, kubbelerde açtığı bir kaç delik ile camii aydınlık bir hale koymuş, profesör:

« Bu kadar az menfez ile bu kadar ziya temin etmek, büyük bir mimari deha eseridir! » diyor.

Şimdi, gene beraber yürüyelim, mahrutî çadırları andıran köylerin önünden geçiyoruz. İşte meşhur Saltık han burada yaşamış, şurada da karısı yatıyormuş, şimdi yalnız kümbetler kalmış, bakiye izam hududları aşmış.

Cumhuriyet caddesinin üzerinde şirin Lolo paşa camii, Mimar Sinan'ın en muvaffak eserlerinden biri, Erzurumda insan her adımını attıkça çok canlı ve güzel eserlerle karşılaşır.

Küçük Memleket Haberleri

Manisa Hususi Muhasebe müdürlüğü

Manisa Hususi Muhasebe Müdürü Nafiz tekaüdlük müddetini doldurmuş olduğundan yerine Ankaradan Muhibtin tayin edilmiştir.

Manisa milli emlak müdürü mezuniyet aldı
Manisa milli emlak müdürü Salâhaddin on beş gün müddetle mezunen Ankaraya gitmiştir. Kendisine başkâtib Tevfik vekâlet etmektedir.

Dimetokada eşya ve hayvan panayırı açılıyor

Bigaya bağlı Dimetoka nahiye merkezinde ağustos içinde bir eşya ve hayvan panayırı açılacaktır.

Bu panayır dört gün devam edecek ve sonuncu günü bir de hayvan sergisi açılacaktır. Sergiye kabul ve teşhir edilen hayvanların evsafı, hakem heyetince tesbit edilecek ve iyi hayvan yetiştirenlere para mükâfata verilecektir.

İzmitte bir beraet kararı

İzmitte Halid isminde biri tarafından Cevdet Yakub aleyhine bir hakaret davası açılmıştı. Dava İzmit asliye ceza mahkemesinde neticelenmiş, ortada hakaret görülmediğinden Cevdet Yakub beraet etmiştir.

HARÇLAR

Pahalılıktan, ucuzluktan bahsediyor-duk.. hesabını bilir dostlarımdan biri:
— Hayat ucuz, dedi, fakat şu harçlar olmasa..

— Ne harcı?
— Harç mı soruyorsun, hangisini sayayım?

Cebinden ufak bir defter çıkardı:
— İşte bu ay lüzumsuz yere ödediğim harçlar..

Defterden okumaya başladı:
— «Dalgınlık harcı: 25 kuruş..»
— Dalgınlık harcı mı

— Evet, bir gece otomobile binecektim. Nasılsa dalgınlığıma geldi, «Gece zammı yok» demeyi unuttum. Bu yüzden yok yere yirmi beş kuruşum gitti. Okumaya devam etti:

— «Patavatsızlık harcı: 450 kuruş..»
— Bu da ne?

— Bir kumaş beğenmiştim. Metresine sekiz lira istemişti. Nasılsa patavatsızlık edip «İşte benim istediğim kumaş bu kumaştı» demiş bulundum. Mağaza sahibi sekiz liradan beş para aşağı inmedi. Halbuki başkalarına metresini beş buçuk liradan vermiş. Üç metrede patavatsızlığım yüzünden tam 450 kuruş kaybetmiş oldum.

— «Yabancı diller harcı: 100 kuruş..»
Yüzüne baktım:

— Pazar günü Kadıköye gidecektim. Vapura girdim. Türkçeden başka her

dil konuşuluyordu. Canım sıkıldı. Tek bu başka dilleri duymıyayım diye vapurdan indim, bir sandal tuttum, onunla Kadıköye gittim.

Gene deftere baktı:
— Hele bu çok fazla «İhmal harcı: 1800 kuruş..»

— Hakikaten fazla!
— Cumartesi günü evde yağ bitmiş,

pazar günü; yarı açık yarı kapalı bir dükkândan bir parça yağ aldım. Fakat bu yağla pişirilen yemeği yiyince midemiz bozuldu. İhmalimiz yüzünden 1800 kuruş doktora, ilaca verdik.

— Daha bitmedi galiba?
— Bitmedi, «Az tamah harcı: 2000 kuruş!»

— Az tamah çok zarar mı getirdi?
— Evet... Elinde kumaş satan bir adam, boynunu bükte. İngilizlerden bir tanıdığının getirdiğini söyledi. Ben de kumaşa yirmi lirayı verdim, aldım. Fakat bir de ne göreyim? Ortasında koskocaman bir yanık yok mu?

Gene deftere baktı:
— Daha var mı?
Dedim.

— Hayır, dedi, bu ay bu kadar, fakat geçen aylar da birçok sinir harçları, izzetines harçları, ukalâh harçları ödemiştin.

İsmet Hulûsi

Kadın Köşesi

Pike ile keten bu mevsimin en güzel kumaşlarıdır

İşte ikisine de birer örnek.

Solda. Yuvarlak bir plastron, iki yan da birer kup, ikiye de ince, uzun cep. Sağda. Düz roba. Kenarları pikürlü iki pli. Deri sentür.

Ev elbiseleri

Soldaki: Yuvarlak reverli, ince sentür-lü, önden iki dikişli.

Sağdaki: Şal yakalı, uzun kolları, önü öbürünün tıpkısı.

Her kadın bilmelidir

Basit bir tedbirle reçeli doldururken hararetinden kavanozun kırılmasına mâni olabilirsiniz. Temiz bir bezi bir kaç kat katlayıp kavanozun altına koyunuz. Sonra sıcak reçeli istediğiniz kadar emniyetle boşaltınız.

Rafadan yumurtalar yenmedi, kaldı. Ne yaparsınız? Bozulup atılırlar mı? Akşam yemeğinde biraz su kaynatır, yenmiyen yumurtaları içine atarsınız. Çok pişmeden ısınır, tazelenirler.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

Kasabı öldüren ciğercinin muhakemesine başlandı

Katil kendini müdafaa ederken: «Ben onu öldürmeseydim o beni öldürecekti,, dedi

Cürmü meşhud kanununun yeni şekline göre Ağırceza intikal eden ilk cinayet davasına, dün öğleden sonra başlanmıştır.

Mahkemede okunan iddianameden de anlaşıldığı üzere suçlu ciğerci Recebin cürmü sabittir. Ancak cezayı tahfif edici tahyâ sebepleri vardır ki, maznun zehraya çarptırırken, bunların nazarı itibara alınması istenmiştir.

Suçlu Receb, dün Ağırceza yapılan sorgusunda, vak'ayı şu şekilde anlatmıştır:

«— Draman caddesinden yukarı, evime doğru çıkıyordum. Çeşmenin önünde Yahya ile karşılaştık. Bana:

«— Ne bakıyorsun?» diye sordu. Ben de:

«— Göze yasak mı var?» cevabını verdim. Ve yürüdüm. Sonra, arkamdan geldi. Küfredti ve bana bir tokat savurdu. Yere yıkıldım. Bıçağını çekti. Çaresiz kalarak ben de bıçağımı çektim, sapladım. Sonra kaçtım. Böyle yapmasaydım, beni vuracaktı.

Yahya evvelce kız kardeşim Şükriye ile nişanlıymıştı. Fakat, içi çir, münasib olmayan yerlerde dolaşır. Yuva kuracak, ev bakacak bir kabiliyet göstermiyordu. Kız kardeşimi Yahyadan ayırdık. Bu sebepten, muğberdi.»

Şahidlerden 15 yaşında Salâhaddin ile Ahmed, suçlunun vak'ayı anlatış şeklini teyid etmişlerdir.

11 yaşında Kadri de:

«— Receb, bana bir bıçak verdi, kuyuya atmamı söyledi, ben de öyle yaptım, demiştir.

Şahidlerden maktul Yahyanın kardeşinin oğlu olan Hakkı ise, Yahyanın elinde bıçak bulunmadığında ısrar etmiş, duruşma 3 şahidin celbi için, bugün saat 4 de bırakılmıştır.

Bir katil 18 sene hapse mahkûm oldu

Kartalda, kırdı arkadaş Şabanı öldüren çoban Rızanın muhakemesi Ağırceza'da sona ermiştir.

Mahkeme suçu sabit olan Rızayı 18 sene hapse, müebbeden âmme hizmetlerinden mahrumiyete mahkûm etmiştir.

Bir kadını çiğniyen şoför iki sene hapse mahkûm oldu

Ortaköyde, kamyonu ile çarptığı Huriyenin ölümüne, Şahendenin de yaralanmasına sebep olan Ali, Ağırceza'da 2 sene hapse mahkûm edilmiştir.

Çorludaki cinayetin muhakemesi neticelendi

Çorluda bir gece çiftlikte babası Mehmedî balta ile öldürmeğe teşebbüs eden 16 yaşında Hasan ile şeriki cürmü yavaşça Mehmedin muhakemeleri Ağırceza'da dün neticelenmiştir.

Yapılan muhakeme sonucunda hâdiseye babasının karısını, çocuklarını ihmal etmesi ve Hasanı evvelce birkaç kere dövmesinin sebep olduğu, Hasan

ile Mehmedin de bu işi yapmağa karar verdikleri anlaşılmıştır.

Her iki maznun da 20 şer sene hapse mahkûm edilmişler, ancak yaşları ve ağır tahrik sebepleri dolayısıyla Hasanın 2, Mehmedinki ise 1 sene müddetle hapse kadar inmiştir.

Poliste:

Deniz ortasında bir sandalcı diğer bir sandalcıyı yaraladı

Dün Cibali açıklarında deniz ortasında bir kavgı olmuş, Kadri ile Cibaliden bir sandalcı, Hüseyin sandalı ile Cibaliden Kasımpaşa kancası vurmak suretile yaralanmıştır.

Arabcamünde Kismet sokağında oturan Hüseyin, sandalı ile Cibaliden Kasımpaşa giderken tam denizin orta yerinde Kadri'nin sandalı ile karşılaşmıştır. İki sandalın birbirine çarpışacak kadan yaklaştığını gören Kadri, sandalı yanlış idare ettiği için Hüseyine küfredmiş ve bu yüzden aralarında bir ağız kavgası başlamıştır. Bir aralık pek asabileşen Kadri, kancasını kaldırarak Hüseyinin başına vurmuştur. Vak'aya vaz'iyet eden zabita suçlu yakalamış, tahkikata başlamıştır.

Bir çocuk arkadaşını kazaen yaraladı

Dün Ortaköyde bir yaralama hâdisesi olmuş, 15 yaşında Danyal isminde bir çocuk arkadaşı 16 yaşındaki Hayk ile şakalaşırken onu bıçakla sırtından ağır ve tehlikeli bir surette yaralamıştır. Vak'anın tafsilâtı şudur:

Ortaköyde Taşmerdiven sokağında 16 numaralı evde oturan Kırkorun oğlu Hayk ile aynı evde oturan Davit'in oğlu Danyal birbirleriyle şakalaşırken bir aralık Danyal, eline geçirdiği bir bıçağı çekmiş, gülerken arkadaşına sokmuş ve onu tehdit etmeye başlamıştır. Bunun gören Hayk Danyalin elinden bıçağı almak istemiş ve iki arkadaş itişip kakışmaya başlamışlardır. İşte bu esnada her nasılsa Hayk'in ayağı bir yere takılarak düşmüş ve Danyalin elindeki bıçak çocuğun sırtına saplanmıştır. Hâdiseyi gören çocukların annelerinin feryadına zabita memurları yetişerek suçlu yakalamışlar, yaralıyı da çağırılan sıhhi imdad otomobili ile Beyoğlu hastanesine kaldırmışlardır.

Bir ihtiyar tramvaydan düşüp öldü

Vatman Hamidin idaresindeki tramvay arabası, dün Divanyolundan geçerken durak mahalline 15 metre bir mesafede arabaya atlamak isteyen 60 yaşında Hüseyin isminde bir ihtiyar müvazenesini kaybederek düşmüştür. Vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanan ihtiyar Hüseyin cankurtaranla Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış ise de hastanede ölmüştür. Zabita ve müddeumumilik hâdisesini tahkikat yapmaktadır.

Akrabasının 570 lirasını aşırdı

Fener İskelesinde bağlı Ankara motörü kaptanı İzzet, zabıtaya müracaatla 570 lirasının çaldığını iddia etmiş, yapılan tahkikat neticesinde parayı kaptanın akrabasından Niyazi isminde bir şahsın çaldığı anlaşılarak yakalanmıştır. Paralar Niyaziden tamamen istirdad edilerek sahibine iade edilmiştir.

Genç bir kız ateş yakarken tutuştu

Kadıköyde Adalet sokağında 29 numaralı evde oturan İbrahim'in kızı 16 yaşında Melâhat, bahçede maltız yakarken sıçırın kıvılcımlardan entarisi tutuşarak yanmaya başlamıştır. Çocuğun feryadına yetişen komşular, üzerine bir bez kapatmak suretile ateşi söndürmüşlerdir. Melâhat zabita tarafından Nümune hastanesine kaldırılmış, tedavi altına alınmıştır.

İki eroinci yakalandı

Zabita, Üsküdar'da Şemsipaşa'da Parlak sokağında oturan Behcet ile Kuşoğlu yokuşunda oturan Neşet isminde iki eroinci satıcısını yakalamış aslıye beşinci ceza mahkemesine göndermiştir.

Bunları biliyor mu idiniz?

Körler için hassas parmak

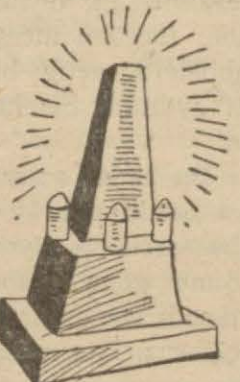
Amerikanın Kolumbia Üniversitesi profesörlerinden Profrid «elektrik parmak» ismi verilen bir âlet icad etmiştir. Bu sayede bütün âmalar parmaklarını kitab ve gazetelere sürmek suretile okuyabilmekte imişler.

★

Senede bir defa güneş gören âbide

Avustralyanın Melburn şehrinde harb ölüleri için dikilen âbidenin bir hususiyeti vardır. Bu âbide o suretle inşa edilmiştir ki senenin ancak bir günü güneş alabilmektedir. O da mütarekenin imza edildiği 11 ikinciteşin günü.

Hindistanda taş kesilen cüceler

Hindistanın Vad nahar mntakasında kazılar yapıp eski eserler arıyan mühassıslar, boyları 40 santimi geçmeyen cüce insan kemikleri bulmuşlardır. Bu cüceler sanki taş kesilmiş gibidirler. Bunların yanında gene taş kesilmiş gibi bir takım hayvanlar bulunmuştur.

Onlar da 40-50 santimi aşmamaktadırlar. Bulunan hayvanlar öküz, inek gibi tabii ahvalde nisbeten cüsseli mahlûklardır.

★

Nabız atışlarında fark

Tabii bir insanın kalbi dakikada (70-75) defa atar. Filin kalbi (25) defa vurur. Dünyanın yavaş hayvanlarından biri olan köstebekte ise, kalb dakikada (150) defa vurur.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevablarım

Bay (A.E.)ye:

Mektubunuza bir İstanbul'dan, diğeri İzmir'den olmak üzere 2 cevap geldi, matbaaya müracaatla hüviyetinizi ispat ederseniz size verilecektir.

Ayvalıkta bay (A.H.)a:

Mektubunuz benim ifademin ettiği gibi bir hayalin tahmin ise tahayyül kuvvetinizden dolayı sizi tebrik ederim. Aksi halde hastasınız, diyeceğim. Fröyd nazariyelerinin hayata tabiki şekillerinden vaz geçerek bir sinir ve ruh doktorunun eline mukadderatınızı teslim etmek lâzım.

Çanakalede bay (İ.H.)a:

Düşüncenizi makul bulmadım. Siz Çanakaledesiniz, o, bir başka mem-

lekette, aranızda ittisal vasıtası yok, konuşup anlaşamazsınız, orta çağda yaşamıyoruz, maddi ve manevî anlaşma imkânını temin etmeden birleşmek de mümkün değil, o halde vaz geçmek daha iyi olacak.

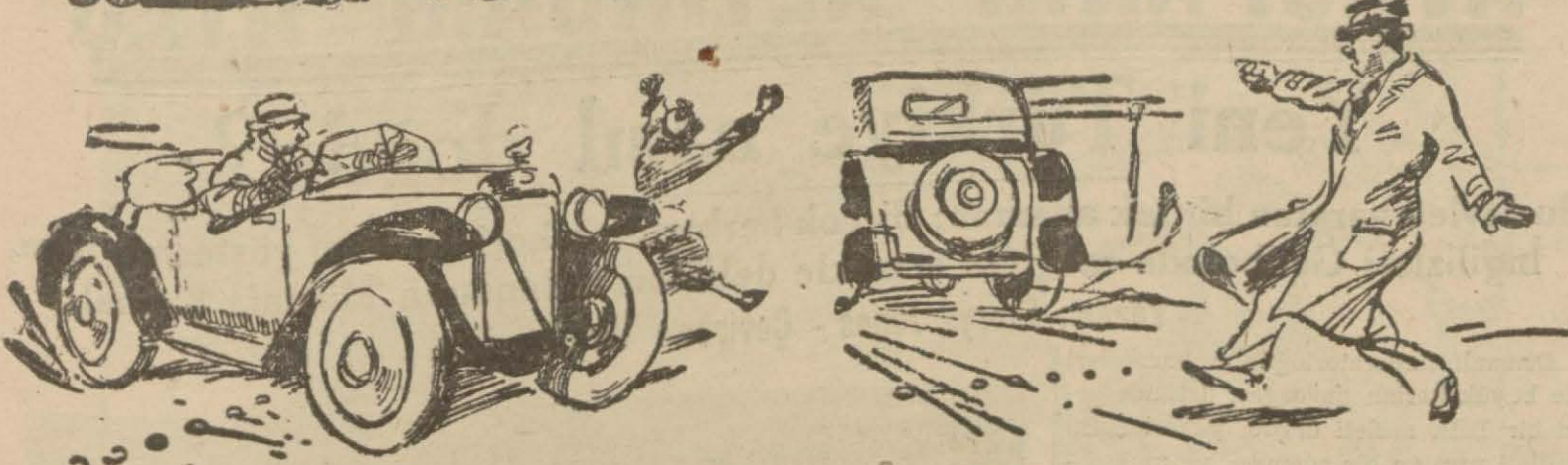
Konyada bayan «S.e»:

Bir ve azamî iki vak'a pek küçükken olmuş olmak şartile tesir yapmaz, zamanla kapanır, kaide budur. Her ihtimale karşı yaptığım tavsiyeyi burada tafsil edemem, biraz düşününüz kendiliğinizden keşfedebilirsiniz.

Beşiktaşta bayan «K. C.» ye:

Para halinde cihaz bizde henüz âdet olmamıştır. Fakat mukabilinin aranmaya başladığını görüyorum. Temenni edelim ki geç taammüm etsin.

TEYZE

— (Otomobildeyken) bu yayalardan illallah, yürümesini bile bilmezler...

— (Otomobili garaja bıraktıktan sonra) bu otomobu kullananlardan illallah!..

Olmaz

Milyoner — Bahçivanımız; yepyeni, görülmemiş bir gül yetiştirdi. Milyonerin karısı — Güle benim adımla vereyim. Milyoner — Olmaz!

Milyonerin karısı — Neye? Milyoner — Bu gülün hiç dikenini yokta...

Ne fena

— Bizim komşu bayanın evlendiği adam tek ayaklı imiş. — Ne âlä.. — Neye? — Ah kızım, iki ayaklı kocaya varmanın fenalığını sen bilmezsin, iki çorabı birden yırtılır, ikisini birden yamamak icab eder.

Olabilir

— Bütün mucidler, balık avına meraklıydılar. — Olabilir, inanırım, çünkü bütün balık avına meraklı olanlar da birer balık avı hikâyesi mucididirler de..

— Niçin bu saatte eve geldiğini söyleyebilir misin? — Söyliyeğim karıcığım.. Sabah kahvaltısı için!

— Acaba neden çıldırmaştı? — Otomobil merakından!

İstemem

— Bayan beni sevdiniz mi? — Çok sevdim çocuğum.. — Mađem ki öyledir.. Ben de size bir şey söyleyeceğim.. Kızınızla evlenmek istiyorum. — İmkân yok! Sizi çok sevdim de... Kaynananız olup, düşmanınız kesilmek istemem!

Lokantada

— Garson, garson.. — Ne var banyım? — Ne olacak, çorbaya sinek düşmüş, boğulmuş. — Elimizden ne gelir ki bayım.. Çorba kâselerinin kenarlarına can kurtaran simidleri koyacak değiliz ya!

Yahud da

— Çok zeki bir adam benimle evlenmek istedi. — Ya bu adam zeki değildir, yahud da seninle evlenmeyi aklından bile geçirmemiştir.

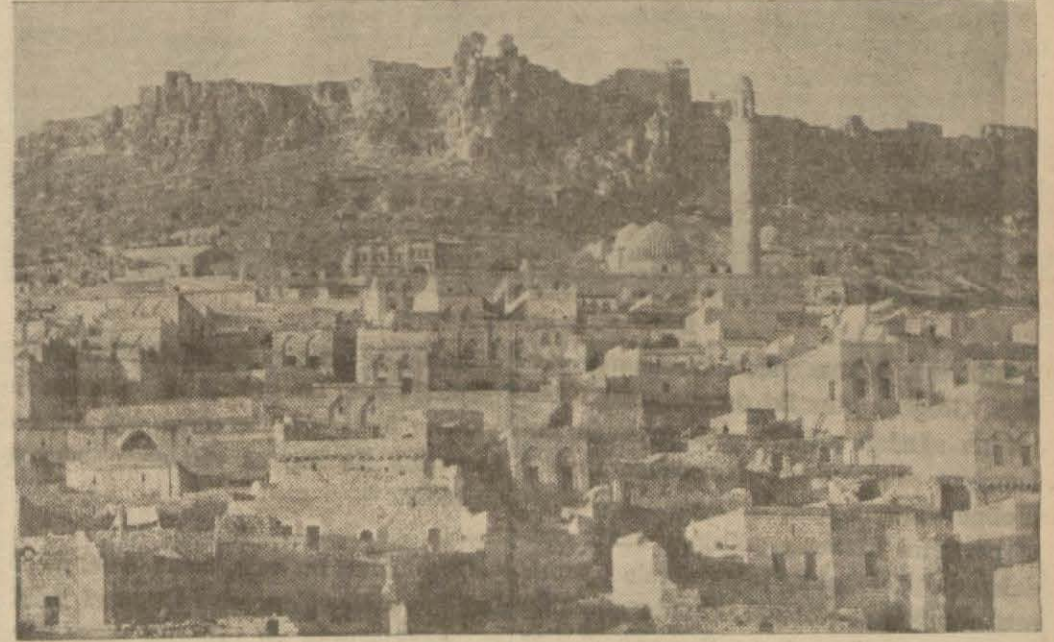
SEYAHAT MEKTUPLARI : 8

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

Kop dağının eteğinde duyulan bir hikâye

Mardin Beyi emretmişti: "Tebaam benim onlara yaptığım hizmete mukabil her hafta koynuma bir kız koyacak... Bir hafta sonra bu kıızı azad edeceğim.."

Mardinden bir manzara

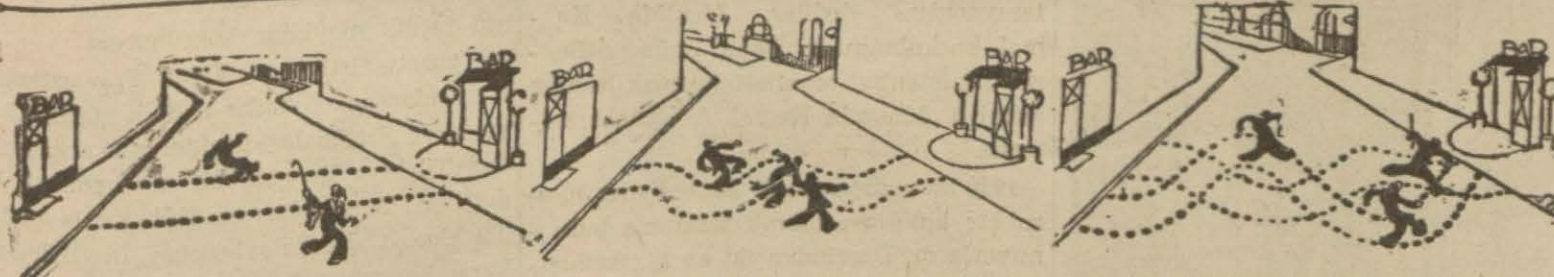
Tarih, haziranın ortalarına geldiği halde (Kop) dağının tepesine vardığımız zaman, kamyonun tekerlekleri karların içinde devrini yapıyordu.. Vakit vakit te zaten yağmur yağıyor.. Yazlık elbisem az geldi. Pardesümü giydim. Hâlâ üşüyorum..

Kopun öbür tarafından inince bir köye girdik.. 60-70 haneli bir şark köyü.. Rus istilasına uğramış. Sonra yerli düşmanların elinde kalmış, çok azab ve ızdırab çekmiş bir yurd parçası..

Mandalar kadar ağır ve lâpacı olan kamyonumuz dağların tepesine çıka, eteklerine ine, artık mecalsiz kalmış olacak ki; buraya geldiğimiz zaman «mola!» etti.. Bizimkiler indiler.. Kapaklarını açtılar. Soyulmuş, kabukları dibine devrilmiş bir muz gibi: Kalkan ve sarkan kapaklarının içinden makineleri meydana fırlamıştı.. Biri üstüne çıktı, öteki altına girdi.. Anladım ki, makine üzerindeki ameliyat uzunca sürecek.. Köylülerin çömelip oturdukları setin önüne doğru yürüdüm.. Bana aralarında yer verdiler..

— Baba, nedir bu köyün ismi? — Purnakapan diyeni de var, Purpakapan diyeni de.. — Eski miymiş bu köy?.. — Oldukça.. — Kimin kurduğu belli mi?.. — Belli ya.. Benim ceddimmış.. — Nereden gelmişsiniz?.. — Biz asıl «Mardin» liymişiz.. Ceddimm oradan kalkıp, gelip burada köy kurmuş Hattâ uzun hikâyesi de vardır.. — Aman anlat!..

Anlattı.. Çok hoşuma gitti.. Ben de tahayyül ettiğim gibi onun ağzından size nakledeyim, belki sizin de hoşunuza gider: — Ben diyeyim dört yüz sene, sen de beş yüz.. «Mardin» e sahib bir derebeyi varmış.. Hükmü hükümet bu adamın elindeymiş.. Zengin ovalarına, yeşil dağlarına varis olduğu gibi, hükmü altındaki bütün insanlara da, hayvanları gibi sahibmiş.. Onun teklif ettiği her nizam: millet meclisi kararı; onun ağzından çıkmıştı.. (Devamı 10 ncu sayfada)

Saat dokuzda bir bardan çıktılar, öbür bara girdiler.

Saat on birde bir bardan çıktılar, öbür bara girdiler.

Saat ikide bir bardan çıktılar, öbür bara gideceklerdi.

İktisad

İki eski arkadaş arasında: — Karını iktisada alıştırdı mı? — Çok şükür alıştırdım. — Şimdi ne yapıyor? — Eskiden senede bir defa kendime elbise yaptırmama razı olurdu. Şimdi üç senede bir yaptırmamı bile çok buluyor.

★

Şimendifer

— Ben şimendifer sayesinde zengin oldum. Çünkü bir çok şimendifer yollarını ben yaptım. — Ben de şimendifer sayesinde zengin oldum. — Siz de benim gibi mi çalışırsınız? — Hayır, zengin amcam bir şimendifer kazasından ölmüş, seveti bana kalmıştı.

★

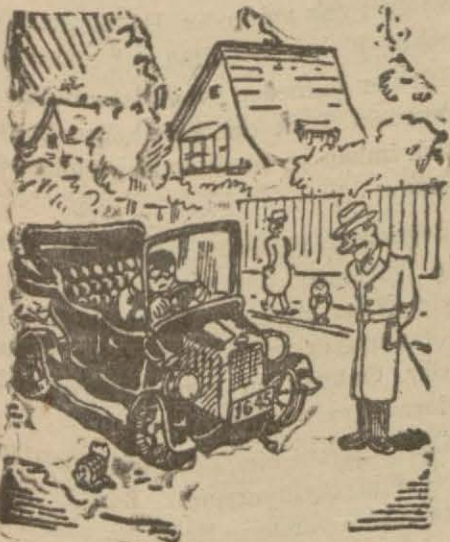
Mahkemede

— Beş sene hapse mahkûm oldumuz, bir diyeceğiniz var mı? — Evet bay hâkim, karıma telefon etsinler.. Bu akşam, yarın akşam, velhasıl bundan beş sene sonraki akşama kadar eve yemeğe gidemeyeceğim, beni merak etmesin!

★

Teşhis

— Doktor.. — Emriniz bayan! — Dün akşam kocamla konuşuyorduk, birdenbire kulakları işitmez oldu. — Merak edilecek bir şey değildir bayan her halde yeni bir rob, bir şapka, bir iskarpin filân istemiş olacaksınız!

— Otomobilin üzerindeki 1645 rakamı nedir?.. Numarası mı, yoksa yapıldığı tarih mi?

Futbolcunun karısı — Her maçta bir forma giydiğini biliyorum, ama daha iyi..

Ayyaş — İyi ki aklıma geldi.. Karımın, annesine yazdığı mektubu posta kutusuna atayım!..

— Gözlerim miyop amma, hiç merak etme, çivinin toparlak başını görüyorum, boşuna balyoz sallamam!

Okuyucu Mektupları

Dairelerin yaz Tatilleri

Devlet fabrikalarında memur bir kariimiz yazıyor:

Devairi resmiye memurlarının on dörde kadar vazife görmeleri kararı tatbik edilmeğe başlandı.

Hükümet müesseselerinin imalât, fabrika ve depolarında bulunanlar sabahleyin yedi buçuktan akşam beş buçuğa kadar çalışıyorlar. Heyeti Vekilemizin kararı bir kısım memurlar saat dokuzda gelip on dörtte gitsin; fabrika, depo vesairedekiler yedi buçukta gelip beş buçukta tatil etsin şeklinde değildir. Hiç olmazsa bundan istifade edemiyen memurlara fazla mesai ücreti verilsin.

Kartal - Pendik yolu geçilmez bir haldedir

Kartal okuyucularımız yazıyorlar: Kartal - Pendik yolu kısım çamurdan, yazın tozdan geçilmez bir haldedir. Bu yol çimento fabrikası yapılmadan evvel gayet muntazam idi. Sabah akşam kadar durmadan 3-4 ton ağırlıkta çimento taşıyan kamyonlar bu yolu harab ettiler. Yeni imar edilen bağ ve fidanlar tozdan mahvol-

muştur. İcab eden makamata baş vurulmuş ve yolun yapılması fabrika direktörlüğüne bildirmiş ise de «umumî yoldur, bizi alakadar etmez» cevabı alınmıştır. Sıhhat ve menfaati umumiyeye namına bu yolun bir an evvel yapılması lâzımdır.

İki defa istenen yol parası

Karilerimizden Safranbolunun Çerçen köyünden Şafak imzasile:

Mükellef bulunduğum 937 senesi yol parasını Beykoz maliye tahsil şubesine ödiyerek makbuzunu aldım. Safranbolu tahsil memuru Hüseyin benden yol parası isteyince bu makbuzu gösterdim. Makbuzum hiç hükmü olmadığını ve parayı Beykoz veznesinden Safranboluya getirtmemi istedi. Eğer bir mükellefin kendi vilâyetinde para vermesi lâzımsa benden Beykoz şubesi neye aldı. Müşkülümün hallini rica ederim.

Okuyucularımızın sorgularına cevaplarımız

Mersinden okuyucumuz Bay Besim Gungut'a: Biz vazifemizi yaptık. Neticeyi bilirsiniz.

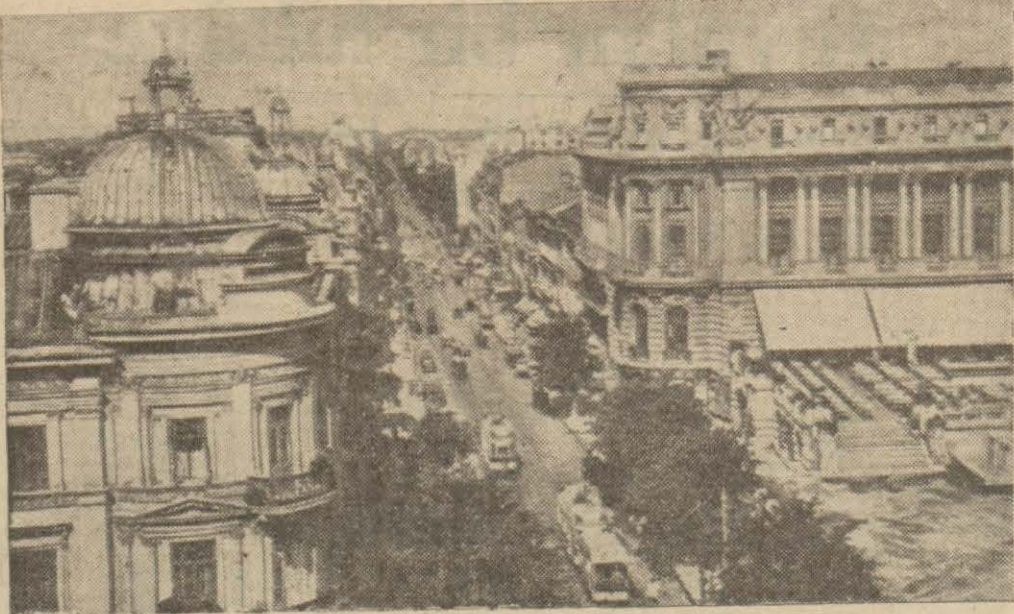

Balkan Raporajları

ERÜMEND EKREM TALU

Romanya eğleniyor

Memura sorarsınız: Maşımız azdır, der. Dükkancı krizden şikâyet eder. Tüccar gümrük, kontenjan, döviz müşkülâtından dem vurur. Öyle iken herkes geçinir. Herkes, eğlenir, lokantalar, bahçeler, strandlar adam almaz. Sinayada kumar masalarının başı karınca gibi kaynar.

Bükreşten bir manzara

Bükreşe, öğleye yakın bir saatte vardım. Gölgede otuz iki derece sıcakın bu naltıcı ağırlığı altında şehri uykuda bulacağımı sanıyordum. Eski aşına, Bulvar oteline varmak için, istasyondan Çeşmeci parkının hizasına çıktığım vakit caddelerdeki kalabalık, tahminimde yanlış olduğumu gösterdi. Otelde güçlükle oda buldum. Demek ki Romanyayı yaz sıcakında ziyaret eden sade ben değilmişim?

Ve doğrusunu isterseniz, Bükreşin yazı kadar kışı canlı olmayacak. Bu çiçek ve yeşillik mevsimi bu şehre çok yakışıyor ve havasına sınırları tenbih edici, heyecan verici bir hassa bahşediyor. Parklarda ve meydanları süsleyen ufak bahçelerde rengârenk çiçeklerin baygın kokuları havaya yayıldıkça, bunların civarından geçenler birer defa, kamçılanmış gibi, irkiliyorlar. Vızır vızır, ve hiçbir ihtiyat kaidesine riayet etmeden geçen otomobillerin, çift atlı paytonların, tramvayların önünde bu başı dönmüş halkın nasıl ezilmediğine hayret ediyorsunuz.

Nüfusu esasen bir milyona yaklaşan Bükreş, yazın daha kalabalıklaşıyor. Mezun taşra memurları, eyaletlerde kazandıkları hesabsız parayı payitahtın sayısız eğlence yerlerinde yemeğe gelen fabrikatör, çiftçi, tüccar makulesi.. kana boğulmuş şişman vücudlerini, kahvelerin, kaldırıma taşan iskemlelerinde dinlendiriyorlar.

Ortalıkta sizi gayri ihtiyarı coşturan bir hava esiyor. Muttaslı hareket etmek ihtiyacını duyuyorsunuz.

Öğle üzeri, en sıcak zamanda, bir iki saat ancak devam eden bir «perde arası» ndan sonra, evler gene tamamiye soğa boğuluyor. Şehrin başlıca piyasa yeri olan Kalea Viktoriye (Zafer Caddesi) uğultulu bir kalabalığın hücumuna uğruyor. İncecik elbiselerinin altında, güzel vücudlerinin kusursuz bütün çizgileri belli olan Rumen kadınları, saat dörde kadar kapalı duran dükkânların açılmasını bekliyerek, bir aşağı, bir yukarı geziniyor, Kapsaya veyahud ki Korsoya uğruyorak birer dondurma yiyorlar.

Gittikçe kesafet bulan bu başdöndürücü kalabalığın karşısında:

— Bu insanlar ne vakit ve nerede çalışıyorlar?

Sualini kendi kendinize sormak ihtiyacını duyuyorsunuz. Muhakkak bir şey varsa, bütün bu gördüğünüz insanların, günde yirmi dört saat, fasılasız zevk etmek, sefahet etmek için bol bol para kazandığıdır.

Bükreş, dünyanın en pahalı şehirlerinden biridir. En kötü bir lokantada, hele bir, iki kadeh bira da içecek olursanız, hesabınızı 150 leiden aşağı kapıyamazsınız. Bir yorgunluk kahvesi, bizim para ile 30 kuruşa mal olur, öyle iken kahveler, kazinolar, plajlar - ki bunlara strand derler - lokantalar, bahçeler, günün her saatinde dopdoludur. Nakil vasıtalarının boşunu bulmak bir meseledir. Tramvaylar dolu, otomobil ve arabalar mütemediyen faaliyet halindedir. Sade Bükreşte 20,000 otomobilin işlemekte olduğunu mevsuk bir yerden duydum. Petrol ve benzin istihsal eden bir memlekette buna şaşılmaz. Lâkin bu 20,000

otomobilin her an harekette bulunduğu düşünülürse, bu girinti ve çıkıntısı her yerden fazla şehirde daha çok kaza olmayışına da hayret etmemek mümkün değildir.

Gündüzleri bu halk, biraz evvel de söylediğim gibi, eğlencesini Çeşmeci ve Karol parklarında ve bilhassa strandlarda arar, bulur.

Çeşmeci parkı Orta Avrupanın en büyük ve en bakımlı umumî bahçelerinden biridir. Harikulâde çiçek tarhları, ulu ağaçları gözü oyaladığı ve ruhu dinlendirdiği gibi, orada biri ucuz, diğeri lüks ve çok pahalı iki lokanta, bir de kazino vardır. Orta yerde geniş bir havuzun üzerinde altı düz sandallarla kürek çekmek, gezintiler yapmak ve böylece serinlemek kabildir.

Karol parkı daha yenidir. Ağaçları o kadar yetişkin değildir. Bu parkın bir hususiyeti, içinde gayet şirin bir cami bulunmasıdır.

Strandların en mühimleri iki tanedir. Biri şehrin uzakça bir semtinde, meşhur bira fabrikatörü Bragadiru'nun adını taşıyan ve onun malı olan stranddır. Bunun yüzme havuzu açık havada, ve çok geniştir. Sıcak günlerde, bu kocaman havuzun içi, kocaman bir tencere gibi kaynar, durur. Akşama kadar bu serin suda, Bükreşin kadınlı, erkekli gençliği çıplak bir geçid resmi yapar.

Öteki strand şehrin daha merkezî bir noktasında bulunan Lidodur. Bunun havuzunda vakit vakit, hususî tertibat ile, sun'î dalgalar hâsıl ederler. Burası da, bilhassa öğle vakti, on ikiden üçe kadar fevkalâde kalabalık olur.

İşte, bütün bu eğlence yerlerine vaki olan tehacümü gördükten sonra, insanın zihninde kıvrılan istifham işaretlerinin cevabını vermenin imkânı hemen hemen yok gibidir.

Bükreş eğlenir.. Bükreş zevk, neşe ve eğlence şehridir.. ne ile? Hangi esrarengiz membadan durmayıp akan hangi tükenmez servetle? Bu memleketin fıkârası yok mudur? Ve nerededir?

Memura sorarsınız: Maşımız azdır, der; dükkancı krizden şikâyet eder; tüccar gümrük, kontenjan, döviz müşkülâtından dem vurur; öyle iken herkes geçinir.. herkes eğlenir.. lokantalar, bahçeler, kahveler, strandlar adam almaz. Her istikamete işliyen trenlerin hepsi de doludur. Hafta sonlarında Sinaya gibi, Köstence gibi, Braşov gibi, hava alınacak ve eğlenilecek civar şehirlerde, oteller odalarını müşteriye bir hafta, on beş gün evvelinden kiralarlar.

Yalnız Sinayaya münhasır olmak üzere, hükümet kumar oynanmasına izin vermiştir. Her hafta orada, müteaddid rület ve bakara masalarının etrafı karınca gibi işler.

Ne ile? Nasıl?. Muamma!

Göze çarpan tek bir hakikat var. Apaçık bir hakikat: Romanya eğleniyor.. ve zevki her şeyden üstün tutan Rumen milleti, bu uğurda bütün enerjisini sarfederek, ne yapıp yapıp, kazancını temin ediyor.

Bu ise, elbette takdire şayandır.

Ercümend Ekrem Talu

DÜN ün, BUGÜN ün ve YARIN ın tarihi: 10 AVRUPANIN ALTINDAKİ ATEŞ

Yeni Türkiye nasıl doğdu?

Bu devleti yaratan bir tek adamdır: Birçok harplerde askerî dehâsını göstermiş olan, İngilizleri Geliboluda mağlûb etmekle dehâsını taclandıran Mustafa Kemal..

Yazan: Emrys Jones - Çeviren: İbrahim Hoya

Osmanlı imparatorluğunun harabeleri ile büyük harbin dağdağası üstünde yeni bir Türk milleti doğdu, yükseldi. Bu milleti yaratan bir adamdır, ve mukadderatı da on beş günde taayyün etmiştir.

Türkler, her taraftan İtilâf devletleri ile çevrili olduğu halde, 1918 ikinciteşrinde mütarekeyi imzaladılar, ve arabca konuşan müstemlekelerle Mısrıdan vazgeçtiler. Böylelikle yıllardır can çekişen Osmanlı imparatorluğu ebediyen gömüldü.

Abdülhamid, dinî esaslar dahilinde müslüman imparatorluğunu yaşatmak istemiş, fakat muvaffak olamamıştı, yavaş yavaş palazlanmaya, nüfuzlarını arttırmaya başlıyan genç Türk partisi, garb usulleri ile bir nevi emperyalist imparatorluğu kurmak teşebbüsünde bulunmuşlar, onlar da muvaffakiyetsizliğe uğramışlardı. Fakat Türkiye'de bir adam vardı ki, hülyası, bütün dinî ananelerden uzak ve kendi kendini idare edebilen bir Türk devleti yaratmak idi.

Bu adam, bir çok harplerde askerî dehâsını göstermiş olan, ve İngilizleri Geliboluda mağlûb etmekle meslek ve dehâsını taclandıran, acar Türk zabiti Mustafa Kemal'di. Harb bitmişti. Türkiye İtilâf devletlerinin elinde oyuncak olmuş -

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti temsil heyeti reisi Mustafa Kemal Paşa

tu. Sultan da, Kostantiniyede, İngilizlerin esiri bulunuyordu. İngilizlerin, Malta'ya sürülecekler listesine kaydettikleri Mustafa Kemal de İstanbul'un üçüncü bir köşesinde yaşıyordu.

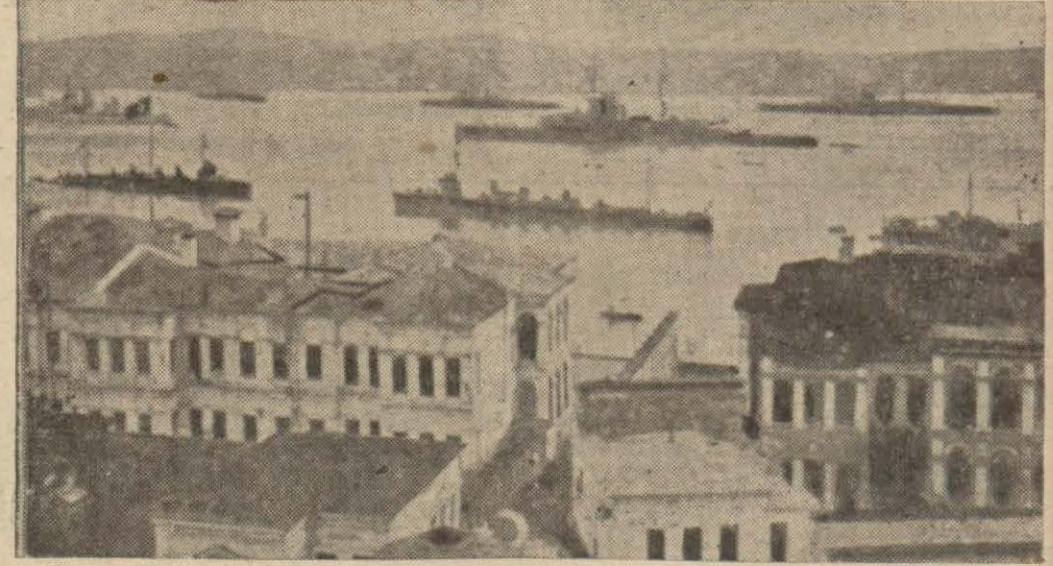
Sultanın nefretini kazanmış olan, genç Türklerin itimadsızlığına maruz kalan ve İngilizlerce de şüpheli görülen Mustafa Kemal, bütün Türkiye'de maneviyatı kırılmayan yegâne adamdı. Mustafa Kemal bütün hayatı faaliyet - sultana göre de - entrika içinde geçmişti. Bunun için sultan, efendilerinden onu silâhsızlanma işlerini kontrol etmek üzere, Anadolu Bozkırlarına göndermek iznini kopardı.

Mustafa Kemal'in vazifesi, silâh altına alınmış olan köylüleri terhis etmekti. Fakat, romantik Türkiyesi hayali ile yansıyan Mustafa Kemal, onları terhis edeceği yerde, daha sıkı bir disipline soktu. Teşkilâtlandırdı, ve harbedecek bir vaziyete getirdi.

İstanbuldaki sultan, Mustafa Kemal'in icraatını duyunca fena halde korktu, ve yiğitlikle leke sürmüyerek kumandanın geriye çağırıldı. Fakat Mustafa Kemal bu daveti reddetti, ve:

— Millet istiklâlini kazanıncıya kadar Anadolu'da kalacağım... dedi.

Bu söze herkes güldü. Zira bütün kuvvetler Türk kumandanının aleyhinde idi. Sultan, Kürdleri Mustafa Kemal'in aley-

İtilâf devletleri donanması İstanbul'da Osmanlı Mebusan Meclisi önünde

hine kıskırttı. Mustafa Kemal, bundan istifade etti; ve menfi propagandalara girişti.

1919 mayısında, Yunanlılar, bir İtilâf devleti filosunun himayesinde İzmir'e çıktılar. Yunan mezalimini, Türklerle bütün fecaatle anlatan Mustafa Kemal, bu suretle halkı kurtuluş savaşı için ayaklandırdı. Ve İstanbul hükümetine karşılık olmak üzere 1919 haziranında Erzurum'da ilk Millet Meclisini kurdu. Anadolu'nun her köşesinden gizli olarak gelen müessesiler, Mustafa Kemal'i kendilerine şef seçtiler.

Eylülde toplanan ikinci meclis, yeni Türkiye hükümeti ve milleti namına hareket edecek olan bir komite intihab etti.

Mustafa Kemal hükümet merkezini Ankara'ya nakletti. Bu, İtilâf devletlerinin ayaklarını suya erdirdi; ve: «İstanbulda usulü dairesinde toplanacak olurlarsa Kemalîst hükümetini tanyacağız» dediler. Mustafa Kemal kuşkulandı. Fakat müessillerin birini bir İstanbul seyahati yapmak hoşuna gitmişti. Mustafa Kemal Ankara'da kalmıştı.

1920 kânunusanisinde Kemalîstler meşhur bir hükümet olarak tanınmış buluyorlardı. Üzerinden iki ay geçmemişti ki, İtilâf devletleri umumî binaları işgal ettiler, millî liderlerden kırkını yakalayıp Malta'ya sürdüler. Mustafa Kemal İtilâf devletlerine itimad etmemekte haklı çıkmıştı.

Mustafa Kemal haklı çıkararak, onun yardımına koşanlar, gene İtilâf devletleri oldu. Yaptıkları Sévres muahedesiyle Türkiye'yi budamışlar, ve Türklerle yalnız dağları vermişlerdi. Bu da, engin bir şiddetle yağmaya başlamış olan Türk milicilerin isyan ateşini körükledi. İngiltere, Fransa ve İtalya isyanı bastırmak için birbirlerine girdiler ve Yunanlıların liberal başvekilini, Venizelosu, Anadolu'da eski düşmanları Türklerle karşı tevacüzî harbe girişmek iznini verdiler.

Ankara'da Mustafa Kemal geceyi gündüze katarak, kuvvetlerini tensik etmeğe, ve çıplak ayaklı köylülerden, çiftçilerden muntazam bir asker kadrosu kurmaya çalıştı, ve hiç yoktan 25 bin kişilik bir ordu çıkardı. Evet, bu ordunun ehemmiyete şayan silâhları yoktu, bu - günkü anladığımız manada topçusu bulunmuyordu. Fakat bu 25 bin kişinin her neferinde Mustafa Kemal'in cesareti, azmi kayınıyordu.

Yunanlılar 80 bin kişilik, gayet mü-kemmel surette silâhlanmış, mücehhez ordularla hücumu geçtiler. Bir dalga, bir sel gibi akarak Türkleri Ankara'nın önündeki son müdafaa hattı olan Sakarya nehrine kadar sürdüler, süpürdüler. Eğer bu hat yarılırsaydı, yeni Türkiye'de ebediyen inkırazla uğruyacaktı.

Mustafa Kemal, dayan!.. emrini verdi. Ve burada asrımızın en heyecanlı harblerinden biri oldu. Ve gene burada, yorulmak nedir bilmiyen, cesaret verici ve parlak bir kumandan olan Mustafa Kemal, kendisinin yeni Napolyon olduğu - nu isbat etti.

Harb 14 gün bütün şiddetle devam et-

ti. Ve sonunda Yunan ordusunun ezici safları paniğe uğradılar ve kaçtılar.

Bir çok harbler, muhakkak surette bir netice vermiş değildiler. Fakat Sakarya'da mütevazî köylülerin akıttığı kanlardan, bugün dünyanın tanıdığı ve hürmet ettiği yeni Türk milleti doğmuş buluyor.

Türkler Yunanlıları müdhîş bir hezime uğratınca ilerlediler ve üç hafta içinde İzmir'i yeniden aldılar. Yunanlılar gene kaçtılar. Muzaffer ve fatih olan Mustafa Kemal meşhur emri yevmisini ilân etti: - Ordular ilk hedefiniz Akdenizdir!.. İleri!

Bu zaferden dolayı Meclis kendisine (Gazi) ünvanını verdi.

1922 de İngiltere az kalsın Türkiye ile harbedecekti. Mustafa Kemal Türklerle zorla tatbik edilmek istenilen sulh muahedesini reddederek İtilâf devletlerine meydan okudu. İngiltere bu muahedenin tatbik mevkine konulmasını utrak surette istiyordu. Fakat Fransızlarla İtalyanlar pek o kadar alâkalı görünmüyorlardı. Fransızlar, İngilterenin arkasından Türkiye ile gizli bir muahede aksettiler. Yunanlıları mağlûb etmiş olan Türkler, Çanakkale'yi tutan İngilizlerle karşı karşıya gelmiş bulunuyorlardı.

Loyd Corc, İngilterenin Türkiye ile ikinci bir harbe hazır olduğunu sandı. Lord Riddell hatıralarında Loyd Corcun şu sözlerini naklediyor:

«Vaziyet çok vahimdir. Bu bir katliâm demektir ki bu da daima çok vahimdir.

«Türkler gelmeden evvel, İstanbul'da ve Trakya'daki Türk olmayan halka kaçabilemek imkân ve fırsatlarını vermeğe çalışıyoruz.

«Boğazların serbestisi hayati bir meseledir. Türklerin teminatını kabul edemeyiz. Onlar bir kere ahde vefasızlık etmiş bulunuyorlar. Tekrar böyle yapabilirler. Onların bu hareketi bize milyonlarca liraya patlamıştır.

«Ülkenin yeni bir harbe tahammül edemeyeceğini söylüyorsunuz. Ben bu hususta size uyumam. Boğazlar meselesi mevzuu bahsolunca, İngiltere:

— İhtiyaç halinde, silâh kuvvetleriyle bizim bu hareketimize istekle yardımda bulunacaktır.»

İngilterede muhafazakâr safları. Harb ihtimaline karşı müdhîş tuğyan etmişlerdi, köpürüyorlardı. Mevkii iktidarda bir koalisyon hükümeti vardı. Harbin mesuliyeti de, bu koalisyon partinin en ileri gelen fırkasının, yani muhafazakârların omuzuna yüklenecekti. 6 birinciteşrin 1922 de Bonar Law, Lord Beaverbrook'un Fulhamdaki evine gitti ve «gazetelere şöyle bir mektub gönderiyorum» dedi.

Bonar Law şunları yazmıştı:

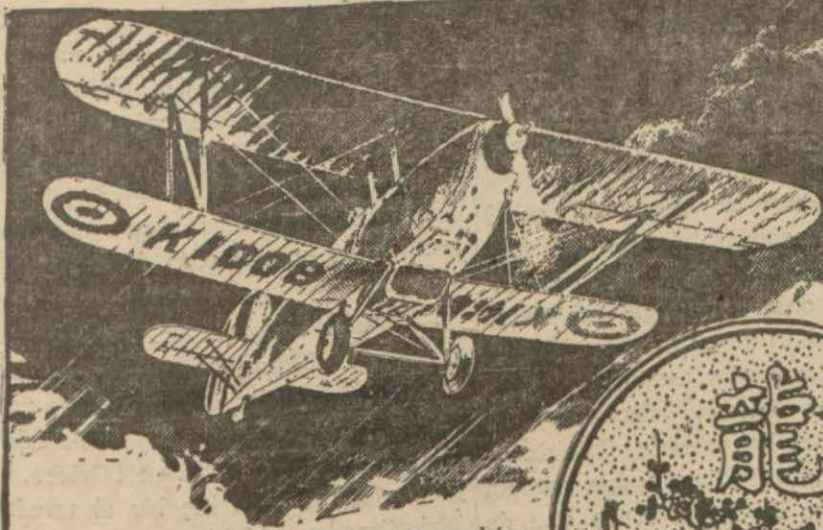
— Biz tek başımıza dünyanın polisliğini yapamayız!..

Mektub harb hazırlıklarını durdurttu, hükümeti düşürdü. Loyd Corcun 17 senelik vazifesini nihayetlendirdi ve on beş gün geçmeden Bonar Law başvekil oldu.

(Arkası var)

Garib ve inanılmıyacak şeyler

Nevyork Londradan 3,600 mil uzaktadır. Aradaki saat farkı da 7 saat 55 dakikadır. Grenviç saatle Londrada 12 iken, Nevyorkta sabahın yedi buçugudur. İnsan oğlu, şimdi tayyare ile saate 443 mil yapabiliyor. Eğer saatte 730 mil yapacak olursa, Londradan saat 12 de kalkarak, Nevyorka aynı günde saat 12 de varabilecektir

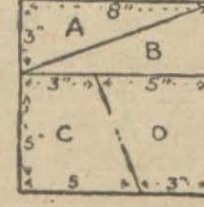

Çindeki sihirli ayna
Çinliler bu aynaya bakınca istikballerini gördüklerine inanırlar

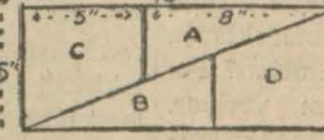
Tibet'de Lhasaların saç tuvaletleri bir kere yapıldı mı, ölüncüye kadar bozulmaz

Esrarlı bir hesap

22 santimetre murrabası bir kâğıd parçasını ahınız gösterilen şekilde 4 parçaya avırınız

Tekrar gösterilen şekilde düzeltiniz

Ölçünüz 23 santim murrabası çıkaracaktır

Avustralyanın Yaro - Langu şehrinde bir mühendis bir ev yaptırmış, inşaat biter bitmez evlenerek karısı ile burada oturmağa başlamış. Bu evde oturduğu beş sene içinde karısı üç defa ikiz doğurmuştur. Mühendisten sonra evde ikamet eden bir ressamın karısı iki defa ikiz, bir papazın karısı da üç defa ikiz doğurmuşlardır

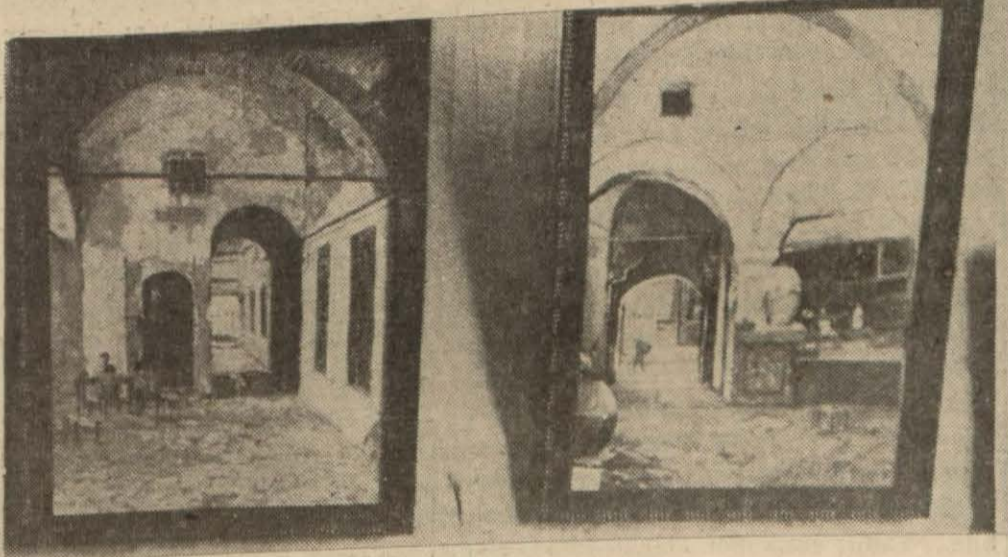
İngilterede on beş gün bir kenarda kalan bir etin içinde bir soğan yerşirip yetmişmiştir

Çarın 60 milyonluk serveti

Amiral Kolçak Bolşeviklerden kaçarken, arabalara yüklediği bu serveti Sibiryada bir yol kenarında bırakmıştı. Haftalarca el sürülmeven bu servet sonraları ne olmuştur? Resmen bilinmemektedir.

Galatasaray resim sergisinde göze çarpan güzel tablolar

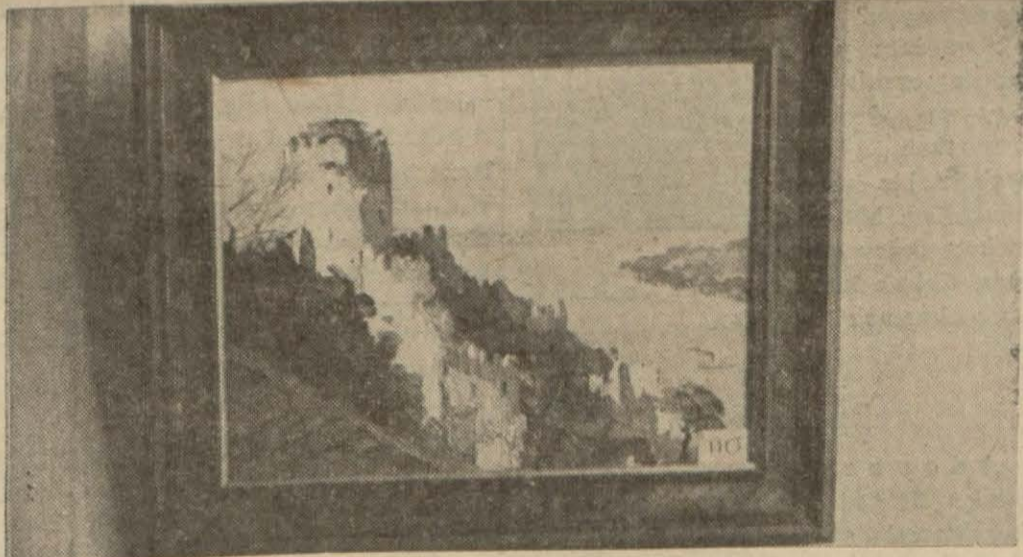
Bay Şevket Dağ'ın iki tablosu: Varakçı hanı ve Çuhacı hanı

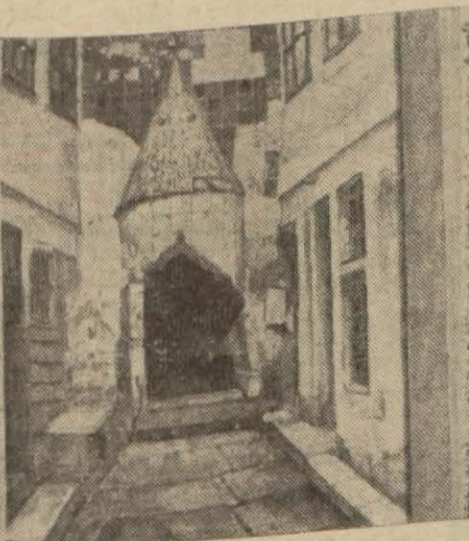
Ayetullah Sümerin portresi: Celâl Bayar

Fahimannın bir portresi

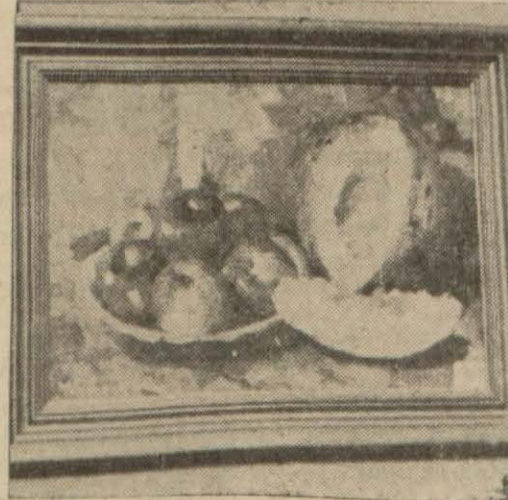
Şevket Dağ'ın tablosu: Hisar

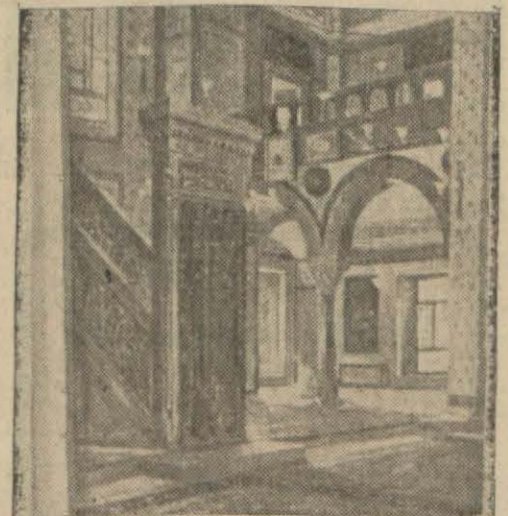
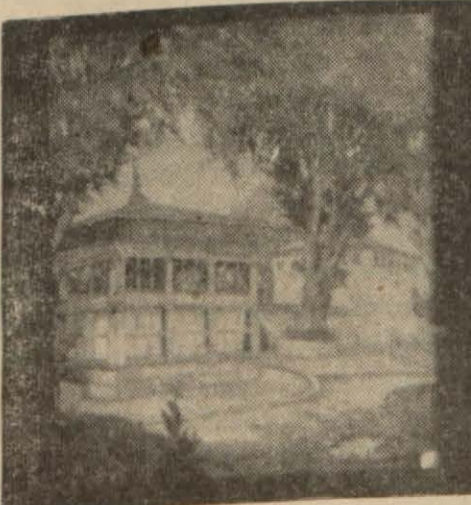
Abdullah Çizgenin (Ocakbaşı)

Ksantapulosun bir eseri

Hikmet Onatın bir natürmortu

Sergiden üç tablo: Bir cami enteiğörü, bir peyzaj ve bir natürmortu

Eski diplomatlara göre bugünkü siyaset dünyası

Eski Tahran sefiri Bay Sadreddin Sayman düşüncelerini anlatıyor

Eski Tahran sefiri bay Sadreddin Sayman'a:

— Bugünkü diplomasi hakkında ne düşünüyorsunuz? Eski ve yeni siyaset cereyanları arasında ne gibi farklar buluyorsunuz? dedim. Anlatmağa başladım:

— Bugün dünya siyasetinde başlıca göze çarpan nokta, büyük, küçük bütün devletlerin sulhün bakasına çalıştıklarıdır. Bunların içinde biraz gü-rültü çıkaranlar bile, hakikatte, gene sulhün devamına isteklidirler. Son muharebe dahi gösterdi ki harb galibi de, mağlûbu da yere seriyor. Fikrimce bu hal uzun müddet sürecek, cidale mahal bırakılmıyacaktır. Meğer ki hiç umulmıyan bir hâdise zuhur etsin!

Türkiyenin siyasetine gelince: Bugün memleketimizin siyasi mevki pek parlaktır. Siyasi memurlarımızın büyük kabiliyet ve dirayetleriyle beraber askerî vaziyetimiz de buna yardım etmektedir. Aşıkâr bir hakikattir ki politikada yalnız maharet kifayet etmez; zekânın arkasında kuvvet de bulunmalıdır. Nitekim, evvelce de büyük diplomatlarımız yetişmiş değildi. Fakat kuvvetsizlikten ve aciz içinde çırpınmaktan bir şey yapamıyorlardı. Bazı muvaffakiyetler ise, şahsî oldukları için, umumî mahiyette bir ehemmiyet alamıyordu.

— Bugünkü diplomasi dünyayı harbe mi götürecektir, sulha mı?

— Kanaatımca, «sulha» gidildiği daha kuvvetle anlaşılmaktadır. Fakat, herhangi bir hâdise, bu istikameti anı bir surette değiştirebilir.

— Bu değişikliğin sebeplerini neye atfedebilirsiniz?

— Harb daima bir vesile ile zuhur edegelmiştir. Alınan tedbirler de ona yardım etmiştir. Devletler sulh isterlerken beklenmedik bir vak'a - umumî harbe olduğu gibi - cidalin kapısını açabilir.

— Şimdi devletlerin siyasetleri gizli diplomasi ile idare ediliyor. Bu şekli zararlı bulmuyor musunuz?

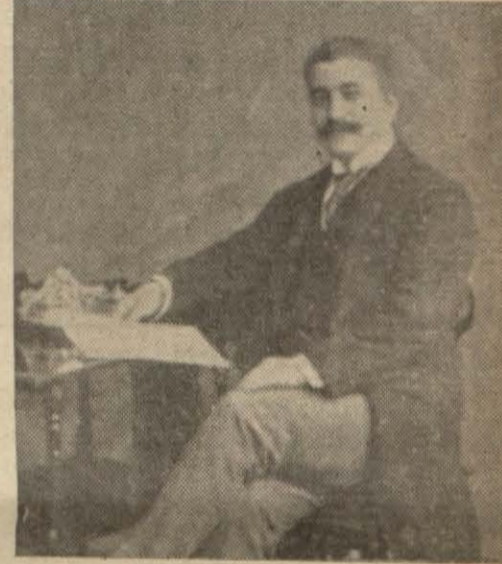
— Diplomasi eskiden de gizli idi, bugün de. Fakat bütün ketümiyetlere rağmen, birçok meseleler matbuata akse diyor. Çünkü hem matbuatın vesaiti artmış ve kuvvetlenmiştir, hem de devletler sır saklamaya fazla lüzum görmüyorlar. Eski devrin siyaseti daha su sızamaz bir tarzda idi...

— Açık diplomasi, tercih edilirse faydalı olmaz mı?

— Demokrat devletlerin halkın fikrine uygun bir yol tutmaları icab ettiğine nazaran, vaziyetin bu şekilde inkişafı, bence daha doğrudur. Fakat ne olursa olsun, makyavelizm ortadan kalkamaz. Zira, onsuz bir diplomatın kımıldaması kabil değildir.

— Sulhün muhafaza ve takviyesini neye bağlı buluyorsunuz?

— Sulh, esasen bir tevazün mesele-

Sadreddin Sayman

sidir. Terazi hangi tarafa ziyade meylederse, dava o tarafın arzusuna göre halledilir. Yani kuvvetli olan sulhü isterse sulh, harbi isterse harb olur. Onun için, her devlet kendisine tarafdar edinmek, gerek maddî, gerekse mânevî kuvvetlerini arttırmak zarurettindedir.

— Siyasi hayatınızdaki en heyecanlı hâdiseler nedir?

— Size iki hâdiseden bahsedeceğim. Atina sefaretini başkâtibi idim. Fakat sefirin gaybubetinden dolayı maslahatgüzar vazifesi görüyordum. Bu sırada, İzmirde vali bulunan Kâmil paşa Yunan konsolosunu tevkif etti. Zira, konsolos, bir Yunanlının mağazasına vazolunan resmî mühürü hodbehod söküüp atmış! O zaman, kapitülasyonlar mer'i bulunduğundan bu tevkif hâdisesi Yunanistanda büyük bir gürültüye sebebiyet verdi. Babıâliyi düşün - dürecektir bir şekil aldı. Hal çaresi olarak ileriye şu teklifi sürdüm: Konsolosun değiştirilmesi ve yerine gelecek olana, vilâyet erkânından birinin, vak'a hakkında eseflerini bildirmesi... Babıâli teklifime iki saat sonra cevap vererek, keyfiyeti, Yunanistanın da kabulüne «vaz'ımı» emretti. O zamanın hariciye nazırı mösyö (Romanos) a gittim. Fakat, Yunanlılar konsolosun derhal tahliyesini istiyorlar, tebdil muamelesini sonra yaparız, diyorlardı. Üstelik de bizzat Kâmil paşanın özür dilemesini ileri sürüyorlardı. Halbuki Kâmil paşa bu «sureti tesviye» yi asla kabul etmiyordu. Baktım ki iş bir çıkmaza giriyor, iki devlet arasında arttırılması arzu edilen dostluk cereyanından bahsettim, Kâmil paşanın ihtiyarlığını ve hastalığını öne attım, mösyö (Romanos) u iknaa muvaffak oldum. Yunanlılar, İzmirde bulunan konsoloslar müfettişi mösyö Yenâdisi İzmir konsolosluğuna tayin ettiler. Kâmil paşa da konsolosu hapisten çıkardı ve defterdarı

(Devamı 10 ncu sayfa)

Eski diplomatlara göre bugünkü siyaset dünyası

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

konsoloshaneye gönderdi. Mesele de bu suretle kapandı.

Gelelim ikinci hâdiseye: Tahrandan maslahatgüzar bulunuyordum. Bizdeki meşrutiyet hareketi İranda da akisler yaptı. Bir gece sefarethaneyeye bir heyet geldi. Mehmed Ali Şah tarafından geri alınan meşrutiyetin yeniden verilmesi için nasyonalist gençler tarafından nümayiş yapılacağını, mer'i u-sule nazaran sefarethaneyeye de birkaç yüz kişinin sığınacağını söylediler. Tek liflerini kabul ettim. Çünkü reddedersem, Rus veya İngiliz sefirlerine müracaat edeceklerini biliyordum. Aradaki komşuluk ve kardeşlik dolayısıyla buna meydan vermek istemedim.

Ertesi günü erkenden uyandırıldım. Bir de ne göreyim? Sefarethanenin içi, bahçesi mahşere dönmüştü. Yüzlerce kişi binlerce olmuş; her yer, irili ufaklı gençler ve cübbeli ahundlarla dolmuştu. Sefarethanenin bahçesine kazanlar kurulmuş, kendi evlerinde gibi gönül rahatlığıyla cilâv pişiriyorlardı. Fakat mesele bu kadarla kalmadı. Mültecilerin muhafazasından başka bir de işleri zorluğu ortaya çıktı. Polisler sokak baharını tutmuşlar, sefarethaneyeye girilmesine mani olmaya başlamışlardı. Böylece yiyecek ve içecek bhranı baş göstermişti. Şehirdeki galeyana dolayısıyla şah da «Bağışaha» gitmiş, orada kuvvet toplamakla meşguldü. Hükümet erkânı da orada bulunuyorlardı. Vak'ın ehemmiyetinden dolayı, derhal Bağışaha giderek müşirüssaltana (sadrâzam) yı görmek istedim. Fakat, müşirüssaltanın ilk sözü:

— Neden bu kadar İraniye sefarethaneyeye kabul ettiniz, demek oldu!

Bu siteme şu cevabı verdim:

— Siz de mültecilerin işesine neden mani oluyorsunuz? Bunlara yiyecek verilmezse, bütün sefaret halkının aç kalacağını düşünmediniz mi? Çünkü mülteciler, kardeş bir devletin bayrağı altına gelmişlerdir. Arzularını, Şah hazretlerine bizim vasıtamızla iblâğ ettirmek istiyorlar. Bu, İranda mer'i bir usuldür. Ben kabul etmeseydim, ecebi bir devletin himayesine sığınacaklardı. Arzu eder misiniz ki böyle olsun? Polisin tarzı hareketi bu zannı veriyor. Onun için sefarethane etrafındaki koridor kaldırılmadıkça, buradan gitmeyeceğim, hattâ cebretseniz bile! Çünkü aziz misafirlerimi açlığa mahkûm ettiremem! Şah hazretleri de, ummam ki bunu istesiniz! Zira, biz sizin konuğunuz sayılırız, bittabi onlar da bizim...

Müşirüssaltana:

— Müsaade ederseniz, Şah hazretlerini göreyim ve maruzatımızı bildireyim, dedi.

Bir çeyrek kadar endişe içinde bekledim. Müşirüssaltana, şahın nezdinden beşüş bir yüzle avdet etti:

— Arzunuz, şah hazretleri tarafından is'af edilmiştir, müjdesini verdi. Teşekkür ve mevcut mikdarın çoğaltılacağını, hattâ azalacağını; nümayişin de sükûn bulacağını temin ettim, ayrıldım.

Sefarethaneyeye gelince, köşelerdeki polis noktalarının kaldırıldığını ve yiyeceklerle içeceğin serbestce getirilebildiğini öğrendim.

Bu hal, 8 ay sürdü. Nihayet şah meşrutiyeti iade etti, dava da bitti. Sonra mülteciler, hizmetlerimden dolayı bana hil'at verdiler ki bu yalnız İran vezirlerine mahsus bir taltif şeklidir.

Sabih Alaçam

Fotoğraf tahlilleri

Kendisine muhit yapması beklenen bir tip

Ferüç'den Ali soruyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Bundan evvelki tahlillere göre muvaffakiyet hadlerini tayin etmek mümkündür. Bir muhit yapması ve kendisini sevdi-recek hareketleri ihmal etmemesi ve isteklerini müsbet tedbirlerle takviye etmesi lâzımdır.

Çekingen bir tip

Şehremi-ninden Hüsnü soruyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Daha sokulgar ve serbest tavır olması ve çekin-genliğini (kork-mak) vaziyetinden kurtarması gerektir.

Herkesle iyi geçinen bir tip

Denizliden Hasan Sönmez de karakterini soruyor:

Hayat icabına uymasına lîr. Herkesle iyi geçinmeğe ve anlaşmağa yanaşır. Nadiren kızır. Menfaatlerini baltalayacak hareketlerden uzak kahr.

Neş'esiz bir tip

H. Dikez imza ile soruluyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Hovardaca yavaşamak arzularını yeneyim derken somurtkan ve neş'esiz bir insan hüviyetine bürünmek te doğru olmaz. Çabuk kızıp zararlılara katlanmağa göze almamak icab eder.

Çevik bir tip

Adapazarından Behzad da karakterini soruyor:

Eline ayağına çabuk ve çeviktir. Yalnız kararlarında ve fikir işlerinde de aynı çabukluğu acele ile karıştırmama gerektir. Çabuk inanır ve teşviklere kapılabilir. Oyundan, eğlenceden geri kalmak istemez.

Sakin bir tip

İstanbuldan Kenan da karakterini soruyor:

Sakin ve sessiz bir hali varsa da gözü açık ve kulağı deliktir. Etrafında olan bitenleri farkedilmeden tedkik ve tecessüs eder. Teşviklere kolaylıkla kapılmazsa da, dik

Kaf Dağının arkası

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

kan her söz kanunu esasının bir madde-siyimış...

Eti; şarab; şarabı; kadın; kadını; canı kadar seven bu adamın koyduğu nizam ve kanunlar içinde en mühimmi, şahsi zevki için bendeganına tahmil ettiği şehvanî angaryalarımış... O demişti ki: «Te-baam, benim onlara yaptığım hizmete mukabil her hafta koynuma taze bir kız koyacak. O kız benim avradım olacak. Bir hafta sonra onu azad edeceğim. Sonra ikinci bir taze kız gelecek. Onu da si-neme çekecek, taze vücüdünden canıma can katacağım. Bir hafta sonra onu da azad, sonra bir taze daha...»

«Mardin» in evlerinde, dere kenarlarında, sokak içlerinde bir isimden bahsediyorlardı: Merhum «Bayız» ağanın kızı «Zeri»... On üçünden, on dördüne daha o sene aathan «Zeri» bir melek kadar güzel, bir kaplan kadar kuvvetli, bir kısrak kadar boylu ve bir fidan kadar güzel vücüdüdü. Onu, bütün «Mardin» liler, ittifakla «en güzelimiz!» demeye başlamışlardı. Onun güzelliğini, geçen devrin kadimlerle ölçemezler; ne ana-sına, ne babasına; bütün köyde hiç kimseye benzetemezlerdi. «Mardin» beyinin kulunağına bu fisilti daha geçen seneden gitmişti. O, bunu merak etmiş; görmek arzusunun izhar etmiş; huzuruna getirmelerini emretmişti... Anası «Haço» kadının vüreği hop etmişti. Acaba, genç kızlara öymek bilmiyorsa «Mardin» beyi «Bapir» bu biricik kızını da kirlenip atacak mıydı?.. Onun billür gibi vücüdü daha ser-pilme esnasında bu yamyama gıda mı olacaktı?.. Halbuki büyük kardeşinin oğlu «Mehi» le âdeta söz kesilmiş nişanlıydılar. «Mehi», «Zeri» yi, silâhını atını se-ver gibi seviyor, gece gündüz onu düşünüyordu... Kız da öyle değil miydi? Hattâ geçen akşam: «Beni Mehiye vermek için daha ne bekliyorsunuz?» dememiş miydi?.. Beyin bu arzusu üstüne bir aile meclisi kurmuşlardı... Bu toplantıda bütün aile efradı vardı; hattâ kız Zeri bile... Yalnız eksik olan «Mehi» idi. O silâhını almış, atına binmiş, bir kaç arkadaşla vazifeye gitmişti!.. Bereket ki o-nun burada bulunmadığı şu bir kaç gün içinde bu teklif karşısında kalmışlardı. Yoksa muhakkak bir vak'a çıkar, Allah vermesin, bütün aile efradı asılır, ke-silirdi. Peki şimdi ne yapacaklardı?.. Ailenin reisi sayılan «Bayız» ağanın en büyük oğlu ağzını açmıyordu. Aça da ne söyleyecekti?.. «Olmaz!» demek kimin haddine düşmüştü. Meclis bir müddet sessiz geçti. Sonra aile reisi dedi ki:

— Beyimiz, her halde seni merak etmiş ve görmek istemiştir. Yoksa yanında alakoyamak maksadıyla çağırılmış olsa, ne korkusu olabilir?.. «Bana bu hafta Zeri-yi getirin!» diyemez miydi?

Bu mütaleayı hepsi akla uygun buldular... Zaten en son sözü de «Zeri» söylemişti:

— Nafile telâş ediyor, heyecan geçiriyorsunuz. «Mehi» beni sizden istedi. Siz de «peki» dediniz. Ben de bu işe razı oldum. Artık düşünülecek keder edilecek bir şey kalmamıştır. Ben böylece, olduğum gibi; yabancı hiç bir el tarafından kirlenilmeden «Mehi» nin olacağım...

— Haydi artık. Vakit kaybetmiyelim!.. Beni beyin huzuruna kim götürecektir?.. Tavrında öyle bir eda, sözlerinde öyle kat'iyet vardı ki, hiç kimse bu küçük, fakat dağlar kadar eğilmez kızın karşısında bir cümle tertibleyip söz söyleyemeler... Yalnız bir müddet sonra anası: — Ben götürürüm kızım!..

Aradan bir iki saat geçmemişti ki: Ana kız dönmüşlerdi.

Mardin beyi «Bapir» karşısında duran bu dünyalar güzeline bakmış. Onu neş-vünema halinde bulmuştu... Entarisinin altından isyankâr bir halde duran göğsünü tam olgunlaşmamış, pembe yanaklarını iyice kızarıp yanmamış, o iri siyah gözlerini dişilik şehvetile tam dolmamış olduğunu görmüştü... O, ağzının tadını bilen bir oburdu... Şeftalinin zamanı gelmeden ağaçtan koparmasını sevmezdi. Gül, gonca iken seyreder, açtığı zaman koklardı. Kısrak sayımı tamamlamadan Aygırın yanına bırakılır mıydı?.. Onun için kararını vermişti: Bir sene daha bekliyecek. Her şey tamam olup, kıvammı bulunca ziyafet sofrasının başına geçecekti...

Anası Haçoya dedi ki:

— Maşallah kızın pek güzel. Amma daha küçük... Bunu ben kızım gibi sevdim. Onun için kendi elimle evlendireceğim... Kızın gönülü kimi isterse ona vereceğim... Haydi şimdi gidin. Zamanı gelince ben size haber veririm.

Köylü, burada derin derin içini çekti. İğin ehemmiyetli tarafı galiba bundan sonra başlayordu. Karşılıklı birer sigara yaktık.

— Ey sonra?

Dedim.

— Ha, ne diyorduk...

Diye hikâyeye devam başladı... Du-run, ben de kâğıd üzerine tertibleyeyim de, alt tarafını yarın size nakledeyim... Vasfi R. Zübü

Yeni neşriyat

AKDENİZDE BİR YAZ GEZİNTİSİ — Kanaat Kitabevinin neşrine başladığı seyahat yazıları kütüphanesi serisinin ilk sayısını teşkil eden Akdenizde bir yaz gezintisi adlı eser, kitabı yazar Falk Sabri Duran'ın bizzat yaptığı bir seyahatin intibalarıdır.

Müellif bu eserinde Malta, Napoli, Marsilya, Nis, Genova, Roma ve daha birçok Akdeniz şehirleri hakkında malûmat vermektedir.

ESRARSIZ HAYAT — Wicki Baum, günün en tanınmış, en sevilmiş bir kadın muharriridir. «Esrarsız Hayat» romanı, sinema yıldızarının hayatını anlatan en muvaffak bir eserdir.

MUAMMASIZ BİR İSFENKS — Dünyanın en büyük muharrirlerinden Oscar Wilde'in en güzel hikâyelerini bir araya toplayan bu eser, Saziye Berrin Kurd tarafından İngilizceden türkçeye çevrilmiştir.

DOKTOR MONRONUN MEKTUBU — Muharrir İhan Tarusun ilk eseri olan (Doktor Monronun mektubu) adlı hikâye kitabı intişar etmiştir.

Güzel buluşlar ve iyi bir üslûba yazılmış olan kitabın bir iki hikâyesi bile, muharrir hakkında kanaat verebilecek mahiyettedir. Kitab Vakit Yurdu tarafından nesredilmiştir.

Ege Tiyatrosu Temsilleri

Nureddin Genç ve arkadaşları

Bu gece

Büyükdere aile

bahçesinde

Bir donanma gecesi

Sabriye Toksesin

Kıymetli konseri

Ankara Tiyatrosu San'atçıları
Komik Cevdet ve Zeki
Alpan birleşik temsilleri
Bu gece Yoğurtçu park
tiyatrosunda:

ARNAVUD DİLBERİ
vodvil 3 perde

Cemal Sahir Opereti

Bu gece Şehremi İnşirah bahçesinde
Aşkın Ölümü, büyük eser, ayrıca
Sahir caz Cumartesi günü Yeşilköy
istasyon bahçesinde

ŞEYH AHMED opereti

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassusu: Pazardan maada

hergün (2 - 6) Dişyanolu numar. 104, ev telefonu 22398 - 21044

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiatları 27 - 7 - 938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6,20	6,20
Nev-York	125,9225	125,835
Paris	5,4825	5,4825
Milano	6,6275	6,625
Cenevre	28,8475	28,8375
Amsterdam	69,2475	69,24
Berlin	60,6025	61,5925
Brüksel	21,30	21,30
Atina	1,14	1,14
Sofya	1,5375	1,5375
Prag	4,37	4,37
Madrid	6,20	6,20
Vargova	23,7325	23,7325
Budapeşte	24,92	24,92
Bükreş	0,9375	0,9375
Belgrad	2,87	2,87
Yokohama	36,37	36,37
Stokholm	31,965	31,965
Moskova	23,7875	23,7875

ESHAM

Anadolu şm. % 60 peşin	Açılış	Kapanış
A. Şm. % 60 vadeli	40 65	40 65
Bomonti - Nektar	—	—
Aslan çimento	12 35	12 35
Merkez Bankası	104	104
İş Bankası	10	10
Telefon	8 50	—
İttihat ve Değir.	11 50	11 50
Şark Değirment	1 05	—
Terkos	7	—

İSTİKRAZLAR

Türk boru I peşin	Açılış	Kapanış
" " I	19 125	19 125
" " I vadeli	19 15	19 15

TAKVİM

TEMMUZ											
Rumi sene				Arabi sene				Hicri sene			
1364				1367				1367			
28				28				28			
Resmi sene				Hicri sene				Hicri sene			
1933				1354				1354			
PERŞEMBE											
GÜNEŞ						İMSAK					
S.	D.	30				S.	D.	30			
4	50					2	48				
9	19					7	17				
GÜNEŞ											
Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı		Öğle		İkinci	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
4	46	8	49	12	—	1	51	4	46	8	49
Z.	12	20	16	17	19	30	21	Z.	12	20	16

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim . . . . .

Adres . . . . .

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Deniz işleri:

Hamidiye Karadenize gitti

Hamidiye mekteb gemisi dün Karadeniz seyahatine çıkmıştır. Hamidiye 20 gün sürecek olan bu seyahatinde Karadenizdeki bütün limanları birer birer ziyaret ederek Hopaya kadar gidecektir. Gemi, uğradığı limanlarda gedikli erbaş okuluna talebe alacak, bunları da şehrimize getirecektir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2940	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Telgraf : Son Posta

Telefon : 20203

Fransızlar, Türk inkılabına aid bir film çeviriyorlar

Büyük Fransız film kumpanyalarının «Lucia Film» memleketimizde büyük bir film çevirmek için hükümetimizden müsaade almıştır.

Filmin ismi (Beyaz Esire) dir. Kadın başrolünü büyük Fransız sinema yıldızı Edwige Feuillere yapacaktır.

Filmin rejisörü tanınmış san'atkarlardan Pabstır. Güzel san'atkar Edwige Feuillere; rejisör Pabst, muavini Sorkin, operatör Kaufmann ve arkadaşları ağustosun ilk haftaları içinde İstanbula geleceklerdir.

Erkek san'atkarların kimler olacağı hakkında henüz malumat alınmamıştır. Filmin harici manzarası çekilecektir. Dahili kısımlar Paris stüdyosunda yapılacaktır. Film Fransızca olarak çevrilecek, bilâhale de türkçeleştirilecektir.

(Beyaz Esire) filminin mevzuu kısaca şöyledir:

Vak'a Vahdeddinin saltanatı zamanında cereyan ediyor.

Pariste bulunan Türklerin bir klübü vardı. Bu klüpte Türkiye hakkında zaman zaman konferanslar verilmekteydi. Konferanslarda Türk kadınlığından da bahsedilmekteydi. Bu sırada Türkiye'den çok fena haberler gelmekteydi. İzmir düşman tarafından işgal edilmişti. Düşman memleketin içine doğru ilerliyordu. İstanbulda istila ordusunun askerleri istedikleri gibi hareket ediyorlardı.

Bu konferanslara Mireille adında güzel bir Fransız kıza devam ederken Zeki Bey adında bir Türk genci ile tanışıyor. Tanışma sevişme varyor. Sevişme de izdivaç ile neticeleniyor.

Vatandaki inkılab hareketinde vazife almak üzere Zeki Bey ile karısı Mireille Türkiye'ye hareket ediyorlar. Türkiye hududunu geçer geçmez genç kadın Zekinin Vahdeddinin casusu olduğunu anlıyor.

Zeki ile karısının treninde Vedad isiminde tam manasile vatanperver bir genç bulunmaktadır.

Tren Sirkeciye gelince Zeki karısını kapalı bir saray arabasıyla konağına götürüyor. Mireille oraya vardığında Zekinin evli olduğunu anlıyor. Kaçmak istiyor, fakat görülüyor ve konağa kapatılıyor. Bir gün konağa bir falcı kadın geliyor. Falcı Mireille'ye yaklaşarak hemen Beyoğlundaki Saint Esprit kilisesine gidip günah çıkartmasını ve papazlardan Relution'u görmesini tembih ediyor.

Mireille, kiliseye gitmek için kocasından çok güç izin alıyor. Kilisede papazı görüyor. Papazın günah çıkartacak hücrelerinde buluyor ve hücredeki papazın da Vedadın ta kendisi olduğunu görüyor.

(Vedad) kadına, Zekinin kendisine, memleketine, arkadaşlarına ihanet ettiğini söylüyor. Konakta inkılabıncılar aleyhine işiteceği sözleri verdiği bir adrese haber vermesini kendisinden rica ediyor.

Mireille, konağa geldiği zaman ertesi günü büyük bir resmi geçit yapılacağını öğreniyor. Bu resmi geçitte padişah ta bulunacaktır. Bu sırada inkılabıncıların hepsinin yakalanacağını kocası Zekiden öğreniyor.

Mireille, hafiyelerin peşinde olduğundan bihaber, hemen bir kolayını bularak Vedadın verdiği adrese koşuyor. Adres bir kahvenin adresidir. Kahveci evvelâ bu kadına itimad etmiyor. Sonradan onu kahvenin arka tarafında bulunan basık tavanlı ve inkılabıncıların toplandığı bir odaya götürüyor. Mireille vaziyeti Vedad ve arkadaşlarına anlatıyor. Vedad arkadaşlarına hemen dağılıp Ankara'ya gitmelerini tavsiye ederken odaya hafiyeler doluyor. Hepside yakalanıyorlar. Mesele saraya bildiriliyor. Padişah bunları görmek istiyor. Mireille'in yüzü açılıyor. Sarayda bulunan Zeki yakalanandan önce Mireille'i görünce fenalıklar geçiyor. İşin farkına varmayan padişah, Zekiye hizmetine mükâfat olmak üzere Mireille'i hediye ediyor. Zeki Mireille'i hemen konağına götürüyor ve ceza olmak üzere konağın altındaki mahzene atıyor.

Mireille hâmile olduğunu söylüyor. Zeki, doğacak çocuk erkek olduğu takdirde kendisini derhal tahliye edeceğini, fakat kız doğduğunda evlenme çağına kadar annesile birlikte orada kalacağını söylüyor.

Bu arada milli mücadele büyük bir

siddet ile devam ediyor. İstanbulda yakalanan inkılabıncılar divanharbide idama mahkûm oluyorlar... Fakat nöbetçilerle anlaşarak kaçıyorlar ve Ankara'ya, milli mücadeleye bilfiil iştirake koşuyorlar...

(Vedad) Büyük Millet Meclisinde İstanbulda çekilen ızdırabları, sefaleti, padişahın rezaletlerini, düşman askerlerinin kepezeliklerini anlatıyor.

Aylar geçiyor. Türk ordusu İzmir'e doğru ilerliyor. Bu sırada Mireille kapalı olduğu zindanda bir kız doğuruyor. Kıza Francine Esmâ ismi veriliyor. Biçare yavru da annesi gibi mahbus hayatı geçiriyor. Dünyadan bihaberdirler. Işık bile görmüyorlar. Yiyecekleri ancak bir delikten veriliyor. Esmâ büyüyor. Çok zeki ve çok güzel bir kız oluyor. Annesi ona her şeyi, milliyetini, hürriyetini ne olduğunu boyuna öğretiyor.

Bir gün eski gazete kâğıdına sarılı yiyecek getiriyorlar. Parça parça olmuş gazete kâğıdından Mireille İzmir'in Türk ordusu tarafından zaptını, Mudanya mütareskesini öğreniyor ve sevincinden çılgına dönüyor.

Esmaya her şeyi anlatıyor. Bu dakikada kulağına bir askerî bandonun çaldığı marşlar geliyor.

Zindanın önünden bir askerî kıt'a geçiyor. Mireille pencereye yetişmek için masanın üzerine çıkıyor ve bağırıyor. Bu askerî kıt'aya kumanda eden zabıt onu görüyor ve askerlerle beraber konağın kapısına geliyor. Zabıt ve askerleri gören harem ağaları, uşaklar her biri bir tarafa kaçıyorlar.

Zabıt Mireille'yi kurtarıyor ve kılıcı ile dışarısını göstererek onu hürriyetine kavuşturuyor.

(Vedad) da bu arada geliyor. Kucağına alıyorlar. (Esmâ) yı soruyor. Mireille ona her şeyi anlatıyor. (Vedad) küçük Esmâyı kucağına alıyor. Bu arada Zeki de hıyanetinin cezasını çekmiştir.

Güzel bir gün... Mireille, Vedad ve Esmâ Çamlıca'daki köşklarının bahçesinde kahvaltı ediyorlar.

Bu arada Dolmabahçe önünde demirli bulunan büyük İngiliz zırhlısı (Malaya)nın hareketine hazırlandığını, bacasından dumanlar çıktığını görüyorlar...

Mireille bu zırhlının nereye gideceğini soruyor. (Vedad) hain Vahdeddinin kaçmakta olduğunu söylüyor.

Dürbünle bakıyorlar. Saraydaki direkten padişaha mahsus bayrak iniyor. Yerine ayıldızlı güzel ve şanlı Türk bayrağı çekiliyor.

Ressamlar için Partide mühim kararlar verildi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

İştirak etmişlerdir. Toplantıda cumhuriyetin on beşinci yıl bayramı hazırlıkları etrafında yeni kararlar verilmiştir.

Bunlardan başka Partice verilmiş yeni kararlara göre:

1 — İstanbul el işleri sergisi ağustos içinde Beyoğlu Akşam Kız San'at mektebinde açılacaktır.

2 — Yerli ressamların vücutte getirecekleri eserler için bir Cumhuriyet Halk Partisi mükâfata verilecektir. Mükâfatın nasıl ve ne şekilde verileceği ayrıca ilân olunacaktır.

3 — Türk ressamlarının yurdun her köşesini görerek, tanyarak eser vermelerini ve bu suretle bunlardaki millî san'at ruhunun daha realist ve hayata daha yakın inkişafını mümkün kılmak maksadile memleket içinde ressamlarımızın dolaşıp çalışmalarını faydalı bizim Cumhuriyet Halk Partisi bu sene İnan Edirne, Bursa, Konya, Antalya, İzmir, Erzurum vilayetlerine güzel san'atlar Erzurum vilayetlerine güzel san'atlar akademisince seçilecek on ressam göndermeyi kararlaştırmıştır. Bunların yol dermeyi kararlaştırmıştır. Bunların yol dermeyi kararlaştırmıştır. Bunların yol dermeyi kararlaştırmıştır. Bu san'at Partice temin edilecektir. Bu san'at Partice temin edilecektir. Bu san'at Partice temin edilecektir. Bu san'at Partice temin edilecektir.

Ressamlar gittikleri yerlerde mahalî tabiat güzelliklerini, şehir, kasaba ve köylerde rastladıkları enteresan ve kıyvalar resmetmek üzere vücutte getirecekleri eserler bir jüri heyeti tarafından tedkik edildikten sonra kıymetli olanları Partice satın alınacaktır.

Çocuğunuz hangi mektebe vereceksiniz?

Bütün mektebelerin kayd ve kabul şartlarını veriyoruz

Selçuk kız san'at mektebi

Çapada bulunmaktadır. Tahsil müddeti beş senedir. Birinci sınıfa girmek için ilk mekteb mezunu olmak, 12-16 yaşında bulunmak lazımdır. Orta mekteb ve lise'den gelen talebe muadil sınıfa kabul edilmek için sınıf derslerinden imtihana tâbi tutulur. Mektebe girecek her talebe İstanbulda bir velî göstermeğe mecburdur.

Halkalı ziraat mektebi

Bu mekteb Yeşilköydedir. Mektebin tahsil müddeti üç senedir. Asgarî olarak orta mektebi bitirmiş olanlar alınır. Kaydolmak için Türkiye cumhuriyeti vatandaşı olmak, hüsnihal sahibi bulunmak, bir çiftçinin veya arazi sahibinin oğlu olmak, 19 yaşından büyük ve hastalıklı olmamak ve bünyesi ziraat işlerinde çalışmağa elverişli olmak, çiçek aşısı raporu ve 4,5X6 eb'adında üç adet fotoğraf göstermek lazımdır. Bu şartlar dahilinde mektebe kaydolun talebinin noterlikçe musaddak bir taahhüdname vermesi şarttır.

Hasta bakıcı mektebi

Kayıdın on beş eylüle kadar devam eder. Kaydolunmak için Türkiye cumhuriyeti tebaasından olmak, yaşı 18 den aşağı 30 dan yukarı olmamak, orta tahsilini ikmal etmiş bulunmak, evli olmamak, tamüsnih ve bonyu 1,52 den aşağı olmamak lazımdır. Tahsil müddeti iki sene altı aydır. Talebinin iskân, laşe, ilbas, tedrisatı tamamen Kızılay cemiyeti tarafından temin edildiği gibi aylık ceb harçlığı da verilir.

Misli görülmemiş bir kaçakçılık

(Baştarafı 1 inci sayfa)

sesine, son günlerde, Fransız harb donanması sahne ve şahid olmuştur. Bu yüzden harb donanmasının yüksek zabıtlarından birkaçı daha şimdiden zan altına alınmışlar, bir kısmının da suçları tesbit edilmiştir. Vak'a şu suretle meydana çıkarılmıştır.

Bundan bir müddet evvel bir Fransız harb limanı olan Tulum gümrük idaresi bazı tacir ve tüccar bayilerinden memlekete gizli olarak kaçak eşya ve tüccar sokulduğuna dair şikâyetler almıştır. Bunlar, idhal edilen kaçak eşya ve tüccarın sayesinde kendilerine kıyıcı rekabet yapıldığından şikâyet ediyorlardı. Bu şikâyetler imzasız mektuplarla yapılmışlardı. Bir takım bahariye sübaylarının isimleri de mektuplarda kaydedilmişti. İsimleri zikredilen deniz sübaylarının ekserisi yüksek rütbeli ve Fransız Akdeniz donanmasında muvazzaf bulunuyorlardı. Kaçakçıların tayyare gibi, çok sür'atli motor gibi, denizaltı gemisi gibi çok modern vasıtalarından istifade ettikleri de bildirilmiş bulunuyordu. Bu sebeble Fransız gümrük idaresi memurları çok müşkül bir vaziyette kalmışlardı.

Bu yüzden kaçakçıları meydana çıkarmak için sarfedilen gayretler bir netice vermiyordu.

Geçen hafta gümrük memurları ile jandarmalar Tulum açıklarında demirli bulunan bazı Fransız harb gemilerini dürbünlerle tarassud ederlerken «Galisonyer» adlı Fransız kruvazörünün mancımıkla tayyare havalandığını görmüşlerdir. Donanma istirahat halinde olduğu için bir harb gemisinde böyle tayyare uçurmanın garabeti memurların nazarı dikkatini celbetmiş ve dürbünlerle uçurulan tayyarenin hareketi takib edilmeğe başlanmıştır. Bu tarassud neticesinde gemiye birkaç defa gelip konan ve tekrar havalanan tayyarenin muayyen bazı noktalara bir takım paketler attığını tesbit etmişlerdir. Paketlerin atıldığı noktada otomobil adamlar bekliyor ve paketler yere düşer düşmez bunları alıp sür'atle uzaklaşıyorlardı. Bunun üzerine derhal harekete geçilmiş ve gemi sübaylarından bazılarının evlerinde araştırmalar

Türk - Alman ticaret anlaşması piyasada çok müsaide karşılandı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

yandırmıştır. Bilhassa Almanya ile iş yapan tacirler üzerinde de çok iyi intibalar bırakmıştır. Yeni şekle göre, idhal ve ihrac edilecek mallar kontenjanman suretile tahdid edilmeyecek, permi dairelerinin müsaadesile, Alman yaya, istendiği kadar mal idhal edilebilecek ve bedelleri kliring yolile ödenecektir. Bu anlaşmanın imza edildiği haberi üzerine bilhassa Almanya'ya fazla miktarda ihrac edilen mallarımızdan tiftik, yapak, barsak, üzüm, fındık, deriler, bazı kısım zahire ve bakliyat fiyatlarında hissedilir bir yükselme başlamış, talebler artmıştır.

Sovyet ticaret mümessilliğinin de ayrıca 2000 ton (20.000 bal-ya) kadar yapak almak üzere talebde bulunduğu sızlenmektedir. Kilosu 38-40 kuruşa kadar düşmüş olan yapaklar, son bir iki günde, 45 kuruşa yükselmiştir. Tiftik fiyatlarında da, kiloda 4-5 kuruş kadar bir yükseliş vardır.

Dün kendileriyle yeni ticaret anlaşması etrafında görüştüğümüz bazı ihracat tacir ve komisyoncuları, bu anlaşmanın piyasadaki akisleri üzerinde şu mütalealarda bulunmuşlardır:

Zahire ihracat taciri Osman Üstar demiştir ki:

«Esasları malûm olan yeni anlaşmaya göre, Alman permi daireleri diğer piyasaları da gözönünde tutarak, mal girerken permi vereceklerdir. Eğer, idhalât yapan tacirlerin istedikleri gibi mal almalarına permi daireleri

mani olmazlar ve piyasalarımızda bir birine yaklaşarak yardımcı olurlarsa Almanya'yla, normal şekillerde, külli-yetli miktarda iş yapabilemek mümkün olacak olursa bundan, memleketimiz azamî istifade edebilecektir. Yeni anlaşma, muhakkaktır ki, bizim için olaçağı kadar, Almanya için de faydalı olacaktır.»

Tiftik ve yapak taciri Mustafa Safi de şunları söylemiştir:

«— Bu sene kontenjan usulü kalkacağına ve serbestce istendiği kadar mal gönderileceğine göre, geçen seneki ihracat rakamının daha kabarık bir yekûn arzedeceği muhakkaktır. Zaten, daha şimdiden, gerek tiftik, gerek yapak üzerinde alış veriş hararetlenmiş fiatlar, 5 kuruşla 7 kuruş arasında yükselmiştir. Anadolu yapakları, 38 - 40 kuruştan 45 kuruşa yükselmiştir. Mamefih, bundan daha aşağı fiatla satılan yapaklar da, muhakkak ki zarar eder. Fiatların, ilerde, biraz daha farkedeceğini ummaktayız.»

Barsak ihracatçılarından Şakir Sanlı da şu malûmatı vermiştir.

«— Barsak, Almanya'ya ihrac ettiğimiz maddeler arasında mühim bir yer işgal etmektedir. Son günlerde oldukça düşen barsak fiyatlarında, bir iki gündür bir canlılık, bir hareket görülmeye başlamıştır. Yeni anlaşma, daha mer'iyete girmeden böyle feyizli bir netice verirse, hükümleri tatbik edilmeğe başlandıktan sonra yaratacağı müsaide havayı, şimdiden tahmin etmek pek güç olmasa gerektir.»

Pragda siyasî müzakereler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Pragda memnuniyet

Prag 27 (Hususi) — Bütün gazeteler, Südet meselesinin halli için İngiltere tarafından yapılan teşebbüsü memnuniyetle karşılamaktadırlar.

Yalnız «Narodni Politika» gazetesile komünistlerin organı, bu teşebbüsü Çekoslovakyanın istiklâline ve prestijine karşı bir darbe telâkki etmektedirler. Alman gazetelerine gelince, bunlar muhtelif mütalealar ileri sürmekte ve daha ziyade alınacak neticeyi beklemektedirler.

Alman gazetelerine göre

Lord Ransimene tevdi edilen vazifeden bahseden bir Berlin gazetesi, sulh muahedesinin tanzimi sırasında Loyd Corç tarafından işlenen hatanın şimdi belki tamir edileceğini yazmaktadır.

Diğer taraftan yarı resmî «Diplomatise Korespondenz» gazetesi de, Prag hükümetinin hazırlamış olduğu yeni müliyetler statusünü tenkid etmekte ve bu statüde Südetlerin isteklerini tatmin edici

hiçbir ahkâm mevcut bulunmadığını ileri sürmektedir.

Fransız gazetelerinin mütaleaları

Paris 27 — Gazetelerin mütaleaları, Çemberlayn'ın dün Avam Kamarasında irad etmiş olduğu nutuk hakkındadır.

Lö Jur, yazıyor:

İngiltere hükümetinin Prag hükümetine tekliflerde bulunmadan evvel Lord Halifax vasıtasile Paris kabinesinin mütaleasını istizaç etmiş ve Lordun bu hususta bilhassa B. Bone ile görüşmüş olduğu temin edilmektedir. B. Çemberlayn'ın nutku, bu iddianın isabetini göstermektedir. İngiltere kral ve kraliçesinin Büyük Britanya ile Fransa arasındaki sıkı ihtilâfi tahkim eden seyahatlerinin ferdasında İngiltere hariciye nazirinin yalnız başına Çekoslovakya nezdinde bir teşebbüste bulunmasından başka insanı şartı olacak bir şey olamazdı. B. Hodzann Lord Ransiman'ın kendi yanında müşavir ve mütevassıt olarak bulunmasını kabul etmesi keyfiyeti, kendisinin hüsnüniyetine bir delil teşkil etmektedir.

Mısır Bahriye Nazırı dün şehrimize geldi

Dost Mısır kralının deniz seyahatlerine tahsis edilecek olan Elmahruse yatı ile dün şehrimize gelen kral Faruğ'un deniz yaveri ve Mısır bahriye nazırı Mahmud Hamza Paşa vali muavini Hüdaî, Deniz Komutanı albay Mahmud, misafir kumandanı mihmandarlığına tayin edilmiş olan deniz binbaşısından Rifat Özdeş, Polis Müdürü Salih Kılıç, Mısır sefiri, Mısır konsolosu, Mısır sefarethane erkânı ve İstanbul gazetecileri tarafından karşılanmıştır.

İstikbale gelmiş olan zevat polis motörüne râkiben, albay Mahmudla binbaşı Rifat Özdeş deniz komutanlığı motörile yata gitmişlerdir.

Gazeteciler bu motörlere taksim edildiler. Yata gelindiği zaman evvelâ misafirler bir salona alındılar, kısa bir müddet burada intizar edildi. Beş dakika sonra yaşlı olmasına rağmen gevik vücüdü ile enerjik yüzü tam bir deniz adamı olduğu çehresinden okunan Mahmud Hamza Paşa görüldü. Sefir, kendisini istikbale gelen zevatı takdim etti.

Bundan sonra Mahmud Hamza Paşanın daveti üzerine, gazeteciler müstesna olmak üzere, istikbale gelen zevat geminin üst salonuna çıktılar. Gazeteciler a-yapılmıştır. Binnetice donanma sertainbinin evinde içleri tütünlü dolu üç valiz ve daha bir takım eşya bulunmuştur.

Tahkikat devam etmektedir

şahıdaki salonda motörlerin avdetini beklediler. Bir sırada kendileri meşgul olmak nezaketinde bulunan Mısırlı bir gemi zabiti Elmahruse yatına şimdiye kadar hiçbir cenbi gazetecinin çıkmasına müsaade edilmemiş olduğunu ve buraya kadar girmemize müsaade edilmek suretile Türk gazetecilerine bir istisna yapılmış bulunduğunu çok nazik sözlerle ih-sas etti.

İstanbul matbuatı mümessilleri yarım saat sonra gene motörlere binerek sahile döndüler.

Saat altıya doğru kumandan yattan çıkmış, Valiyi, İstanbul komutanını ve deniz komutanını ziyaret etmiştir.

Bundan sonra Dolmabahçe sarayına giderek defteri mahsus imzalamıştır.

Bugün öğle üzeri vali misafirimizin şerefine Tarabya Tokathyan otelinde bir ziyafet verecektir. Bu akşam da Mısır sefaretinde Mahmud Hamza Paşa seferini Mısır sefiri tarafından bir ziyafet verilecektir.

Elmahruse yatı son tamirinden sonra tecrübe edilmek üzere bu seyahate çıkarılmıştır. Buradan dönüşte tecrübelerini bitirmiş olacak ve dost Mısırın genç kralı Faruğ'un yapacağı deniz seyahatine tamamille hazırlanmış bulunacaktır.

Kral Faruğ'un bu yatla yapacağı ilk yolculuğun hedefi Türkiye olacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. H. H.

SİNİRLİ İNSANLAR

Çeviren : H. Alaz

Geçenlerde, oturduğumuz apartman da bir kavga, bir dövüş oldu. Hani işin aslına bakarsanız buna dövüş demek azdır; koskoca bir meydan harbi oldu.

Dövüşenler, aşkla, şevkle, bütün imanlarile dövüştiler. Apartman sakinlerinden malül Gavrilovun az daha geri kalan tek ayağını da koparacaklardı.

Kavganın başlıca sebebi, halkın son zamanlarda lüzumundan fazla sinirli olmasındır. Bugünün insanları bir acayip oldular. En ufak bir şeye sinirleniyorlar. Derken iş kavgaya, dövüşe biniyor.

Diyorlar ki büyük harblerden, inkilâblardan sonra ekseriya böyle olurmuş. Halkın sinirleri, uzun bir müddet için bozulmuş. Belki bu nazariye, veyahud faraziye doğrudur.

Şimdi anlatacağım, büyük dövüş, yahud meydan harbi şu şekilde cereyan etti:

Apartman kiracılarından Marya Vasilyevna Şiptisova saat on raddelerinde eve gelmiş. Mutfağa girerek gazocağını yakmış. Esasen bu kadının âdetidir, her vakit bu zamanlarda eve döner ve gazocağını yakar. Çay kaynatır, daha bir sürü haltlar karıştırır.

Neyse.. Kadın o akşam da, gene her vakitki gibi saat onda evine dönmüş. Mutfağa girmiş. Gazocağını alarak yakmağa koyulmuş. Halbuki önelincede mel'un ocak bir türlü yanmamış. Kadın:

— Hay Allahın belası, diye düşünmüş, neye yanmıyor acaba? Bu tıkalı falan olmasın?

Kadın, aklından bunu geçirdikten sonra sol eline gazocağı iğnesini alarak gazocağını temizlemeğe koyulmuş.

İşte tam bu sırada, gazocağı iğnesinin sahibi olan Darya Petrovna Kobiline mutfaktan içeri girmiş. İğnesinin başkası tarafından alındığını görünce:

— Muhterem Marya Vasilyevna, demiş, lütfen iğneyi yerine koyunuz!

Marya Vasilyevna bu sözlerle fena halde içerlemiş..

— Bana bakın, demiş, sizin iğnenizi almak şöyle dursun, ona el bile sürmeğe tenezzül etmem..

Tabii bu defa da Darya Petrovna içerlemiş. Aralarında şiddetli bir münakaşaya girişmişler. Derken, kavga, gürültü başlamış.

Bu gürültü üzerine Darya Petrovnanın kocası Kobilin de mutfağa koşmuş. Kobilin, iri yapılı, sağlam, fakat sinirli bir adammış..

İşte bu Kobilin de mutfağa girince münakaşaya karışmış:

— Ben, demiş, otuz ruble mukabilinde fil gibi çalışıyorum. Her müşterinin huyuna göre gidiyor, hepsine derd anlatmağa çalışıyorum. İşte bütün yorucu hizmetimin sonunda arttırabildiğim üç beş kuruşla bu iğneyi aldım. Tabii, bu kadar zahmetlerle edindiğim şeylerimin başkası tarafından kullanılmasına asla müsade edemem..

Tabii bu sözler münasebetile de bir kızılca kıyamet kopmuş. Bütün kiracılar mutfağa dolmuşlar. Her kafadan bir ses çıkmağa başlamış. Tabii bu arada malül Gavrilov da isbatı vücud etmekte gecikmemiş:

— Nedir bu gürültü patırtı? demiş. Ortada dövüş olmadan bu kadar patırtı çıkabileceğine doğrusu aklım ermiyor. Ya boş gürültüyü kesin, veyahud dövüşe başlayın!..

Malül Gavrilovun bu sözlerinden sonra dövüş başlamış. Bizim apartmanın mutfağı fevkalâde dardır. Böyle dar bir yerde kavga yapmak hiç te uygun bir şey olmuyor. Mutfağın her tarafı tavalalar, tencereler, gazocaklarıle dopdoludur. Ben de dahil olduğum halde mutfağın içine on iki kişi dolmuştu. Meselâ, birinin kafasına bir şey indirmek isterken farkına varmadan üç kişiye birden yapıştırıyorsunuz! Tabii bu arada, taklak atanlar, birbirine çelme takanlar, yere yuvarlananlar gırla gidiyor.

Vaziyet o kadar hâd bir safhaya girmişti ki değil malül Gavrilov gibi tek bacaklı insanlar, fakat iki bacaklı insanlar bile ayakta duramıyorlardı..

Halbuki malül Gavrilov, tek bacağına bakmadan bir koç gibi zıplıyor, kavganın biçimsiz taraflarına dalıyordu. İğnenin sahibi Kobilin ise:

— Ulan Gavrilov, diyordu, sen çekil aradan yoksa geri kalan son bacağın da kıracağım..

Gavrilov fena halde kızmıştı:

— Azizim, diyordu, sen kılanc bacağı değil, fakat başımı bile kırsan iş bu kerte geldikten sonra ben bu kavgadan ay-

ırlamam.. Görmüyor musun, daha yeni yeni kızışıyorum.. Bu dakikada bütün ayrıntı kabardı. Bütün kanımı akıtırsanız bana vız gelir..

Gavrilov sözünü bitirir bitirmez, sanki hakikaten kanımı akıtıp akıtmıyacağımı tecrübe etmek istiyormuş gibi birisi malülün kafasına kuvvetlice bir şey indirdi.. Fakat Gavrilov bundan da yılmadı. Habre dövüşmekte devam etti.. Bu arada malülün kafasına kuvvetlice bir tava indirdiler.. Malül bu darbeye tahammül edemedi. İlk önce sağa sola bir sallandı ve bir kelime bile söylemeksizin sırtüstü yere yuvarlandı..

İşin sarpa sardığını gören kiracılar dan biri polise koştu.

Çok geçmeden polis geldi:

— Dağılın bakalım, diye çıkışmağa başladı, yoksa şimdi ateş ederim. Polisin bu tehdidkâr sözlerinden sonra, kavga kısmen mayna oldu. Herkes odasına kaçmağa başladı..

Harb meydanında malül Gavrilovdan başka kimsecikler kalmamıştı. Zavalı adam yerde yatıyor, kafasından oluk gibi kan akıyordu.

Bu vak'adan iki hafta sonra da muhakeme başladı..

Mahkeme reisi de sinirli bir adam değil mi imiş? Bütün dövüşenlere ceza verdi..

Mih. Zoşçenko

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Kısmet olunca

Çeviren: İsmet Hulûsi

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden :

Eskişehir Çifteler yolunun 13+000—21+900 kilometreleri arasında «15976.05» lira keşif bedelli şose esaslı tamirâtı 25/7/938 tarihinden 15/8/938 Pazartesi günü saat 15,30 a kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminatı «1198.20» liradır.

Bu işe aid keşif, grafik, fenni şartname, mukavele projesi ve eksiltme şartnameleri her zaman Nafia Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin bu gibi işleri yaptıklarına dair Nafia Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile senesi için muteber olmak üzere Ticaret Odası vesikasını teklif mektublarına eklemeleri şarttır. Teklif mektupları ihale saatinden lâakal bir saat evvel makbuz mukabilinde Daimî Encümen Riyasetine tevdi edilecektir. Postada vâki olacak teahhür kabul edilmez. «4831»

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, nevralsi, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kâşe alınabilir.

Son Posta'nın edebî tefrihası : 33

BABA - OĞUL

YAZAN : SUAD DERVİŞ

İdamâ mahkûmdu o İstanbulda... Bir hafta onu ben saklamıştım. Ve bu bir haftanın sonunda birbirimizi sevdiğimizi anlamıştık. Necati gitmişti. Gitmişti ama gene bana yazıyordu. Bana mütemadiyen yazmıştı. Onu nasıl seviyordum.. bilemezsiniz. Bizim neslimizin aşka vereceği bol saatleri yoktu. Binbir macera yapacak şurada zedelenen kalbimizi, ötede tâmir etmeğe vaktimiz yoktu. Her gencin eğlendiği, sevdiği yaşlarda biz kanla, silâhla, ölümle uğraşıyorduk. O fena günlerimin içinde Necatinin aşkı yegâne enchantementimdi benim. Necatinin evli olduğundan da haberim yoktu. Onu bana kendisi söylememişti. Ve bunun için bana: «Gel» diye yazdığı zaman, onu serbesttir ve hayatımızı birbirine bağlayabiliriz diye düşündüm. O da böyle düşünmüş. Fakat o, kendisini serbest etmeğe karar vermiş.. Bugün bunu anlattı. Fena bir koca, fena bir baba ol-

muş. Ben yanında olayım diye her şeye razı o-

lmuş.. Ben razı olmadım.. ben sizi tanıyınca.. ben annenizi ve sizi tanıyınca.....

Hiçkırır gibi susuyor ve sonra hüzün dolu bir sesle konuşmakta devam ediyordu:

— Anneniz, siyah bir çarşaf içinde sessiz oturuyodu bir köşede... Gözleri ağlamaktan şişmiş ve kızarmıştı. Yüzünde en müdhiş bir felâketin izleri vardı. Kendinde değildi.. büyük bir matem yükü altında ezilmiş bir hal vardı... Siz benimle konuşuyordunuz. O, başını iki elleri arasına almış, susuyor ve kim bilir ne düşünüyordu. Evet, siz beni hatırlamıyorsunuz. Fakat benim sizin annenizi unutmama imkân yoktur. Müşterek felâketler zamanında bir kütleli, aynı felâkete uğramış bir kütle için ferdin kederi, umumun kederidir. Herkes birbirine esrarlı bir bağ ile bağlıdır. Anneniz bir ara bir ağaç başında benimle konuştu. Bir erkek kardeş kaybetmiş.. dayınızı... Daha henüz onun matemini öğrenmiş. Körpe,

taze bir erkek kardeş kaybetmek.. bir erkek kardeş, bir kardeş kaybetmek.. Bunun nasıl bir acı olduğunu anlamak için annenizin sözlerini dinlemek, hayır, annenizi uzaktan bile görmek kâfi idi. Erkek kardeşini bırakmış olan bu kadın kocasının da Afyonda yaralı olduğunu işitmiş, onun yanına koşuyordu. Onu bulacağını da bilemiyordu: «Ondan başka kimsen kalmadı, diyor. Onu kaybedersem nasıl yaşarım, nasıl çıldırımam. Ve benim o perişan halimde bu çocuğun hali ne olur?..» Sizi gösteriyordu bana... Sizi gösteriyordu. Ne sevimli bir yavru idiniz siz. Sarı saçlarımızla bugün şimdi biraz evvelki gibi değil, saf ve berrak, temiz gözlerimizle ne cana yakın bir çocukta-

nuz... Annenizin kim olduğunu bilmiyordum. Mevzuubahs yaralının kim olduğunu bilmiyordum. Fakat siz annenize yaklaştınız ve birdenbire annenizin göğsünü açtınız, bir madalyon çıkardınız: «İşte babam» diye bana sevdiğimin resmini gösterdiniz. Uğrunda, evimi, barkımı, ailemi terkettiğim, onu bulmak için Afyona doğru gittiğim, beni çağıran: «Bana gel.. gel sana ihtiyacım var» diyen.. ölümlü pençeleşirken bile beni hatırlayan, beni isteyen adamın resmini gösterdiniz... Ve siz bunu yaparak beni bütün bir hayatı, saadet-siz, ve renksiz, dümdüz geçirmeğe mah-

İstanbul Belediyesi İlânları

Kilosu	Cinsi	Muhammen bedeli
580	Demeti Nane	1
4100	Maydanoz	1
1130	Dereotu	1
22700	Kilo İspanak	8
19230	Pırasa	5
8300	Kök kereviz	11
10330	Barbunya fasulyesi	13
20530	A. kadın fasulyesi	12
9730	Çalı fasulyesi	11
21600	Sakız kabağı	8
1450	Kestane kabağı	6
100	Asma kabağı	4
2200	Bezelye	12
12900	Bakla	7
7025	Banya	18
5355	Havuç	10
14850	Kır domatesi	7
2700	Sırik domatesi	8
107500	Adet Pathcan	3,50
15050	Kilo Lâhana	6
6000	Adet Karnabahar	15
8400	Kilo Semizotu	4
680	Demet Sarımsak	1,75
2950	Soğan	1,50
14600	Adet Enginar	7
5300	Marul	3
7700	Yeşil salata	1,50
13650	Kilo Pancar	5
2750	Dolmali bibet	10
150	Sivri birer	7
345	Taze yaprak	15
5500	Adet Hiyar	2
1150	Kilo Ebegümeçi	6

Belediye hastanelerile diğer müesseselere lüzumu olan yukarıda mikdarile cinsleri yazılı yaş sebze kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 8/8/938 Pazartesi günü saat 11 de Daimî Encümeninde yapılacaktır. Listesile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesika ve 1703 lira 99 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 10 a kadar Daimî Encümenine vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (İ.) (4766)

Senelik müddet için 120 lira kira tahmin edilen Tophanede Süheylbey mahallesindeki deniz hamamı yeri, 939-940-941 seneleri mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. Bir senelik kira için 9 lira, ilk teminat yatırılması lâzım gelir. Bu deniz hamamına iki sene için istekli olanlar 18 ve üç sene için istekli olanlar da 27 liralık muvakkat mektub veya makbuzlarla birlikte 8/8/938 Pazartesi günü saat 11 de Daimî Encümeninde bulunmalıdır. (B.) (4759)

Karaağaç müessesatına lüzumlu olan ve hepsine 1496 lira tahmin edilen 1100 kilo amonyak açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesika ve 112 lira 20 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 10/8/938 Çarşamba günü saat 11 de Daimî Encümeninde bulunmalıdır. (4785)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden :

Eskişehir Çifteler yolunun 3+080—13+000 Km. arasında «18775.94» lira keşif bedelli şose esas tamirâtı 25/7/938 tarihinden 15/8/938 Pazartesi günü saat 15,15 e kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminat «1408.20» liradır.

Bu işe aid keşif, grafik, fenni şartname, mukavele projesi ve eksiltme şartnameleri her zaman Nafia Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin bu gibi işleri yaptıklarına dair Nafia Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile senesi için muteber olmak üzere Ticaret Odası vesikasını teklif mektublarına eklemeleri şarttır. Teklif mektupları ihale saatinden lâakal bir saat evvel makbuz mukabilinde Daimî Encümen Riyasetine tevdi edilecektir. Postada vâki olacak taahhür kabul edilmez. «4830»

Fakat istemedim. Benim neslim için insan olmak, insanca iş görmek nefes almak gibi tabii bir şeydi. Feragat ve fedakârlık yevmi listemizde yazılıydı. Her günümüz bir fedakârlığın hatırasını taşıyordu. Ben çekildim. Çekilmesini, başkalarının saadeti için çekilip ortadan yok olmasını bildim. Ve bunu bildiğim için bütün bunları yapabildiğim için, en küçük ihtiraslaruma esir olmadığım, en büyük ihtirasları çiğneyebildiğim için değil midir ki bütün hayatım bir iç huzuru içinde geçti. Siz de seviyorsunuz, sevdiğinizi iddia ediyorsunuz ve bunun için bütün bir hayatı sizin rahatınız için feda etmiş bir insanın karşısına ikinci defa olarak çıkıyorsunuz. İkinci defa olarak ona: «Beni rahatsız ediyorsun, çekil» diyorsunuz... Hiç utanmadan, zerre kadar s.kılmadan...

— Feriha... Sizi seviyorum...

— Susunuz, utanınız ve susunuz. Bir daha böyle bir söz sarfetmeyiniz... Halid bu sizin için çirkin bir rüya, bir kâbus olsun. Bu hissizden nefret ediniz. Bakınız nasıl küçülüyorum. Görüyor musunuz nasıl size yalvarıyorum. Saadetime mâni olmayınız, saadetime engel olmayınız.

(Arkası var)

«Son Posta»nın aşk ve macera romanı: 42

AZRAİL

Yazan: Vedat Ürfi

Ölümlere karışan adam

Profesör, prensin başını eilele yavaş yavaş kaldırdı.

Prens, korku verici bir heyecan için de haykırıyordu:

— Hâlâ mı bana beşeriyetten ve vicdandan bahsediyorlar ha?... Diyorum sana, mademki maddî zevk, hâlâ ilme tefevvuk ediyor... O vicdanın üzerine ben çoktan tükürdüm...

Birdenbire geri çekildim. Delikanlı kolumdan yakaladı:

— Dinleyiniz!... Soğukkanlı olunuz! Prens, heyecandan halsiz düşmüş gibiydi:

— Benden hiçbir şey istemesinler artık. Beşer için Prens Nâzım Âbâd artık öldü!... Prens, ölümlerle didişip kalka kalka artık canlı bir cenazeden farklı değildir. Artık ne hayattan zevk alabiliyor, hattâ ne maddiyattan ve sevgiden!...

Profesörün keskin nazarlarına dikilen gözleri yavaş yavaş kudretini kaybeden sâbit bir ışığı andırıyordu:

— Ben canlı bir cenazeden farksız, bedbaht bir çılgınım. Sükûneti unuttum, kahkahayı gömdüm, saadeti tabutuna yatırdım. Güldüğüme inanmayın. Teessür ve kin benden insanlığımın bütün ince duygularını kaptı, götürdü. Ne insanlarla, ne yeryüzile bir alakam yok artık!

Profesör, prensin başını eilele yavaş yavaş kaldırdı:

— Prens!...

Prens gözlerini kalın bulutlar kaplamıştı. Ansızın koltuğun üzerine yıkıldı. Bir çocuk gibi hıçkırıyordu.

Profesör kimildanmamıştı. Müteessir, dalgın, onun sükûnet bulmasını bekliyor gibiydi. Gizli köşemden ileri fırlamamak, bu sır dolu heyecan sahnesine karışmamak için kendimi güç tutuyordum.

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden:

Sarıköy - Mihalççık yolunun 4+400—13+450 kilometreler arasında «12350.77» lira. Keşif bedelli yeni şose ve imalatı sanayi inşasının 25/7/938 tarihinden 15/8/938 Pazartesi günü saat 15 e kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminat «926.30» liradır.

Bu işe aid keşif, proje, grafik, fennî şartname, mukavele projesi ve eksiltme şartnameleri her zaman Nafia Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin bu gibi işleri yaptıklarına dair Nafia Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile senesi için muteber olmak üzere Ticaret odası vesikasını teklif mektublarına eklemeleri şarttır. Teklif mektubları ihale saatinden lâakal bir saat evvel makbuz mukabilinde Daimî Encümen Riyasetine tevdi edilecektir. Postada vâki olacak taahhür kabul edilmez. «4829»

İstanbul Askerî Levazım Âmirliği İlânları

Muhtelif eb'adda 1700 düzüne röntgen filmi 29 temmuz 938 cuma günü saat 11,30 da Tophanedeki İstanbul Levazım Âmirliği Satmalma Komisyonunda kapalı zarf ile eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 8549 lira ilk teminatı 641 lira 17 kuruştur. Şartname ve nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kamunî vesikalarıyla beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Ko. na vermeleri. (3528)

Erzincan Belediye Reisliğinden;

Erzincanda otuz bin lira keşifli bir sebze hali yapılacaktır. Bu halin inşası için evvelce münakasaya konulmuş olan müddet içinde talib zuhur etmediğinden bugünden itibaren pazarlık ihalesi münakasaya konulmuştur. İnşaat pazarlık hitamında başlayacak ve 939 senesi mayıs gayerinde bitecektir. Yapılacak halin bedeli müteahhidin alacağı istihkak raporu üzerine tediye edilecektir. «4859»

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 49

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Bir sabah Kastamonuda konakta pencerelerin altında birdenbire başıyan bir velvele ile uyandım. Bir kaç kişi: «Hopoya ciğer, hopoya ciğer!», diye bağırıyordular!

Mutasarrıfın maksadı, vazifesini yalnız masamın üstünde görülür zannederek iş başından hiç ayrılmadığını anlatmaktı! Bu sözden o zaman çok sinirlendiğim gibi otuz bu kadar sene sonra şu satırları yazarken de gene sinirlenmekten kendimi alamıyorum!

Valiler, kaymakamlar, mahkeme reisleri, müstantikler, zabıta memurları, hükümet hekimleri ve sıhhiye memurları buldukları yerlerde ne kadar ziyade kalır, memuriyetleri muntakalarını ve yerli ahalinin hal ve âdetlerini ne kadar iyi tanırlarsa o nisbette iyi hizmet ederler.

Abdurrahman paşa Tosyadan gelen köylüye müracaat sebebini sordu. Köylü:

— Efendime teşekkür için geldim, dedi.

— Hayrola?

— Bildir, bizim kazaya afyon tohumu yollayıp bunları köylüler eksinler, buyurmuşsun...

— Evet.

— Kaymakam bu tohumlardan Kargı nahiyesine bağlı olan bizim köye de gönderdi. İmam kâğıdını okudu. Bir kaç kişi aldık. Askerden dönen kayınbiraderim Mehmed, kur'a memuru bir binbaşının maiyetinde Afyonkarahisarına gitmiş ve haşhaş ziraatini, afyon ekimi, kozalakların çizilmesini biliyormuş! Tohumları bizim su basan büyük tarlaya ettik. Tosyada bir kaç çakı yaptırarak. Velhasıl mahsulü topladık, sattık. Çok şükür, tarladan her senede aldığımız buğdaydan pek fazla kâr ettik.

— Çok memnun oldum. Madem ki faydasını anlamışsınız. Badema hükümetin teşvikine hacet kalmaz zannedirim?!

Şu patates ve afyon tecrübeleriyle, Anadolu düğünlerinin mucip olageldiği tahribkâr israfların men'i yolundaki bunca mesainin muvaffakiyetsizliğinden hissettığım hüznü ve esef ile Kastamonu gazetesine yazdığım bir başmakede şöyle diyordum:

«Memleketimizde âdet olmuş bir şey ne kadar muzır olursa olsun halkımıza onu terkettirmek ne derecede müşkül ise, ne kadar faydalı olursa olsun âdet olmamış bir şeye alıştırmak da o kadar zordur...»

O tarihten on üç sene sonra ben de vali olarak Anadolunun bazı vilâyetlerinde, Rumelide, Suriyede, Irakta, Hicazda bulunurken edindiğim bazı müşahede ve tecrübelerim de Kastamonudaki bu ilk ve acı hatıram az çok benziyordu. Demek ki bu hal yalnız Türklerin değil, diğer milletlerin cahil kalmış bazı unsurlarında da vardı. Burada (Cehil) sözünün tedaisile hatırladığım bir hâdiseden bahsedeyim:

1305 zilkadesinin (1888) yirminci gecesi alaturka saat altı raddelerinde Kastamonunun kenar mahallelerinden birinde; bir sarhoş tarafından havaya atılan 5-6 el silâh sadasile halk uykudan uyanıyor. Aya bakmaksızın ve kaç günlük olduğunu düşünmeksizin «Ay tutulmuş» zannediyorlar. Âdet olduğu vechile silâh atmağa, lenger, tencere kapağı çalmıya, bu suretle gürültüye başlıyorlar... Bütün şehir halkı uyanıyor! Ayın yarıklığı, 20 günlük olmasından ileri gelmiş değil de, tutulmuş bulunmasından mütevellid sanıyorlar.

Bu cehil garibesi bir buçuk saat kadar sürüyor. Nihayet vali paşa, şehrin muhtelif semtlerine süvari jandarmaları çıkartarak:

— Ay yirmi günlük olduğu için yarımdır, tutulmamıştır! diye bağırıyor. Böylece hâdisse kapanıyor.

AKBABALARA CİĞER ZİYAFETİ

Kastamonuya gittiğim senenin ilkbaharında, hükümet konağında yatığım odanın pencereleri altında birdenbire başıyan bir velvele ile uyandım.

Birkaç kişi: «Hopoya ciğer, hopoya ciğer!» diye bağırıyordular.

Hoponun ne demek olduğunu bilmediğimden bu bağırışmanın sebebini anlamak için hemen kalkıp pencereyi açtım.

Bağranların, vali paşanın uşakları, aşçıları, arabacıları ile iki zabıte neleri olduklarını ve geniş avludaki çimen parterler üstündeki pistlerde de kuşbaşı doğranmış ciğerler bulunduğunu gördüm. Bu adamlar hem sesleri çıktığı kadar bağırıyor, hem de havaya bakıyorlardı. Ben de baktım, çok yüksekte iki akbaba görünüyordu. Bağranlar: «İşte geliyorlar!» dedikleri için bu ziyafetin kimlere verileceğini anladım! Bu iki akbaba, gittikçe inmek üzere muttasıl süzülerek kısa devirler yapıyor, sağdan soldan havada beliren Akbabalar da çoğalıyordu. Bir çeyrek saat kadar sonra avludaki çimenler ile yollarda tavuk, kaz sürüleri gibi yüz elliden ziyade Akbaba ciğer yiyor, hattâ bazan adamların yanlarına kadar geliyorlardı.

O sırada bizim odaya gelen daire müdüründen bu ziyafetin sebebini sordum:

— Hani, dedi, bazı mahallerde fukaraya sadaka vermek kabilinden mahalle ve çarşı köpeklerine ekme dağıtılmaz mı? Burada da aynı maksadla Akbabalara ciğer yedirirler. Paşa efendimizin bir tanecik kerimleri bir hastalıktan iyi olduğu için şükran makamında bu ziyafeti emrettiler. Kendileri de, misafirlerini (!) harem dairesinin pencerelerinden seyrediyorlar.

Akbabalar tamamilen doyduktan, çimenler üstünde gelen geçenlerden ürkmeyen salına salına biraz gezindikten sonra ikiyeşer, üçer uçup gittiler.

Bizde iyi, kötü âdetler «ölmez» oldukları için bu zararsız âdetin, Kastamonuda, hâlâ devam ettiğinde şüphe yoktur.

O zamanlar, Kastamonuda, bir ciğer otuz paradan ziyadeye satılmazdı. Bu itibarla, hâlen «es'ar»ın her tarafta fevkalâde yükselmesini dolayı «Hopolar» verilen ziyafetlerin azalmış olması muhtemeldir.

Akbabaların, ehli ve pek münis hayvanlar gibi davete icabet etmeleri o zaman beni hayli düşündürmüştü. Akbabaların şu alışlıklarına nazaran, bu âdetin çok eski olduğu anlaşılıyordu.

Gerek Abdurrahman paşa ile, gerek arkadaşlarımla gittiğim kır ziyafetlerinde on beş, yirmi kuruşa alındıkları için mutlaka bir iki kuzu kesiliyor.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Deniz banyolarının Mahzurları

Vereme müstaid ve akciğerlerinde ihtikana, yani kan hücumuna istidad hali mevcut olan kimselerde deniz ve güneş banyolarının fazlalığından dolayı sulu zatlıcınların vukua geldiği çok görülmüştür.

Gene anl olarak vukua gelen güneş banyolarından sonra ciğerlerde ihtikanlar ve yüksek derece hararetin bir hafta on gün kadar devam ettiği vâkidir. Bundan maada herkesin de bildiği gibi bazı nezleyle çok müstaid kimselerde burunun arkasında az çok iltihabî müzmin olanlarda birdenbire kulak ağrıları ve orta kulak iltihabı baş gösterir. Bu da oldukça ehemmiyetli bir hastalıktır. Lâ-yikile takip edilmezse ameliyata kadar gider ve gıyay tabelin yani kulak zarının delinmesine sebep olur.

Çok güzel bir memba sıhhat olan güneşin ve denizin kontrolsüz tabikinden çıkan bu mahzurları efkârı umumiyemize bildirmediği bir vazife bildik. Doktorunuzla görüşmeden deniz ve güneş banyoları yapmayınız. O size bünyenize göre icab eden direktifleri verecektir.

Cevap isteyen okuyucularımızın post-pulu yollanmalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri muhabelesiz kalabilir.

Varda Adasındaki Hayalet

Yazan: Sapper

Türkçeye çeviren: Hasnun Uşaklıgil

Köşkün zifiri karanlığında

Tabii kat'iyet iddiasında değil, şimdilik bir şüphe üzerine yürümekle meşgulüz. Bu münasebetle bize adı, cinayetle alakadar oldukları muhakkak olan adamlar tarafından bir çok defalar talâffuz edilmiş bir köşkten de bahsedildi ki şimdi burada buluşumuzun asıl sebebi budur.

Konsolos sordu:

— Köşkün adı?

— Açık hava!

Mösyö Lenod başını salladı:

— Kiracıları Karl Mayer isminde biridir. Albay Talbonun öldürülmesi işine karışmış olması beni çok mütehayyir etmez. Burada böyle bir şeye karışabilecek birisi varsa o da odur.

Drummond sükûnetle sordu:

— Ne münasebet? Demek ki hakkında epeyce malûmata sahipsiniz?

— Bazı şeyler bilirim, ama sizi bu dakikada işgal eden mesele ile fazla alakaları yoktur. Evvelâ şurasını biliniz ki, bu köşk harp içinde bir casusluk merkezi idi. Kolaylıkla taşınabilir edebileceğiniz gibi bu gölün öteki sahili Fransız toprağı olduğu için bu mıntaka Alman casusları için ideal bir yerdi. Elimizde kat'i bir delil olmamasına rağmen öyle sanıyoruz ki Mayerin köşkü muharebeden sonra da casusların başlıca randevu merkezlerinden biri olarak kalmıştır.

— Olarak namısız?

— Bir İsviçre Almandır. Bal civarında bir yerde doğmuştur. Yaşı (60) a yaklaşmaktadır. Mesleği saatçiliktir. Maamafih bunun seneler elleri terketmiştir. Bununla beraber elleri makine işlerinde pek becerikli olarak kalmıştır. Durmaksızın çalışır. İşte bu adamın görünüşlerinden biri.

Konsolos sözlerini ölçmek için bir saniye durduktan sonra devam etti:

— İlâve malûmat olarak söyleyeyim ki Mayer halis kan bir ihtilâlemdir. Yaşının tesirile şimdi gevşemiş olması mümkündür. Fakat harbden sonra uzun müddet ifratçı olarak kaldı, adeta bir anarşistti. Bu münasebetle söylüyeyim, yüzbaşı Drummond şimdi, bu dakikada, Lenin'in Rusyaya gitmeden evvel buraya sık sık geldiği sıralarda tercihen oturduğu sandalyeye oturmuş bulunuyorsunuz. Bu köşede onu Mayer ile başbaşa olarak bir çok defalar gördüm.

Drummond:

— Beni çok alâkalandırıyorunuz, dedi.

— Evet ama, çok az yardım ediyorum. Zira bahis mevzuu olan zat hakkında size verebileceğim malûmat hemen hemen bundan ibarettir. Doğrusu albayın ölümüne ne nisbette karışmış olabileceğini merak ediyorum.

Drummond:

— Ben de öyle, dedi. Adam evli midir?

— Evli idi, fakat bir kaç sene evvel karısı öldü.

— Yalnız mı oturur?

— Evet ama, evli olan kızlarından biri arasına gelerek kendisine refakat eder.

— Hizmetçileri var mıdır?

— Yalnız bir ihtiyar ve sağır kadın vardır.

Barda bir adam konsolosa bir el işareti yaptı, konsolos bir baş sallaması ile mukabele etti. Bunun üzerine Drummond:

— Sizi arkadaşlarımızdan mahrum etmiyelim. İnanınız ki bize söylediğiniz şeylerden dolayı size çok minnettar kalacağız.

Konsolos ayağa kalkarak sadece:

— İyi talih temenni ederim, dedi ve arkadaşlarını bulmaya gitti.

Drummondun daveti üzerine bar memuru yaklaşmıştı:

— Bu havalide gazinomuşu bir şey var mı?

— Kursal vardır, orada klâsik konserler verilir.

Drummond gülümsedi:

— Hayır, hayır, daha eğlenceli bir yer istiyorum.

— O halde «Papağan»ı tavsiye ederim. Bir dans salonudur.

Drummond arkadaşına döndü:

— Bizim de aradığımız bu değil mi? Ve garsonun uzaklaştığını gördükten sonra ilâve etti:

— Sırt çantalarını al, lâstikli iskarpinlerimizi içine koruz.

Kranmer gülümseyerek başladı:

— Anlaşılan bu gibi gezintilere pek alışkınsınız dostum. Bana gelince sizi temin ederim ki bu gece «Papağan» gazinosunun orkestrası zile, yahud kastanyete muhtac olmayacaktır. Bu işi yapmaya benim dizlerim kâfi gelecek.

Drummond sükûnetle:

— Merak etmeyiniz, dedi. Göreceksiniz ki bu karışık işin içinde denizde balık gibi yüzeceğiz. Bakınız talih şimdiden gülümsemeye başladı. Ay aydınlığı da yok.

— 7 —

KÖŞKTE BİR ÖLÜ

Drummond ile Kranmer tekrar «Açık hava»köşkünün civarına vardıkları zaman gece yarısını geçiyordu. «Pa-

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Sergiye gelen adam - çok olmiyan.
- 2 — Mezruat - telefonda söylenilen.
- 3 — Tahtalarla öteberi yapan.
- 4 — Çıbandan çıkan - atın, ineğin yediği-kırmızıya benzer renk .
- 5 — Yemek masdarından emrihazır
- 6 — Lokman ruhu - Hedef.
- 7 — Bir nevi şirket.
- 8 — Yed - satıcı.
- 9 — Hırsız - zaman.
- 10 — Uçan hayvan - sene - istifham nidası.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Sosyete .
- 2 — Akar getiren - gözlerinin güzelliğiyle meşhur hayvan .
- 3 — Beylik - Lâğım - Yemek.
- 4 — Hatırlıyan - nefer.
- 5 — Eğlence.
- 6 — Aynı dilde hususi lehçeler - zaman - istifham lâhikası.
- 7 — Motörlü nakil vasıtalarından biri.
- 8 — Çok olmiyan - valide.
- 9 — Kırmızıya benzer renk - sarı bir hayvan.
- 10 — Bazı saatlerin ve gümüş tabaka ve sairenin üzerindeki yapıdırma işler.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	K	A	R	A	K	O	L	S	A
2	U	S	Ü	L	D	A	M	E	N
3	S	A	H	A	N	A	M		
4	K	S	E	S	I	R	A		
5	U	N	U	T	T	U	R	M	A
6	S	U	Z	I	S	E	L		
7	M	M	I	E	L	M	A		
8	H	A	M	S	N	A	A	M	
9	İ	R	Ü	L	L	I	K	T	İ
10	S	A	L	A	T	A	E	R	

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

SPOR

İzmirin Doğansporu Uşakta mağlûb oldu

Kırklarelispor, Pehlivan köyü, Babaeskiyi ve Edirne Yavuzsporunu yendi. Trabzon da final maçları

İzmir Doğansporu takımı

Uşaktan yazılıyorken: Uşak Ergenekon kulübünün davetile gelen İzmir Doğansporu takımı burada iki maç yapmıştır. Birinci maç Uşak Gençlerbirliği ile olmuştur. Bu maç 1-0 Gençlerbirliğinin galibiyetle devam ederken bir ihtilâf çıkmış ve oyun yarıda kalmıştı.

Kırklarelispor 3 galibiyet kazandı

Kırklarelispor takımı

Kırklarelispor takımı geçen hafta Uzunköprü ve Babaeskiden aldığı oyuncularla takviye edilen Pehlivan köyü Çelikkadınspor takımını 2-1, bu hafta da Babaeski futbol takımını 3-1 yenmiştir.

Kırklarelispor kulübü takımı da Edirne Yavuzsporunu müsaade karşılığında, çok hâkim bir oyundan sonra Kırklarelispor takımı 3-1 galib gelmiştir.

Trabzonda kupa maçları

Trabzon, (Husus) — Bölgemizde spor faaliyetine devam etmektedir. Bilhassa futbol sahasında çok heyecanlı spor hareketleri yapılmaktadır. Doğu Umumi Müfettişliği tarafından ko-

Slavya takımı gelmiyor

İstanbul belediyesinin tertib ettiği Festival günlerinde iki maç yapmak üzere davet edilen Çeklerin Slavya takımı son dakikada festival komitesine telgrafla müracaat ederek Çek federasyonunun müsaade vermemesi yüzünden İstanbulla gelebileceklerini bildirmiştir.

Festival heyeti bunun üzerine Macarların F. T. C. kulübüne muhabereye başlamıştır. Bu kulübün teklifleri kabul ettiği ve müsaade aldığı takdirde İstanbul'da iki maç yapacaktır.

Festival komitesi F. T. C. nin de menafi evan vermesini nazariyâ dikkate alınarak davet etmeğe hazırlanmaktadır.

Dünya bisiklet şampiyonasına iştirak edecek miyiz?

Dünya amatör bisiklet şampiyonası 27 ağustos ve üç eylülde Holandada yapılacaktır.

Müsabakalardan biri sür'at, bir de yol üzerinde mukavemet yarışı olacaktır.

Türk millî takımının bu müsabakalara iştirak etmesi ihtimali kuvvetlidir.

Millî küme maçları kaldırılacak

Eski futbol federasyonu reisi Danşal dün şehrimize gelmiş ve akşam üzeri Bandırmaya gitmiştir.

Sabık başkan Parti merkezinden alınan tebligata göre vazifeye bir müddet devam edileceğini ve on beş ağustosta yeni mevsim lig maçları için bütün mıntakalara tebligat yapılacağını söylemiştir.

Mıntakalar arasında bir hayli hoşnutsuzluk doğuran millî küme maçları bu seneden itibaren yapılmayacaktır.

İstanbul lig maçları iki devre olarak yapılacak ve bu devreler arasında altı hafta kadar boş bir zaman bırakılacak, bu müddet zarfında da kulübler hususî temaslar yapabileceklerdir.

Güneş kulübünde atletizm şampiyonası görüşmeleri

Güneş Kulübünden: Atletizm şampiyonası hakkında görüşmeler yapmak üzere kulübümüze mensub atletlerin 29 ağustos 1938 cuması günü akşamı saat 19 da kulüb merkezinde buluşmaları rica olunur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

23 - Temmuz - 1938 Vaziyeti

AKTİF

PASİF

Lira		Lira	
Kasa :		Sermaye :	
Altın: Safi kilogram 17,155,859	24.131.088,25	Âdi ve fevkalâde	2.712.234,11
BANKNOT	19.025.858,—	İhtiyat Akçesi :	
UFAKLIK	1.391.806,52	Hususi	6.000.000,—
Dahildeki Muhabirler :		Tedavüldeki Banknotlar :	
Türk lirası	458.377,80	Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—
Hariçteki Muhabirler :		Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vâki tediyat	15.057.949,—
Altın: Safi kilogram 6.054.614	12.736.038,33	Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	143.690.614,—
Altına tahvili kabul serbest dövizler	13.385,74	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş Reeskont mukabil ilâveten ted, vazd,	19.000.000,—
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	8.910.611,51		13.000.000,—
Hazine Tahvilleri :		Türk Lirası Mevduatı :	
Deruhde edi, evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—	Döviz taahhüdü :	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vâki tediyat	15.057.949,—	Altına tahvili kabul dövizler	653,71
Senedat Cüzdanı :		Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	35.809.351,17
HAZINE BONOLARI	4.200.000,—	Muhtelif :	
TİCARİ SENEDAT	53.148.059,12		
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :		Yekûn	Yekûn
(Deruhde edilen evrakı nak- A - (diyenin karşılığı Esham ve Tahvilât itibari kıymetle)	39.468.268,48		
B - Serbest esham ve tahvilât	6.905.158,48		
Avanslar :			
Altın ve Döviz üzerine	96.040,56		
Tahvilât üzerine	8.822.762,89		
Hissedarlar :			
Muhtelif :			
Yekûn	339.849.440,01		339.849.440,01

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve taze meyvaların usarelerinden istihsal edilmiş tabii bir meyva tuzudur.

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilemez
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

İmtihanla Muhakemat Âmir ve Memuru alınacaktır

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Taşra teşkilâtımızda açık ve açılacak olan Muhakemat Şubeleri Âmir ve memurlukları için imtihanla memur alınacağından aşağıdaki evsafı ve şeraiti haiz olanların evrakı müsbitelerile ve üç adet fotoğraflarile birlikte en geç 6/8/938 Cumartesi günü saat «13» e kadar İdaremiz Memurin Şubesine müracaat etmeleri.

- 1 - Yirmi bir yaşından aşağı olmamak.
  - 2 - Askerliğini, fiili veya kısa hizmetli yapmış olmak veya tecil edilmiş bulunmak;
  - 3 - Siyasî haklara sahip ve hüsnü ahlâk eshabından olmak, haysiyeti muhîr bir cürüm ve alelîlâk ağır hapis ve o derecede cezayı müstelzim bir fiil ile mahkûm bulunmamak;
  - 4 - Sıhhatli olmak, sarî hastalıklara ve bedeni ve akli ârizalara müptelâ olmamak;
  - 5 - Adliye Meslek mekteplerinden mezun olmakla beraber icra memurluğu, müstantiklik veya zabıt kâtibliği gibi vazifelerde tatbikat görmüş bulunmak;
  - 6 - Adliye meslek mektebi mezunu olmayıp da lâakal orta tahsilini bitirmiş ve adliyenin muhtelif hizmetlerinde Müddeiumumilik kaleminde, zabıt kâtibliğinde ve icra işlerinde tatbikat görmüş olanlar;
- A - Hukuk Fakültesinden mezun olanlarla bilfiil hâkimlik yapmış bulunanlar imtihana tâbi tutulmuyarak, bu gibilerin müracaatları ayrıca tedkik edilecektir.
- B - İmtihan 8/8/938 Pazartesi günü saat 9 da Sirkeci İnhisarlar Memurin Kursu binasında yapılacaktır.
- C - İmtihanda kazananlar ehliyet ve muvaffakiyet derecelerine göre sırasile peyderpey Muhakemat Âmir ve Memurluklarına tayin edilerek keyfiyet adreslerine tebliğ olunacaktır.

İmtihan mevzu u şunlardır:

- 1 - Kara ve Deniz Ticaret kanunlarının nakliyat, avarya ve hasarata müteallik kısımları ve ticaret taahhütleri.
- 2 - Borçlar kanununun umumi hükümleri «İcar teminat ve hizmet akitleri».
- 3 - Ceza kanununun esasları: Devlet malları aleyhinde irtikâb olunan suçlar.
- 4 - Ceza mahkemeleri usulü memurin muhakemat ve tahsili emval ve icra ve iflâs kanunları. «4745»

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

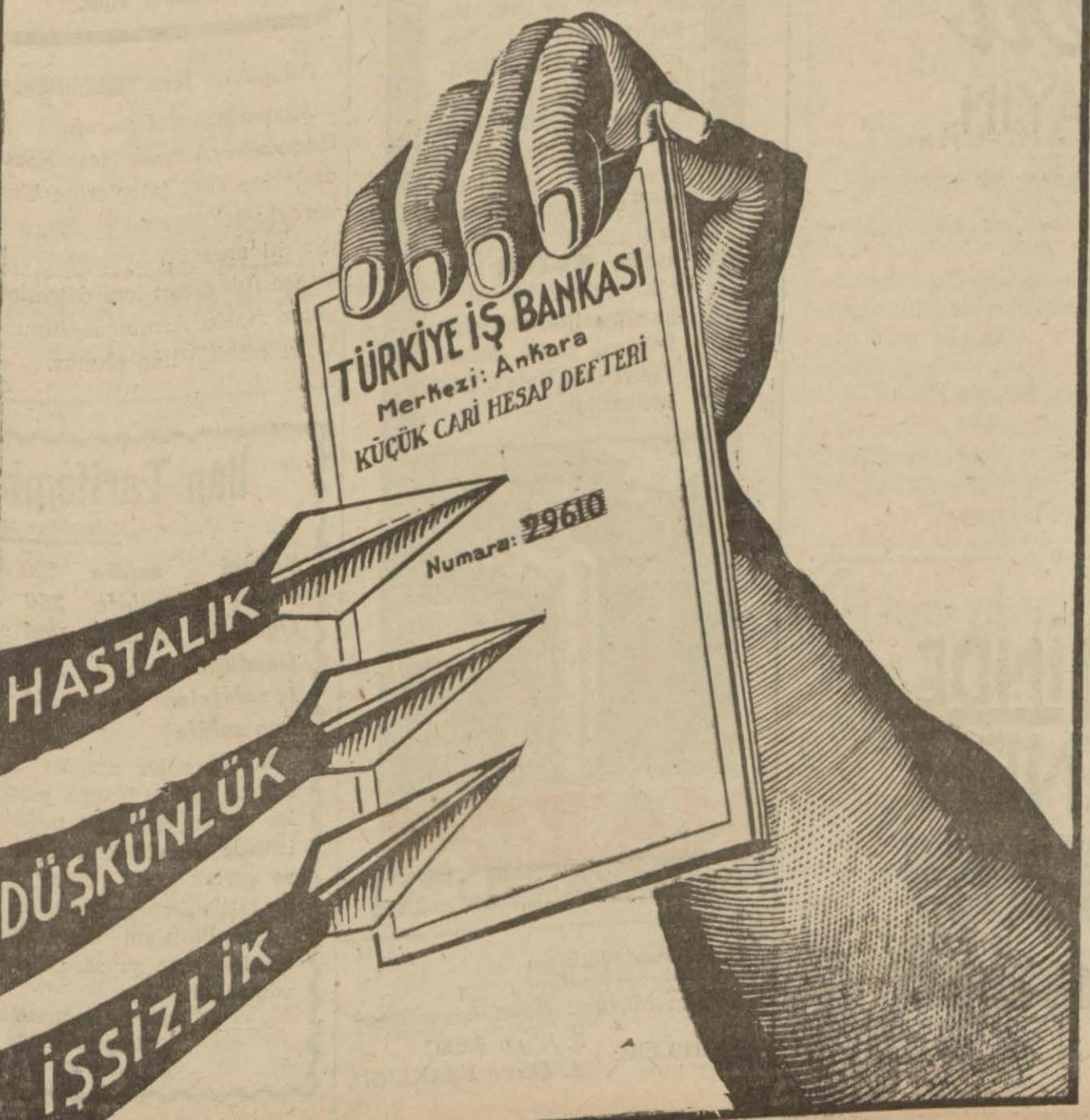
- 1 - Nazillide Çürüksudan Sarayköy ovasının sulanması için açılacak kanal ve sınaî imalât, keşif bedeli «400 008» dört yüz bin sekiz liradır.
- 2 - Eksiltme 6/8/938 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 12 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 - İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve prijeleri 20 lira mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
- 4 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 19.750 lira 32 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve 70 000 liralık nafia su işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiğine ve bu kabil nafia işlerini başarmakta fennî kabiliyeti olduğuna dair Nafia Vekâletinden almış müteahhidlik vesikası ibraz etmesi, isteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «2473» «4557»

Adapazarı İcra dairesinde ifayı vazife eden Naci Ahmed Kazan biraderler konkordatosu komiseri Hakkı Armudcuoğlu tarafından:

Adapazarının Ortacami civarında Hırdavatçı Ahmed Naci Kazan biraderlere konkordato teklifi ve akdetmek üzere vâki taleplerine binaen tedkik mercince 14/7/938 tarihinden itibaren iki ay mehil verilmiş olduğundan borçlularda alacak iddiasında bulunanların evrakı müsbitelerile beraber ilândan itibaren 20 gün içinde komiserliğimize müracaatla kayıd ve evrakı müsbitelerin asıl veya musadık suretlerini vermeleri ve uzaktan gönderecek olanların 20 kuruş kaydiye ve 40 kuruş alacak kayıd harcı beraber göndermeleri, hilâfına hareket edenlerin konkordato müzakeresinden hariç tutulacakları ilân olunur.

TALİHSİZLİKLERE KARŞI

ÇELİK SİPER

Memurluk Müsabaka İmtihanı

T.C Ziraat Bankasından:

Bankamızın şube ve ajansları için lüzumu kadar memur alınmak üzere müsabaka imtihanı açılacaktır.

Müsabakaya girebilmek için en az orta mekteb mezunu olmak ve yaşı 18 den aşağı, 30 dan yukarı bulunmamak şarttır.

18 den aşağı yaşta olanlar imtihana girebilirlerse de 18 yaşından evvel memurluk sınıfına geçemezler.

Ankara, İzmir ve İstanbuldaki imtihanlara orta mekteb mezunları alınmıyacaktır.

Orta mekteb mezunları için altı ay, lise ve daha yüksek mekteb mezunları için bir sene devam edecek olan staj müddeti zarfında orta mekteb mezunlarına otuz, lise ve daha yukarı tahsili olanlara 80 liraya kadar ve imtihandaki muvaffakiyet derecesile mütenasib surette ücret verilir. İyi derecede yabancı dili «Fransızca, İngilizce, Almanca» bilenlerin ücretleri emsalinden 10-25 lira arasında yüksek tutulur.

Henüz askerliğini yapmamış olanların daimi kadroya alınmaları askerliklerinin ifa edinceye kadar tehir olunur ve askerde buldukları müddet zarfında maaşsız mezun sayılırlar.

Staj devresini takiben yapılacak meslekî imtihanla muvaffak olanlar, on beş liradan aşağı olmamak üzere % 20 nisbetinde zamlı TEKAÜDE TÂBİ DAİMİ KADROYA alınırlar.

Yabancı dili bilen ve asgari lise tahsili olanlar - talimatnamesindeki şartlar dairesinde - beş senelik muvaffakiyetli bir memuriyet devresinden sonra bir sene için Avrupadaki bankalar nezdinde staja gönderilirler. Müsabaka imtihanlarına Ankara, Adana, Antalya, Afyon, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Denizli, Edirne, Erzurum, Erzinan, Eskişehir, G. Anteb, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kars, Kayseri, Konya, Kütahya, Giresun, Malatya, Maraş, Samsun, Ordu, Sivas, Tokat, Trabzon, Van, Yozgat şubelerimizde orta mekteb mezunları için 16 ve 17 ağustosta, lise ve daha yukarı tahsili olanlar için 18 ve 19 ağustosta saat dokuzda başlanacaktır.

Müsabakaya gireceklerden ne gibi ve sikalar arandığı ve nelerden imtihan yapılacak yukarıya isimleri yazılı şubelerimizden elde edilebilecek izahname lerde görülebilir.

İsteklilerin müsabakaya iştirak edebilecekleri mahaldeki banka şubesi müdürlüğüne ve Ankarada bankanın Personel İşleri Müdürlüğüne 15/8/938 tarihine kadar müracaat etmeleri lâzımdır. «4801»

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Üniversite merkez binasının ön cebhesinin 4564,53 lira keşifli badana ve tamir işi 11/8/938 perşembe günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur.

İsteklilerin ihale günü 343 liralık muvakkat teminat ve ihaleden bir hafta evvel İstanbul Bayındırlık Direktörlüğünden alınmış 3000 liralık bu gibi işler yaptığına dair vesika ve 938 Ticaret Odası kağıdı ile gelmeleri, Şartname fiirgün Rektörlükte görülür. «4511»

Bundan sonra kadınlar için

Ayn her günü birbirinden farksızdır

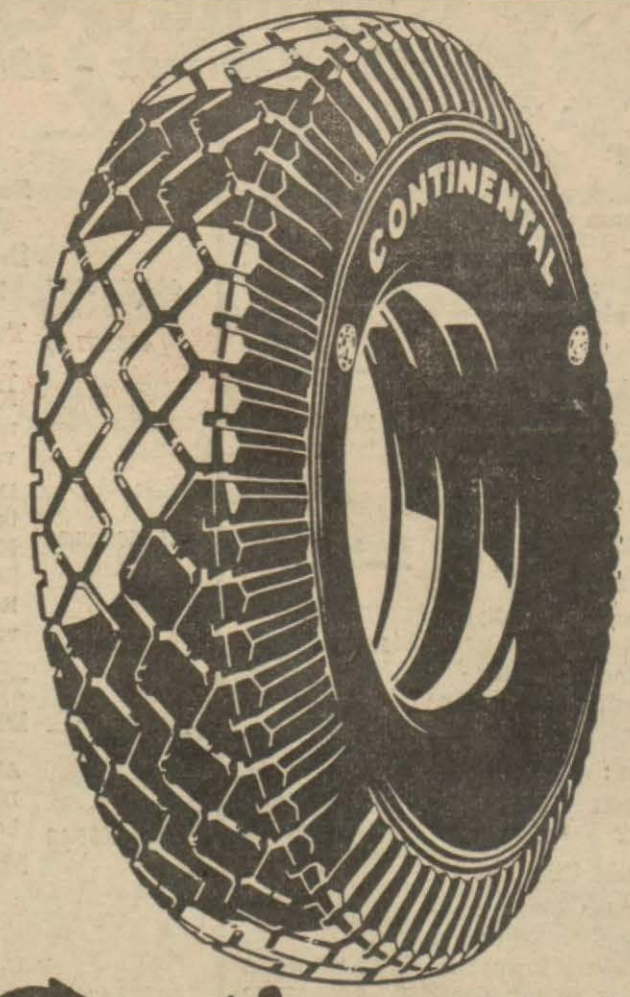
FEMİLİcad edildikten sonra bir çok fizikî meşak-
katler ortadan kalkmıştır.**FEMİL**Kadınlara (Aylık temizliklerinde) kullandıkları
bez ve pamuk tamponların felâket yuvası ol-
duğunu öğretmiştir.**FEMİL**Ve bağı kullanan her kadın lâstik top gibi
çevik ve serbest bir harekete kavuşmuştur.**FEMİL**Bilgili bayanları rahim ve tenasül hastalıkların-
dan kurtarmıştır.**FEMİL**En ince elbiseler altında ve dar mayolar içinde
bile sezilmeyen gayet ufak, sıhhi, yumuşak,
mikrobsuz, el çantalarında taşınması kolaydır.**Femil** ve **BAĞI**

Her eczanede ve büyük mağazalarda bulunur.

VIRILINETSVAKTİNDEN EVVEL İHTİYARLAMAMAK
İSTERSENİZ Dr. Rich Weiss.**Virilinet**Tabletlerinden
Alınız.

Umumî deposu:

Ankara cad. No. 88 Türkiye Eczanesi

Unutmayınız ki: Bir dişin çıkarılması, sıh-
hatin temel taşlarından
birinin çıkarılması
demektir.Bu akıbetle karşılaşma-
dan evvel dişlerinize iti-
nâ ederek, hergün temiz-
liyerek onların çürüme-
mesine, bozulmasına
ihtimam etmek lâzımdır.**RADYOLİN**Diş macunile hergün ve
en az günde 3 defa fırça-
lanan dişler daima sağ-
lam ve temiz kalır**Daima Radyolin****DOKTOR
HORHORUNİ**Sirkeci tramvay caddesinde Viya-
na oteli yanında hastalarını her
— gün kabul eder. Telefon: 24131**NERVİN UYKUSUZLUK
SİNİR AĞRILARI BAYGINLIK****Param**
TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş. NE
YATIR; YARININA EMNİYETLE
BAK.**Faizleri**
HER AYIN**İNDE**
ÖDENEN**Kuponlu vadeli mevduat****Continental****Kamyon Otobüs ve Otomobil lâstikleri**
Bisiklet ve Motosiklet lâstikleri
Lâstik kaynak malzemesi - araba lâstiği
Vantilâtor kayışları vesaire...**Müracaatları: İstanbul posta**
kutusu 671

Sandalyalar, Karyolar, Portmantolar

Vesaire mobilyalar

FABRİKA FIATINA SATILIYOR**Asrî Mobilya Mağazası: Ahmed Fezzi**

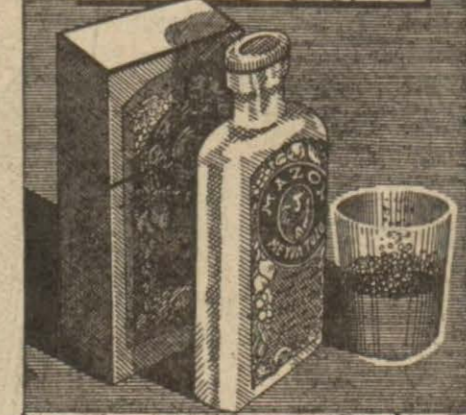
İstanbul, Rızapaşa yolu No. 66, Tel. 23407

ALMANTEKNIĞININ en son
HARİKASI**M E N D E**

Radyolarıdır.

İstanbul, Beyoğlu, Galata, Kadıköy Mintakaları ile, taşrada
Vilâyet Merkezlerinde acentalar aranmaktadır.

Umumî Vekili: Galata Bankalar caddesi No. 75

ELEKTRA**Fazla yemek**bazan insan kendisini
tutamiyarak veyahud
bir bayram, ziyafet ve-
ya davette mutattan
fazla yer ve içer. Fa-
kat çok geçmeden vü-
cudda ağırlık **MIDE-**
DE EKŞİLİK veya
kusma lüzumu elhasıl
bir keyif bozukluğu
hissedilir. O zaman
derhal yarım bardak
taze suya bir kahve
kaşığı **MAZON** kata-
rak içiniz. Keyifsiz-
lik alâmetleri zail olur.
İçilmesi gayet lâtiftir.
Tesiri seri, kolay, tabii
ve kat'îdir.**MAZON**
MEYVA TUZU

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGIL

DIŞ TABİBİ**RATİP TÜRKÖĞLU**Sirkeci: Viyana oteli sırası.
No. 26, Kat 1 de hergün öğleden
sonra saat 14 den 20 ye kadar
hastaları kabul eder.**Adapazarı İcra Hâkimliğinden:**Adapazarının Ortacami civarında
Hırdavatçı Ahmed Naci Kazan bira-
derlerine vâki taleplerine binaen kom-
kordato teklif etmek üzere 14/7/93
den itibaren iki ay mehil verilmiş
bu işe Adapazarı icra dairesinde vazifeli
gören Hakkı Armutuoğlunun komis-
yâ-yin edildiği ilân olunur.**İlan Tarifemiz**

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında
fazlaca miktarda ilân yaptıraca-
lar ayrıca tenzilâtli tarifemizden
istifade edeceklerdir. Tam, yarım
ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı
bir tarife derpiş edilmiştir.Son Posta'nın ticarî ilânlarına
aid işler için şu adrese müracaat
edilmelidir:İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi